

Historie euāgelice. De cōceptiōe
p̄cursoris domini. Capitulū. I.

Hic autē i

dieb; herodis regis iu
dęe effluxis ānis regni
ei⁹ vnde triginta sacer
dos noīe çacharias de
vice abia. et vxor eius

aaronita noīe elicabeth. David enī ampli
are volēs cultū dñi. xliij. instituit sūmos sa
cerdotes. q̄z vn⁹ tantū maior q̄ dicebatur
p̄nceps sacerdotū. Statuit autē. xviij. viros
de eleazar. et viij. d̄ ythamar. et fm sortes de
dit vnicuiq; hebdomadā vicis sue. Habu
it autē abias octauā hebdomadā de cui⁹ ge
nere çacharias cū i die p̄pitiatiōis incēsuz
poneret p̄dixit sibi angel⁹ nasciturū sibi fili
um d̄ vxore. Qui p̄siderās sterilitatē vxor
is et vtriusq; senectutē nō credidit. et ob h̄
obmutuit vsq; ad diē part⁹. Nomē q̄z pue
ri et magnificētā cū abstinētia ei indicauit.
Cōcepit autē elicabeth. et occultabat se men
sibus quinq;.

De cōceptiōe saluatoris. Capi. II.

Ense autē sexto

missus ē gabriel i naçareth ad ma
riā virginē despōsatā ioseph. Cūq; ea salu
tata. dixisset eā pariturā iesū filiū altissimi
q̄sissetq; quō h̄ fieret cū se nō cogniturā vi
rū in animo vouisset. nisi aliter de⁹ dispone
ret. Angel⁹ addidit. nō de viro s̄ ope spūs
sancti p̄cepturā. et etiā p̄cepisse cognatā suā
elicabeth sibi indicauit. P̄mixte enī erāt
sacerdotalis trib⁹ et regia. Quā et aarō vxorē
habuit d̄ iuda. elicabeth sororē naason. et
ioiada pōtifex iochabeth filiā regl̄ iorā. Et
ait maria: Fiat mihi fm verbū tuū. Et statī
p̄ceptus ē christ⁹ de virgine plen⁹ homo in
anima et carne. ita tñ q̄ lineamēta corpis et
mēbroz. visib⁹ discerni nō possent. Credit⁹
autē p̄ceptus octauo kal. apulis. et reuoluit
xxiij. annis eadē die mortu⁹ est.

De ortu p̄cursoris. Capi. III.

Zurgēs autem

maria abiit i ciuitatē iuda. Iuda
nomē ē regni nō trib⁹. Hierlm enī in tribu
beniamin erat. p̄ quā forte trāsiiit ad opi
dū. in q̄ dicūt tūc çachariā habitasse q̄rto
miliario a hierlm. et ibi natū iobānez. Et le
git in libro iustoz. q̄ beata virgo p̄mo eum
lenauit a terra. et cū salutasset elicabeth. exul
tauit infans i vtero ei⁹. et cū matrē dñi sui. et
beatā eā p̄phetaret elicabeth edidit maria
cāticū dño dicēs: Magnificat aīa mea dñz
et c. Māsit autē maria ibi mensib; trib⁹ mini
strans cognatę donec pareret. et tūc redijt i
domū suā. Octauo autē die euz circūcideref
puer⁹ et vocarēt eū noīe patris sui çachariā
ait mater: Iobānez ē nomen ei⁹. Idipsum
scripsit et pater. sūpto pugillari. Est autē pu
gillaris tabula q̄ pugno pōt includi. vt ca
lam⁹ sc̄ptoris. et apertum ē os çacharię. et p̄
phetās cāticū fecit dño. Būdict⁹ dñs de⁹
isrl. Hęc duo cātica nō cātāt i ecclia eo or
dine q̄ sūt edita. Prius enī cantat⁹ qd̄ sc̄do
est editū. Quia enī in cātico çacharię legit⁹
Et erexit cornu salutis. qd̄ ē factū in resur
rectione. ideo canit⁹ in laudib; et loquit⁹ ad
puerū q̄ fuit auroza solis. Et qz legit⁹ in cā
tico virginis. Respexit hūilitatē ancille sue
ecclie scz et ipsi⁹ marię. qd̄ qdē factū ē in .viij.
etate. Et agit de incarnatione. ibi. Suscepit
isrl puerū suū. ideo canit⁹ ad vesp̄as. .viij. scz
officio diurno Tertū cāticū symeonis qd̄
sequit⁹ cantat⁹ in .viij. officio. i. in cōpletorio
qz orat se dimitti in pace. qd̄ fit in .viij. qui
escentium. Et qz h̄ duo cātica euangelica
sūt. ideo stantes ea cātānt. P̄uer enī cresce
bat et cōfortabatur spiritu. et erat i desertis
locis vsq; in diē ostensionis sue ad isrl. Re
uertēs autē maria naçareth. inuēta ē a spon
so in vtero habēs de spiritu sancto. Qui no
lens eaz traducere in cōiugē occultę voluit
eā dimittere. In somnio autē ammonit⁹ est
ab angelo vt acciperet eaz in cōiugē. et ne su
spicaret adulteriū. p̄ceptū puerū de spiritu
sancto indicauit. et vt iesū vocaret p̄cepit.
qz saluū faceret pplm a peccat; eoz. Ex hoc

Euangelica

cognouit ioseph deū nasciturū. q̄ sol⁹ pecca-
ta dimittit ⁊ accipiēs spōsaz ī vxorē cū vir-
gine virgo p̄māsit. Habait aut̄ virgo virū
ne quida īfamaret. ⁊ vt viri solatio ⁊ mīste-
rio frueret. et vt diabolo occultaret dei p̄t⁹
De descriptiōe orbis. Ca. III

¶ Diebus illis

erijt edictū a cesare augusto vt de-
scriberet vn̄uersus orbis. Volēs cesar sci-
re numerū regionū in orbe q̄ romane sub-
erant ditioni. numerū etiā ciuitatū ī q̄libet
regione numerum quoq̄ capitum ī q̄libet
ciuitate. p̄ceperat vt de suburbanis oppi-
dis vicis ⁊ pagis ad suaz cōfluerēt hoīes ci-
uitatē. ⁊ maxime vbicunq̄ habitaret ad ci-
uitatē cōuenirēt vnde traherēt originem. et
quisq̄ denariū argenteuz p̄cip̄. x. numorum
vsualiū vnde denari⁹ dicebat p̄sidi p̄uin-
cie tradēs se subdituz romano imperio p̄fi-
teret. Quā ⁊ nūm⁹ imaginē p̄ferebat cesaris
⁊ sup̄scriptionē noīs. Et q̄ numer⁹ eoz qui
censū capite ferebāt vel vt alij legūt q̄ censū
capitis ferebāt. certo numero determinabat
⁊ redigebat in sc̄ptis. ideo p̄fessio h̄mōi de
sc̄ptio vocabat. Hęc descriptio p̄ma facta est
a p̄sidiē syrię cyrino. Prima d̄r quantū ad
cyrinū syrię p̄sidiē. q̄z enī iudea in vmbilico
conę habitabilis eē d̄r. p̄uisū ē vt ī ea īchoa-
ret ⁊ deinde p̄ circūstātes regiones alij p̄si-
des p̄sequerēt. Vel forte p̄ma vniūsalis q̄z
alij p̄cesserāt p̄ticulares. Vel forte p̄ma ca-
pitū ī ciuitate fiebat a p̄sidiē. sc̄da ciuitatū ī
regiōe a legato cesaris. tertia regionū in vr-
be corā cesare. Hic p̄mū iudea facta ē stipē
diaria romanis. Hęc descriptio singul̄ anis
fieri videt. q̄z ī euāgelio legit. Magister ve-
ster nō soluit tributū h̄ ano. Ascēdit aut̄ io-
seph a naçareth ī bethleē. eo q̄ eēt d̄ domo
dauid vt p̄fiteret cū maria vxore sua p̄gnā-
te. Si mulieres p̄fitebāt. inungenduz ē sic
vt p̄fiteret cū maria. Si soli viri sic ē ordo.
Ascendit ioseph cū maria.

De natiuitate saluatoris. Ca. V.

¶ Actū ē aut̄ cum

essent ibi. peperit x̄go filiū suū p̄mogenitū
nō post quē ali⁹. s̄ an̄ quē null⁹. ⁊ p̄anis īno-
lutū reclinauit eū in p̄sep̄io. q̄z nō erat ibi
ei loc⁹ ī diuersorio. Dicit q̄ sc̄nū in q̄ iacuit
iesus delatū ē romā ab helena. et ē in ecclia
sanctę marię maioris. Infra basilicā nō lō-
ge a p̄sep̄io quiescit hieronym⁹. Paula q̄z
⁊ eustochiū ī bethleē quiescūt. Difficile fu-
erat pauperibus p̄ frequētia multoz q̄ ob-
idipsū p̄uenerāt vacuas īuenire domos. et
ī cōmuni trāsitu q̄ erat inter duas domos
operimētū habēs q̄ diuersoriū d̄r se rece-
perūt. sub q̄ ciues ad colloquēdū vel ad cō-
uisenduz in diebz ocij. vel p̄ aeris intēperie
diuertebāt. Forte ibi ioseph p̄sep̄iū fecerat
boui ⁊ asino q̄s secū adduxerat. in q̄ repōsi-
tus ē iesus. Ad q̄d q̄dā referūt illud elaię.
Cognouit bos possessorē suū. ⁊ asin⁹ p̄sepe
dñi sui. Et illud abachuc. In medio dñum
aīaliū cognosceris. Etia; ī picturis eccliaz
q̄ sūt q̄si libri laicoz h̄ representat nob. Na-
tus ē aut̄ saluator āno regni augusti cesarē
xlij. Annos enī duodecim q̄z morte iulij flu-
xerāt vsq̄ ad actium bellū. regno augusti cō-
numeramus. Anno x̄o regni herodis. xxx.
vniūso orbe pacato
olipiadis cētēsimē
nonagesimē tertie
anno. iij. Anno ab
vrbe p̄dita. dcc. luj.
nat⁹ ē dñs. Nat⁹ ē
aut̄ nocte dñicę diei
q̄z si tabulā computi retro p̄curras īuenies
hui⁹ anni cōcurrentē q̄ntū regularē ianua-
rij tertium. Quibz iunctis ⁊ sublatis. vij. re-
manet vnū. Ita q̄z kal. ianuarij ī dñica iue-
nies q̄ p̄currūt. Quā ea die q̄ dixit fiat lux. ⁊
facta ē lux. visitauit nos oriens ex alto. In-
choata ē vero h̄m quosdā. vij. etas. a natiui-
tate christi h̄m apostolū q̄ ait. Lux venerit
plenitudo t̄pis ⁊c. Sc̄dm alios a die q̄ ba-
ptizatus ē. p̄pter vim regeneratiuā datam
a quis. Sc̄dm alios a passione. q̄z tūc aper-
ta ē porta ⁊ inchoata ē q̄dā modo. vij. qui-
escentiū. Fluxerāt q̄dē ab adā āni quinq̄
milleni cētū nonaginta sex. alias nonaginta

Historia

nonē ab abraā duo milia .xij. fm .lxx. fm he-
breos vero lōgo pauciores.

De cātico angelorū et circūcisōe
domini. Capitulū. VI.

¶ Pastores erāt

sc̄do miliario a bethleem ī regione
eadē custodiētes vigilias noctis sup gregē
suū. Nos fuit antiq̄orib⁹ ī vtroq̄ solsticio
vigilias noctis custodire ob solis venerati-
onē. q̄ forte mos etiā apud iudeos ex vsu
cohabitātū iolenerat. Et ecce āgel⁹ dñi ste-
tit iuxta illos annūciās eis natū saluatorē
in bethleē. 7 ī signū positū puerum ī p̄sepio
nūciavit. Et facta est cū angelo multitudo
āgeloz dicētū: Gloria in excelsis deo. 7 ī tra-
pax hoīb⁹ bonę volūtatis. qz p xpm glori-
cat⁹ ē pater. 7 pax facta ē iter deū 7 hoiez. int
angelū 7 hoiem. inter iudeū 7 gentilē. ¶ Pro
hac multitudie an-

geloz vel p grege
pastoz volūt q̄daz
illum locū ppheticę
dictū turrim gregl
ibi. et tu turris gre-

gis nebulosa. eū tñ iam nō p̄mo cōtraxerat
h̄ nomen locus idem. qz iacob gregē ibi pa-
uit cum rachel parturiret. Et transeūtes pa-
stores vsqz bethleem inuenerūt verbuz qd̄
factū erat ad eos. 7 qui audiebāt mirabāt
sup his q̄ dicebāt a pastorib⁹ ad eos. Ma-
ria qz p̄seruabat oīa verba hec cōferens in
corde suo. de qua natus ē iesus vt putaba-
tur fili⁹ ioseph. christi enī generatio sic erat
¶ Prima quidē hoīs conditio de terra. sc̄da
d̄ latere viri. tertia ex viro 7 femina. quarta
sicerat vt nasceret sine viro homo de femina
¶ Unde 7 appropriata circūlocutione p no-
mine christus. filius hoīs dictus ē. ¶ Prima
7 sc̄da generatio ruerunt. in tertia de rui-
na generamur. ī quarta de ruina suscitamur
Octauo die circū-

ciderūt puerū 7 de-
clarauerunt nomen
ei⁹ eē iesum. qd̄ ipo-
sitū erat ei ab ange-

In gestis pōtificū le-
git. q̄ ea q̄ sequuntur
euangelica verba the-
lesphorus adiecit.

Dicitur q̄ p̄p̄tū
dñi delatum ē ab an-
gelo karolo magno ī
templo dñi. et trans-

lo p̄usqz cōciperet. latū ab eo aquis gra-
ni. 7 post a karolo cal-
no positū in ecclia saluatoris apud carosū.
De stella et magis. Capitulū. VII

¶ Tertiadecima

die
ecce magi venerūt ab oriēte hie-
rosolymā dicentes. Ubi est q̄ nat⁹ est rex iude-
orum. Vidim⁹ enī stellā eius in oriēte. 7 ve-
nim⁹ adorare eū. Successores fuerunt isti
doctrinę balaam. q̄ stellā nouerūt ei⁹ vatici-
nio. 7 a magnitudine sciētię magi nūcupa-
ti sunt. Quos enī gr̄eci philosophos. perse
magos appellāt. Venerūt enī de finib⁹ per-
saz 7 chaldeoz vbi flui⁹ est saba. a quo et
sabea regio d̄r. Quidam tñ nō eos p̄mo di-
ctos magos putāt. s̄ postqz volū herodis fe-
fellerūt p aliā viā reuertētes. Chrysostom⁹
dicit stellā multo ante tpe qz christ⁹ nascere-
tur apparuisse eis. 7 ita multo tpe de lōgin-
quo venerūt. ¶ Potuit tñ fieri. vt ī tredecim
dieb⁹ sup dromedarios sedētes lōga terra-
rum spacia trāsmearēt. Audiēs magos he-
rodes rex turbat⁹ est 7 oīs hierosolyma cum
illo. Timuit rex ne q̄s de semine hyrcani vel
aristoboli natus esset regnatur⁹. se tanqz ali-
enigena destituto. Turbat⁹ autē ciuitas no-
uitate miraculi p̄cussa. Cūqz diligēter didi-
cisset rex ortum stelle a magl vt p eū natales
pueri cognosceret. etiaz a sacerdotib⁹ 7 scri-
bis sciscitabat⁹. vbi christ⁹ nasceret⁹. Qui iux-
ta michēā in bethleē effrata nasciturū dixe-
rūt. Bethleē p̄us dicta est effrata ab vxore
caleph. q̄ ibi sepulta ē. quā qdā suspicant
filiā fuisse vx. 7 marię sororis moysi. ¶ Post
ea vero post famosam sterilitatez. p q̄ elime-
lech cū domo sua adiit moabitas. cū reddi-
ta fuisset ei incredibilis vbertas. dicta ē beth-
leem q̄ sonat dom⁹ panis. Dixit aut rex ma-
gis. vt inuētū puerū sibi indicarēt. vt veni-
ens adoraret eū. Jam enī animū direxerat
ad pdendū puerū. Quos egrediētes d̄ hie-
rusalē stella antecedebat. vsqz dum veniēs
staret supra domuz vbi erat puer. Dicit ful-
genti⁹ stellā tūc creatā notabilē 7 discretā
a ceteris. Et ī splēdore qz eā lux diurna nō

Euangelica

impediuit. Et in loco quod neque in firmamento cum stellis minoribus erat neque in ethere cum planetis sed in aere vicinas terras tenebat vias. Et in motu quod prius immobilis super iudeam magis dedit signum veniendi in iudeam quod ex deliberatione sua hierusalē tanquam caput iudee adierunt. Quibus egressis tunc primo motu notabili processit eos stella quam pacto officio moyses desijt reuertens in priorem materiam vnde supra fuerat. Tunc quidam tradunt bedam voluisse quod in puteum bethleemitanum ceciderit et post in diebus paulo et eustochij quasdam virgines deo dicatas eam miraculose vidisse. Quod quod fabulosum existimauerunt fratres cum quibus monasticam ducebat vitam euzā comunione sua quoniam separauerunt.

De oblatione et nominibus magorum.
Capitulum. VIII.

Aggressi vero magi domum quam diuersorium lucas nominat obtulerunt puero singuli aurum thus et mirram secundum sabbatis consuetam oblationem. Inde significantes eum regem dei sed mortalem. Nomina trium magorum sunt hebraice. Appellatur amarus damasus grece galgalath magalath sarrachim. Latine balthazar caspior melchior. Qui cum deliberaret de reditu responsum est eis in somnis ne rediret ad herodem. Et venientes tharsum cilicie conducto nauigio redierunt in regionem suam.

De ypopati domini. Capitu. IX.

Postquam im-pleti sunt dies purgationis marie tulerunt puerum in hierusalē ut sisterent eum domino id est offerendo presentarent. Et dederunt hostias pro eo parturiturum et duos pullos colubarum. Insuper redemerunt eum v. siclis argenteis. Et erat in hierusalez simon senex qui acceperat a spiritu sancto non visurum se mortem nisi prius videret christum domini. Et tunc eodem spiritu venit in templum et accipiens puerum in vlnas suas sciens eum christum ait: Nunc dimittis domine et cetera. Et prophetas de passione christi ait ad mariam et tuam ipsam aiam pertransibit gladium. i. passio ipsa.

Non enim sine materno dolore potuit videre crucifigi filium et si resurrecturum speraret. Alia. Animam ipsam quam et tu est quam scis quasi tuam diligis pertransibit gladius. Eadem hora superuenit anna prophetissa et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem israel.

Defuga domini in egyptum.

Capitulum. X.

Hinc herodes

vidit quod illusus esset a magis. Videns enim herodes magos nihil sibi renunciasse putauit eos visione stelle deceptos et erubuisse redire ad eum et ideo ab inquisitione pueri cessauit. Sed cum audisset quod dicta fuerat a pastoribus et maxime prophetias symeonis et anne sensit se illusum et de morte puerozum bethleemitanum tractabat ut ille quem ignorabat cum eis occideret. Propterea per ammonitionem angeli fugit in egyptum ioseph cum puero et matre eius usque ad obitum herodis. Cumque ingrederetur dominus in egyptum corruerunt idola egypti secundum esaiam quod ait: Ascendet dominus nubem leuem et ingredietur egyptum et mouebunt simulacra egypti. Tradunt quod sicut in exitu filiozum israel de egypto non fuit domus egypti in qua deo procurate non iaceret mortuum primogenitum ita nec modo fuit in egypto templum in quo non corruisset idolum.

Denece puerozum et quare delata per annum. Capitulum. XI.

Herodes autem cum

de nece puerozum disponderet citatus est per epistolam ab augusto cesare ut romam iret accusationi filiozum responsurus. Tunc iosephus dicit quod alexandrum filium suum secum romam traxerit et veneni sibi parati reum apud cesarem postulauerit. Qui cum iter faceret per siliciam audiens naues tharsensium magos transduxisse spiritum vehemeti combussit naues tharsis secundum quod david prophetauerat in xlviij. psalmo In spiritu vehemeti conteres naues tharsis. Cum ergo coram cesare disceptasset pater cum filiis hac lege facta est reconciliatio ut adolecetes pa-

Historia

tri in omnibus obediret. ipse autem regnum dimitteret cui vellet. Non dum tamen herodes a suspitionibus liberatus est. Veniensque hierosolymam populo convocato tribusque filiis astantibus. et concordiam fratrum a cesare factam exposuit. et se successoris iudicem constitutum. ne iudei regnum ad suos rediturum estimarent. Tunc confirmatus in regno herodes certus quod prius mittens occidit omnes pueros qui erant in bethleem et in omnibus finibus eius. a bimatu et infra. secundum tempus quod exquisierat a magis. Quorum maxima pars. iij. miliaria a bethleem usque ad austrum sepulta est. Plurimum sententia et visitatio habet. Ortum didicerat herodes stellam eadem die qua natus erat dominus. et secundum ortum stelle dominum anniculum esse sciebat et aliquid insuper dierum. Ideoque ipse supra etatem eius usque ad bimam et infra usque ad unius noctis infantem descendit in pueros. timensque pueri morphoseon id est. commutationem. ne scilicet puer cui sidera famulabantur supra etatem suam vel infra faciem suam transformaret. Chrysostomus autem dicit stellam apparuisse per annos ante domini natiuitatem. Credebatque herodes tunc etiam dominum fuisse natum. et sic putabat dominum bimam fuisse cum adiectione paucorum dierum. et ideo occidit pueros bimos et deinceps usque ad quatuordecim annos sed non minores bimis. et exponit bimatum et infra secundum rationem numeri. Sicut enim ratione temporis minores bimis inferiores sunt eis quia post nati sunt. ita ratione numeri maiores bimis inferiores sunt eis. quia post eos numerantur. Cui assertioni videtur fidei facere quod quidam ossa innocentium habent a deo grandia quam bimorum esse non possent. Potest tamen dici ad hoc quia longe maiores tunc erant homines quantitatis quam modo. Quod comminatio hieremie etiam propheta fuit. Capitulum. XII.

Hinc impletur

est illud hieremie. Vox in rama audita est etc. Rama locus est iuxta gabaa. xij. miliario distans a bethleem. ubi fere deleta tribu beniamin propter uxorem lenite. pauci superstites planxerunt mortuos suos. Hoc

autem videtur hieremias induxisse potius comminando quam prophetando. Minabat enim imminere tantam ruinam duabus tribubus quanta facta fuerat in filiis rachel. cuius plangentium vox audita est in rama. Tamen etiam prophetavit de nece paruulorum. ut mattheus ait. et tunc rama non est nomen loci. Sed quia rama excelsum sonat. idem est ac si dixisset. vox in excelsis audita est. Videtur quod debuisset dici iuxta plorans filios suos. cum bethleemite de tribu iuda fuerint. Sed quia tribus beniamin conterminata est inde. insinuauit euangelista multos de beniamin fuisse occisos pro vicinia ad exaggerandum scelus herodis. Et quia rachel iuxta bethleem sepulta est. propheta locutionis modo dixit ea egisse quam in loco eodem gerebantur. Et noluit consolari quia non sunt. id est. de eo quod mortui esse desiderant. Innocentes quidem martyres dicuntur laxato vocabulo. non quia testes christi. sed quia pro christo occisi sunt. quem si non loquendo. moriendo tamen confessi sunt. Pro quo etiam ecclesia pro eis solenniter. quamuis ad inferos descenderint. Unde et in eorum solennitate cantica leticie subticentur. In te deus laudamus. et gloria in excelsis deo. et pro alleluia quidam dicunt. laus tibi christe. alij. cantemus eya.

De nece duorum filiorum herodis.

Capitulum. XIII.

Actum est autem

ut quoniam herodes multos orbauerat filiis. ipse suis miserabilius orbaret. Nam per astutiam antipatri iterum facti sunt suspecti. alexander et aristobolus patri. Ob hoc scripsit herodes augusto. in multis accusans filios. Misit autem augustus saturnium et peanum legatos cum rescripto. ut coram his duobus coacto consilio procerum filios indicaret. et de eis si vincere eos posset faceret quod vellet. Auditis autem hinc et inde partibus. legati illos damnandos pronunciarunt. non tamen morte. Tunc apud sebasten pater coniecit eos in vincula. Complices vero eorum apposuit torquere pater. ut

professione eorum certioraret. si in aiam suam aliqd machinarent filij. Confessus est autē qdā mlta sibi ab alexandro pmissa si patri venenū ppinaret. Confessus est etiā tonsor de pmissis sibi muneribz. si dū pararet pū barbā eū iugularēt. Addiditqz dixisse alexandru nō esse spem ponēdā in lenē. qui canos tingebat vt videret adolescens. His motus herodes. missis spiculatoribz iussit filios occidi. 7 asportari in alexandriā. ibiqz sepeliri cū alexandro auo suo materno.

De priorī testamēto herodis et odio ipsius et antipatre.

Capitulū. XIII.

Unc inscripsit

testamentū herodes. et antipatres futurū regē instituit. 7 herodē q cognomīa batur antipas substituit antipatri. Antipater ho intollerabile odiū ppli excepit cunctis scientibz. qz fratribz suis pseruisset calūnias. Ob h etiā 7 pater iā eū nō recto oculo aspiciēbat. Ad hec etiā antipater molestus erat patri. qz frēm sibi substituerat. eo q ad filios ipsius antipatris regnū transire nolisset. Alia qz maior causa inuidie orta est ei in patrē. Quā pupillos filioz quos occiderat paterna dilectōe fouebat. alijs nepotibz suis eos copulās in matrimonio. Erāt autē fm iosephū paruuli relictī de aristobolo. herodes agrippa. qui iacobū occidit gladio. et herodias quā post herodes antipas abstulit philippo frī suo. Timuit ergo antipater ne ad pupillos fratru suoz qnqz regnū reuocaret herodes. qz eos ex pte matris ptingebat. Comouit etiā ferōzā i odium herodis. adeo vt ferōzas secederet a frē 7 habitaret i terra quē pcessa ei fuerat trās iordanē. Ipse ho etiā patre volēte quibusdam excogitatis occasionibz romā pperauit. efficacissimū venenū a quadam venefica arabica comparā s. 7 apud vxorē ferōze reponēs. qd interim dū ipse abesset p ministrū quē pduxerat pū ppinaretur.

Quod herodes incarcerationē antipatris invidiantē vitę eius.

Capitulū. XV.

Unc aut anti

pater romę esset. mortuus ē ferōzas. accepitqz herodes de veneno reposito apud vxorē ferōze. p ancillā iracūde a dñā suā recedētē. Itaqz euocatā vxorē fratris relictā. afferre venenū eā iubet. Illa ho qī allatura egressa de tecto se dedit pceptem. sed semiuua ad regm allata ait. Quā moreret fractu? vir me? ait mihi. Affer huc mulier venenū qd reliquit nobis antipater meqz vidente in igne cōsume. ne ad inferos pscientiā fratrici dñj vlticē ferā. Ego vero magnā ei? ptem in igne psumens. modicū mihi ppter dubios casus 7 qz te metuebaz reseruauī. Cūqz pixidē cū veneno ptulisset expirauit. Acceptis qz alijs pluribz argumētis. qz antipater in mortē pū grassaret. herodes eū mature reuocauit. matrēqz illi? repudiāuit. Cūqz filiū de patricidio publice accusasset p sēte varo syrię pside q illis diebus hierosolymā venerat. posuit eū i custodia apud ierichonta.

De magnitudine morbi herodis

Capitulū. XVI.

Uncqz cōplices

filij querebat pater. vt eos cū filio ex qsitis pimeret supplicijs. grauiori morbo impeditus est. Accedebat 7 lenecrus cū annos iaz. lxx. nat? erat. animūqz ei? filioz clades graniter affligebant. Erant autē in hierlm duo sophiste. quos nō pauci adolescentiū sectabant cū leges exponerēt. his oportuniū visū est rege tabescente vt aquilā aureā dēicerent. quā rex sup maximā portā templi cōtra patrias leges posuerat. Quā deiecta rex cōmot? animi magnitudine morbū supauit 7 in contionē pcedens. in oēs hierosolymitas iniuriā hanc refundere nitebat. Sz ad preces ppli in solos auctores vlt? est. Illos ergo qui in funibz dimissi aquilā pcederant viuos incendit cū duobz sophistis. Debic varijs affligebat lāguozibz. Quā febris non mediocris erat. purigo intollerabilis in oī

Euangelica

corpis superficie assiduis vexabat colitor
mentis. pedes intercutaneo vicio tumuerat
putredo testiculoꝝ vermes generabat. cre
ber anhelit⁹. et interrupta suspiria. q̄ ad vi
dictā dei ab oībus referebant. Ipse vero
iozedanē trāsies ap̄d callionē calidis aq̄s
vtebat. Luncq̄ corpus ei⁹ oleo calidiori fo
neri medicis placuisset. in archā plenā de
mersū ita dissolutū est. vt etiā lumina qua
si mortu⁹ resoluta torqueret. tñ ad clamo
rem astantiū respicere visus est.

De nobilib⁹ iudeis occidēdis
ī morte herodis et de morte anti
pī.

Capitulū XVII.

Unq̄ rediisset

iericho. audiens iudeos mortē suā
expectantes cū gaudio. ex oī iudēa nobili
ores collectos. iuuenes p̄cludi p̄tepit ī ypo
dronio .i. in carcere circi. p̄cipiens salome
sorori sue. vt cū aīam suā efflaret statim il
los occideret. vt ita oīs iudēa ī morte ipsi⁹
etiā inuita plangeret. Quicūq̄ hō q̄s romā
miserat redeūtes. epistolā tulerūt a cezare
vt antipatrē in exilium daret. vel si mallet
morte dānaret. Quo nūcio paululū recrea
tus. cū pomū q̄ libēter vescebat petiisset. cul
tellū q̄s ad incidēdū poposcit statimq̄ cuz
tussi violenta distenderet. circūspiciēs ne
q̄s arbit̄ impediret. se percussur⁹ dexterā sustu
lit. Sz acciaby p̄sobrin⁹ ei⁹ dexterā p̄tinuit
statimq̄ vlulat⁹ q̄si rex esset mortu⁹ in regia
domo excitat⁹ est. Quo audito antipatrē ex
ultās multa custodib⁹ p̄mittebat vt eū sol
uerent. Qd̄ cū accepisset herodes. grauius
tulit exultationē filij q̄s mortē. p̄tinuo mis
sis satellitib⁹ occidit eū. sepeliriq̄ p̄cepit in
bircanio. Statimq̄ mutās testamētū. arche
laū regni scripsit successorē. ita tñ q̄ ab au
gusto suscipet dyadēma.

De morte herodis et substitu
tōne archelai

Cap. XVIII.

Est mortē autē

p̄ filij q̄nq̄ dieb⁹ exactis mortu⁹ est
herodes. xxxvij. anno. post q̄s a ro

manis rex declarat⁹ erat. In alijs fortuna
tissim⁹ in reb⁹ domesticis infelicissim⁹ fuit.
Salome hō q̄s occidi mandauerat absol
uit. Et sepeliuit eū archela⁹ ī herodio iuxta
mandatū ipsi⁹. nihil regij ornat⁹ in funeris
pompa p̄termittens. Septez autē dieb⁹ in
lugendo patrē p̄sumptis. epulisq̄ feralib⁹
plire polo exhibitis. qui mos iudeoꝝ ob ex
pensas funerū multos depauperauit. can
dida veste indutus ascendit in tēplum. va
rijsq̄ fauorib⁹ a plebe suscept⁹ est. Sedēsq̄
p̄ tribunali dixit. se etiā a regis noīe velle
temperare. donec a cesare confirmata foret
successio. p̄mittens q̄ patre melior omnib⁹
appareret. Quo circa alij tributa leuari alij
rectigalia tolli. quidāz solui custodias ac
clamabant. Postulatus autē archela⁹ an
nuens. celebratis hostijs erat cū amicis in
epulis.

De lite fratrum p̄o regno coram
augusto.

Capitulū XIX.

Ita est autē se

ditio q̄ in nouis reb⁹ accidere so
let. plurimi enī sophistas p̄ defen
sione legis occisos lugebant. oēs fere pon
tificē quē herodes p̄cio creauerat amouen
dū p̄clamabāt. Instante autē aq̄imoꝝ die
cū turba ab imolatione p̄hiberet p̄otifices
archelaus misso ciliarcho. verbis eos p̄in
sedare attemptauit. Cū autē vulneratū re
mississent ciliarchū missa grandi manu sa
tellitū. archelaus circi. ix. milia occidit. z p̄
vocē p̄conis omnes ad p̄pria redire cōmo
nēs. neglecta festiuitate oēs abierūt. Ipse
hō cum nicolao z p̄tholomeo secretarijs
patris sui romā p̄fectus est. salomāq̄ z fi
lios eius secū duxit. vt cū testamento extre
mā volūtatē patris sui testarent. philippo
fratre regni p̄curatore relicto. P̄fectus
est etiā romā herodes antipas. vt de regno
habendo disceptaret cū fratre. oratore hy
reneo p̄pter acrimoniā dicendi plurimuz
confusus. Cesar quoq̄ accitis optimatib⁹
romanoꝝ. partibus p̄sequendi copiaz de
dit. ibiq̄ tunc primuz gaium ex agrippa et

Historia

filia sua natū filiū adoptiuum sedere iussit Archela⁹ sibi regnū debere asserebat. et etatis merito et sc^odi testamenti volūtate. Antipas hō p^mū testamētū debere hūari aiebat. q^d p^r qⁿ cōpos mētis eēt inscripserat. Sc^om hō nullū fore. q^d ipsū pat^r mētū pos fecerat. Nā et tē ppria manu se appetierat. Addebat q^d q^d archela⁹ vmbriā regni detulisset ad cesarē. cū ipse corp⁹ rerū gerēdarū sibi rapuisset. postremo q^d initia p^rātis sue nonē miliū occiso et sanguīe maculass^z. Cesar hō responsū differens. secū de cognitis deliberabat an aliquē regni successorē p^rstitui oporteret an toti familie distribui p^ricipatū. p^rsertim cū lrās varias de syria accepisset. iudeos defecisse nūciantes. Interiz q^d mater archelai mortua nunciatur.

De quatuor regibus in iudea Capitulū. XX.

De sane tem

porē q^ottuor rēges surrēxerūt ī iudea. Nā in idmēa duo milia veteranoz q^o s^b herode militauerant regem creauerant. Sephozi hō galilēe iudas fili⁹ ezechie latronū p^ricipis ab herod^o olim capti diadema sibi iposuit. Trās flumē q^o symō q^dā ex seruis regalib⁹ vastitate corpis fretus a latronib⁹ rex creat⁹ est. Pastores q^o quēdā p^rceri corpis. cū pastor eēt in finib⁹ ierisrael. regē sibi statuerāt. Ob hęc ī sinuāda cesari mili⁹ ē romā a varo philipp⁹ duab⁹ t^rā incident^r de caus⁹ vt et archelao tubuenir^z et li regnuz herodis nepotib⁹ distribui placuisset. p^rtē aliquē mereret. Fuerūt etiā cuz eo quī quagita de iudeis honorati. q^o octo milia iudeoz romē tūc degētū secū traxerūt ad cesarē. An et captiuitatē finalē. iudei p^r captiuitates p^rictares vbiq^z disp^rsi et venūdati fuerāt. Quos vt audiret cesar. ī palacū apollinis tēpli sedit cū amicis. Illi hō tyrānidē herodis et filioz ei⁹ ī iudeos explicātes supplicabāt romanis. vt iudez reliq^z as misericordia dig^s indicarent. et aut ius antiquū regni sibi restitui. aut syrie p^rūgi finib⁹. ā p^r romāos iudices iudeā āministrari

De simulato alexandro.

Capitulū. XXI.

De etiaz tempo

re q^ddam natōe iude⁹ ī sydonioz oppido educat⁹. q^o similit⁹ alexādro herodis filio. quē et p^r iteremerat venit in iudeā instinctu cuiusdā liberti herodis. q^o oēs act⁹ regios optie sciebat. assers sibi regnū debere. tū q^z maior fili⁹ herodis. tum q^z ex p^rte matris iux^z mariānes eū p^rūgēbat. Lūq^z plures iudeoz seq^zces h^zet. romā q^o p^rfectus est. Igit^r iudei romē tūc degentes visendi ei⁹ studio circūfluebāt. Sciscitat⁹ q^o q^liter viueret. aiebat. lictores miseratos frat^rū. alios siles eis morti subiecisse. Aristobolū q^o frēm adhuc viuentē in cypro vel creta latere. S^z cesar optie vultū alexādrī sciēs. quē dū romē studere puer amaliū habuerat. cū p^rē q^o post disceptatē plen⁹ notauerat. fallaciā similitudinis anī aduertit. mī sitq^z ladū q^o et alexandrū bene cognosceret vt ad se viuentē adduceret. vitā sibi pollicē si tāte fraudis pdidisset auctorē. Lūq^z ille p^ressus esset se talia simulasse ad q^ostū. risit cesar. suasozeq^z ei⁹ iussit interfici. falsum q^o alexandrū p^rpter habitudinē corpis nūero remigū inseruit. Hūc alexandrū poeta vocauit formosū alexim. i. delicias dⁿi.

De diuisione regni.

Capitulū. XXII.

Andē de cōsi

lio senat⁹ cesar monarchiā herodis distribuit. mediā p^rtez. s. iudeā et ydumeā tradēs archelao sub noie tetrarchie. pollicit⁹ se facturū eū regē si sedignū p^rbuisset. Mediā hō p^rtē ī duas secuit tetrarchias. cessitq^z in p^rtē herodis tetrarchie regio trans flumē et galilēa. Iturea vero et trachonitis. et auranitis philippo destinata est. Factus est igitur archela⁹ quasi diarchus. monarchus hō nunq^z fuit. Lū ergo eum legeris monarchū fuisse nouem annis post patrem. intellige secunduz opinionem vulgi dictum. et fm sui iactantiā

Euangelica

qua se futurū regē sūm pmissū cesaris iactabat. Et sic remissi sūt in iudeas tres fratres cū sedissent romę. iij. mensibꝫ euentū rei expectantes.

De reditu iesu ab egypto et de morte glasilire Capitulū. XXV.

Archelaus vero

a nō solū in accusatores suos verū etiā i sibi subditos crudeli p̄re deservit. Cui⁹ regni anno p̄mo. angel⁹ dixit ioseph vt rediret cū m̄re 7 puero i terrā israel. Qui rediens ab egypto p̄ ānos septē cū audiret q̄ archela⁹ p̄ p̄re regnaret in iudea. voluit illo ire. Et āmonit⁹ ab angelo iuit in galileā. 7 māsit i naçareth. In b̄ loco inueniēs sup

Mattheū 7 Arche
laū totius regni mo
narchū post patres
7 herodē regnantes
in galileā. Porro
de infātia saluatorē
7 opibꝫ ei⁹ vsqꝫ ad baptismum nō legit in euāgelio. nisi q̄ lucas dicit duodennē remānisse in hierl̄m. 7 post tridū inuentuz a parentibꝫ in medio doctoꝝ audientē et interrogātē eos. Sane archela⁹ in ptumeliā generis sui repudiavit mariannē fr̄is sui filiā quā ei pat̄ dederat vxorē. duxitqꝫ glasilrā filiam regis capadocū fr̄is sui alexandri quondā vxorē. 7 mortuo alexād̄ro tubere gi libie nuptā mortuoqꝫ tuba ap̄d patres mō in viduitate degētē. Quę cū in iudeā rediisset. nupta archelao. videre visa ē astā tē sibi alexādrū 7 dicere. Satis tibi fuerat libicū matrimoniū. s̄ rursus reuersa ad penates meos fr̄i meo impudēter iuncta es Te ergo licet inuitā recupabo. Quę exposito b̄ somno vix bidū supuixit.

De exilio archelai

Capitulū. XXIII.

Andē crebro ac

cusat⁹ archela⁹. a cesare aduocatur
Quito quidē die priusqꝫ vocaret noxem

aristas plenas 7 maxias a bobꝫ comedi sō. niarat. dūqꝫ accitos magos cōsuleret. sy. mon essens genere aristas ānos 7 boues rerū mutationes interpretatus est. eo q̄ agros arando verterent 7 mutarēt. Ideoqꝫ nouē annis eū dixit regnaturū varias aut̄ exptū rerū mutationes moriturū. Nonno aut̄ p̄ncipatus sui anno romā veniēs a cesare dā. natus in exiliū pellit apud viennā ciuitatē gallie.

De p̄rio procuratore iudeę.

Capitulū. XXV

Inibus aut̄ ar

f chelai in puinciā redactis. p̄ cura tor illuc missus ē a cesare cōponi⁹ qui et quondā cyri ni collega fuerat. Prouincia d̄z terzē Cū missus est cōponius in iudeā. cesor his q̄ nati 7 nutriti patrimonioꝝ mlti ibi sūt Colonia que sane iudeoꝝ 7 maxime quidā galile⁹ sy. terra. vt in samaria mō pplm icrepabāt actum est. q̄ p̄ teū p̄nos ferrēt mortales tributarij romanoꝝ. Cōponio ergo p̄curate iudeā. die aq̄imoꝝ cū mos eēt media nocte tēpli portas apiri. samarite q̄ dā occulte veniētes hyerosolimā p̄ cūctas portic⁹ 7 p̄ totū fanū ossa iecerūt mortuorū et extūc maior tēpli custodia exerceri cepit et aū diē portę nō apiri.

De morte augusti Cap. XXVI

De tempore phi

e lippus sephoꝝ reparans iuliā noia ni t̄ in honorez iulie vxoris cesaris. paneas quoqꝫ cesareā philippi dixit. Cōponio ho romā reuerso. successit marcus ei sub quo saloma soroz herodis defuncta est Sed et huic successit annius rufus. sub q̄ mortuus est augustus cū regnasset q̄n quaginta septē annos. et menses sex. et diebus decē ex quibus quattuordecim vel duodecim ānis antoni⁹ cū eo reguit. Cū eniz. xliij.

Euangelica

anno regni eius nat⁹ esset dñs. qui. xv. tiberij anno tricenari⁹ fuit. p⁹z cesarē mortuum dño q̄ntumdecimū annū agente. Quidam tñ. lvi. tantus annos regni ei⁹ ponunt. Alij lvij. dimidiū annum et dies qui secuti sunt pro anno ponentes. Mortu⁹ est autem anno vite sue. lxxvij. apud aptellam ciuitatez campanie. gloriat⁹ se urbē marmoreā relinquere. quā latericiā inuenerat. 7 sepult⁹ ē in marcio campo.

De tiberio imperatore et valerio procuratore iudee. Cap. XXVII.

Accessit ei ter-

tius imperator tiberius nero. vxoris eius iulie filius. qui valeriu⁹ graccu⁹ procuratorem misit in iudeam. qui questus putans pietatē. palas vendebat sacerdotij p̄ncipatū. Qui amouens annā ysmabelē pontificē designauit. Sed 7 hūc nō multo post abijciens eleazarum anne filiū subrogauit. Post annū et hunc arcensimonem instituit. sed 7 post annū iolippū. qui 7 cayphas apposuit. Tamen post annos. xj. relinquēs iudeam romā reuersus est. Cuius successor missus est a tiberio pontius pilat⁹. sub quo herodes in honorem tyberij tyberiadem edificauit.

De odio iudeorū i potiu⁹ pilatum
Capitulum. XXVIII.

Is temporib⁹

tyberius multos reges ad se uocatos nō remisit. Inter quos etiaz archelaum capadocem retinens. regnum eius in p̄ncipiam vertit. et maçacham caput regni cesaream noīauit. Sane pilatus hierosalez ueniens. 7 statuas cesaris que et signis militibus inerant secum deferens. ignorantib⁹ iudeis eas in ciuitate cōstituit. cesareāq⁹ redijt. Cum aut plurimi d̄ hierosolymit⁹ ad eū descēdissent supplicātes d̄ signis amouendis. nam ob legē iudeorū qui p̄cellerant iudee pcuratores. sine signis urbē ingredi cōsueuerant. sedit p̄ tribunali pilatus milites. q⁹ armatos circūponens. mortem eis minā-

batur si non quieuisent. At illi mortē potius eligebant. q̄z leges patrias p̄phanarēt. Ammirans ergo pilatus p̄stantiam iudeorum in legalibus institutis. auferri p̄cepit imagines. Iterū pilatus hierosolymā ueniens. uidentib⁹ urbem. aque penuria laborare aperuit gaçophilatia templi. et ex opibus tēplo dicatis aqueductum cepit edificare suscipiens initiū torrentis qd̄ stadioz duū miliū intervallo distabat. Iudei uero clamabant. ut ab illo ope cessaret. Ob hoc pilatus multos iudeoz occidit. plerosq⁹ sciauit. Intermissum ē aut opus quia iudei legationem accusationis in pilatum ad tyberium direxerunt.

Testimoniū iosephi de christo.
Capitulum. XXIX.

In hoc loco po-

nit iosephus cōmendationez dñi iesu in hunc modū. Fuit uero hisdē temporibus iesus sapiens vir. si tñ virū eum noīare fas ē. Erat enī mirabiliū effector opex. 7 doctor eoz q̄ libenter q̄ uetura sūt audiunt et multos quidem iudeoz. multos etiaz ex gentibus sibi adiūxit. xp̄s hic erat. Hūc accusatione p̄moz nostre gentis cuz pilat⁹ i crucē agendū esse decreuisset. nō deseruerūt eum hi q̄ ab initio dilexerāt euz. Apparuit enī his iterū uiuus. fm̄ q̄ diuinit⁹ inspirati p̄p̄te uel hec uel alia de eo futura p̄dicarent. Sed 7 in hodiernum diem christiano rum qui ab ipso dicti sunt. et nomen p̄seuerat 7 genus.

De baptismo iohānis et p̄ncipio sexte etatis. Capitulum. XXX.

Inno quintode-

cimo imperij tyberij cesaris. S⁹ valeriano et asiatico consulib⁹ pcurante pontio pilato iudeaz. tetrarcha galilee herode philippo frē ei⁹ tetrarcha ituree 7 traconitidis regiōis. 7 lysania abiline tetrarcha sub p̄ncipib⁹ sacerdotū āna 7 caypha. factū est uerbū dñi sup iobez çacharie filiū i deserto ut baptizans 7 p̄dicās solatiuz redēptiōis

Historia

annunciaret. Ei venit in oēs regionē iordani baptisā baptismō pēnitētię. qz ad pēnitētiā baptisādos monebat. 7 non nisi q̄s pēnitētes videbat baptisabat. p̄dicās futurū baptismū in remissionē pctōz. p̄ cui⁹ asuefactiōe etiā baptisabat. Dicebat enim. agite pēnitētiā. appropinquabit enī regnū celoz. Usqz ad hunc annū tyberij. xv. cōputant ab adā anni q̄ncz milia. cc. xxv. fm. lxx fm hebraicā veritatem q̄ttuoz milia. Anno x̄o tyberij. xvj. fuit ann⁹ iubilē. lxxj. Eodē āno dicūt q̄dā sextā cyliadē icēpisse. Quorū ratio h̄ est. qz sicut in h̄ anno terminata ē circūcisio. 7 inchoavit baptismus. ita sexta etas incepit 7 q̄nta terminata ē. Quidam ab incarnatione dñi imitiū ei⁹ ponūt hac ratione. qz sicut sub q̄nta etate generalis fiebat cōputatio anno a p̄ma olimpiade. tali vel tali. ita sub sexta dicitur anno ab incarnatione dñi tali vel tali. Alij a passiōe dñi eas inchoasse testāt dicētes sextā 7 septimā quiescentiū simul incepisse. In cronica x̄o ab imperio tyberij inchoata legitur. Utebat aut iohānes cilicio de pilis cameloz 7 cona pellicea. quodam locustarum genere esibili vescebatur. et melle siluestri. Tūc exibat ad eū omnis iudęa. et baptisabantur in iordane. Videns autē multos pharisęorum 7 saduceozum venientes ad baptismum dixit eis: Progenies viperarum. quis vobis demōstrabit fugere a ventura ira: Facite dignos fructus pēnitentię. 7 ne dicatis patrē habemus abraam. qz potest dominus de lapidibus istis. id ē. de gentibz significatis his lapidibus suscitare filios abraę. Digito autē ostendebat eis iohānes. xij. lapides q̄stulerunt. xij. duces tribuum israel de medio iordanis in aridas. 7 totidem de arida in iordanē. quoz aceruus esset in testimoniū. qz sicco pede iordanem transierunt.

De tribus sectis iudeozum.

Capitulum. XXXI.

Kant aut tūc i
iudęa tres sectę iudeoz a cōmuni reliquoz vita 7 opinione distātes. pharisęi

saducei. essei. Pharisęi cultu austero et victu perparco utebant. traditiones suas statuentes. quibz traditiōes moysi determinabant. pitacia cartarū in fronte gerebāt. 7 in sinistro brachio circūligata. quibus decalogus inscriptus erat. qz dixerat dñs. h̄ habebis q̄si q̄d appensum ante oculos tuos 7 in manu tua 7 h̄ dicebāt phylacteria a phylaxe q̄d est huare. 7 thozath q̄d legē sonat. Isti etiā maiores fimbrias alijs ferentes spinas eis alligabāt. quibz puncti in deambulādo memores mandatoz dei fierēt. Hi vniuersa deo deputabant. 7 marmene. id est. fato. Agere quidē q̄ iusta sūt vel negligere in arbitrio hominū plurimū esse dicebant. tñ in singulis adiuuare marmenē. quā etiā ex motibus superiorū fieri putabant. Prepositis suis 7 maioribz natu nunqz cōtrariū respōdebant. iudiciū dei esse futurū dicētes. oēm animā incorruptam esse. solas bonozū animas in alia transire corpora vsqz ad resurrectionem 7 iudiciū. Malozum autē eternis retrudi carceribz. Et quia a cōmuni hominū habitu diuisi. ideo pharisęi dicebāt Saducei marmenem negant. deū inspectorem omniū esse dicentes in arbitrio hominū situm esse vt bonū malūve gerāt. Animarū generaliter vel supplicia negabāt vel honores. Nam 7 resurrectionem mortuoz futuram negabant. animas mozi cuz corporibz putātes. nec angelos esse dicebant. Solos q̄ncz libros moysi recipiebant. 7 his cōtenti erant. Hi seueri nimis erant. nec etiā inter se sociales. Ob quā seueritatē saduceos id ē. iustos se noīabāt. Essei fere in noībus monasticā agebāt vitā. nuptias fastidientes. non qz cōiugia et hominū successionem perimendam censerent. sed cauendā intemperantiam fęminarū. nullam earum fidem viro seruare putantes. Habebāt omnia cōmunia. probro oleum ducētes. squalorē decus putabāt dñimodo in veste cādida semper essent. Nulla ei certa ciuitas. s̄ in singulis domicilia habebant. ante solis ortum nihil. p̄fanum loquentes. solem vt oriat orantes. post vsqz ad q̄ntā hōram operantes. lo-

Euangelica

ti corpore aquis simul et cū silentio edebāt
Juramētū habebāt p piurio. Secte sue ne
minē adhibētes nisi sub āni pbatōe. Rece-
ptū aut secū post annū. duob; alijs ānis mo-
res ei; pbabāt. de phensū iu peccatis a se pel-
lebāt. vt herbas more pecor; decerpēs vsq;
ad obitū pgniteret. Cū enī. x. simul sederūt
null; nonē inuitis locut; ē. spuerē ī mediū.
vel in dexterā ptē sui vitantes. Adeo sabba-
tum obseruabant. q; nec ea die aluū purga-
bant. Dolabrū ferebāt ligneū q; in loco se-
cretissimo fodiebāt terrā ad aluū purgādā
dimissa veste se diligēter ptegētes. ne splen-
dori diurno alias diuino facerent iniuriam
ob id etiā statim foueā reimplētes. viuebāt
q; lōgissime ob victus simplicitatē. Mortes
p iusticia immortalitate iudicabant meliorē
Animas vero omnes a principio creatas p
temporibus icorporari Bonas exutas cor-
poribus vltra oceanū tegere vbi sit repoli-
ta eis pfruitio ad orientē. Malis procello-
sa 7 hyberna loca delegantes. Erāt in eis q;
futura p̄dicerent. Quidam cōingibus. sed
moderate vtebantur. Nan si homīes absti-
nendū arbitrarent. vel artarent a coniugio
humanū genus deficeret.

Qd iohānes cōfessus ē se nō esse
christum. Capitulum. XXXII.

¶ In ergo bap

tiçaret iohes: miserūt a hierosoly-
mis ad eū sacerdotes 7 leuitas. vt īterroga-
rent eum. Tu quis es: Et cōfessus ē se neq;
christū eē. qd opinio publica habebat. nec
helyam. nec pphetam. Et dixerunt. Quid
ergo bapticas: Quæsierant de helya et sub
noīe pphetę de helyseo. q; in his duob; p̄-
cesserat figura baptismi. 7 de baptismo chri-
sti legerāt in pphetia ezechielis. Effundas
sup vos aquam mundā. et ideo putabant
ad alium nō ptinere baptismū. 7 respondit:
Ego qdē baptico in aqua. medi; aut vstrū
stat quē vos nescit. Ipse bapticabit vos ī
spūs sancto et igne. In spiritu in baptismo
in igne ī penitentia

Hęc in bethania fa. Post figurari ba-

cta sūt trās iordanē
vbi erat iohannes
bapticans.

ptism; iobis in capi-
tilauio añ baptismū
In sabbato ante ra-
mos palmar; puero

rū capita iungebāt oleo. 7 abluiebāt. vt nul-
la macula ibi remaneret. ita ī baptismo oīa
peccata delent. 7 hī signū faciebant.

De iesu baptizato. Cap. XXXIII.

¶ Hinc venit iesus

a galilea in iordanē ad iohāne vt
bapticaret ab eo. Tres fuerūt causę p̄ci-
pue cur bapticatus est iesus a iohāne. Ut
baptismū iohannis approbaret. Ut omnē
humilitatē impleret. 7 implendam doceret.
Ut tactu sui corporis vim regeneratiuā cō-
ferret aquis. 7 si forte non statim. De vi enī
7 institutiōe baptismi triplex est opinio vt
in sententijs habet. Et ipse iesus erat incipi-
ens qsi āno x. xxx. id ē. tricesimū annū icepe-
rat. xij. tñ diebus eiusdem anni peractis.
Et fm hoc vixit iesus tñ. xxx. duobus ānis
et dimidio. quia eadem die reuoluto anno
cōuertit aquam iu vinum. et in seqnēti pa-
sca. id est in pasca tricesimiprimi anni incar-
ceratus est iohānes. et in pasca sequenti. id
est. tricesimisecondi anni decollatus est. et ī
tertio pascatę. id est. tricesimitertij anni pas-
sus est domin;. 7 ita vixit dñs. xxx. duob; an-
nis integris et de. xxxij. quantuz fluxit tem-
poris a natali vsq; ad pasca. quod pro di-
midio anno cōputat. Chrysostom; tamen
dicit eū iam cōplēnisse tricesimuz annū in
omelia decima ī matthęn sic dicens: ¶ Post
triginta ānos venit iesus ad baptisma legē
veterē soluturus. ¶ Propterea vsq; ad hanc
ętatē q; oīa solet capere peccata ī legē obser-
uatione p̄mansit. ne quis diceret. ideo illū
soluisse legem. q; eas nō potuisset adimple-
re. 7 infra. ¶ Per. xxx. annos iusticiā legis ad-
impleuerat. 7 tunc venit ad baptisma. euā-
gelium docturus. quasi cumulū cūctis obser-
uationibus legis imponēs. Hoc aut dixit
Chrysostomus occasiōe illi; verbi qd dixit
dñs. Sic decet nos implere omnem iustici-
am. Et fm hęc opinionē vixit. xxx. trib; an-

Historia

nis integris. 7 tātū de. iij. quātū ē a natali vsq; ad pasca. Jobes autē phibeat iesum dices: Ego a te debeo baptizari. 7 tu venis ad me. Cur dixit se baptizandus iobes. si in vtero sanctificat⁹ 7 mūdāt⁹ erat ab origina li. vel saltē i circūcisioe. S; p se gen⁹ huma nū itellexit. q. d. hō p te debet mūdari. Vel quātū ad plenitudinē mūdationis se adhuc mūdādū dixit. qz 7 si iā mūdāt⁹ p sanguinē xp̄i plen⁹ erat mūdand⁹. sic q̄s accepta effi caci medicina p causaz curat⁹. S; p effectus plenitudinē curād⁹. Cui iesus: Sine modo Sic enī decet nos iplere oēs iusticiā. i. sup abundātē hūilitatē. Est enī debita humili tas subdere se maiori p̄tē. abūdās sub dere se pari. sup abūdās subdere se minori. Quasi diceret. Ideo modo subdo me tibi minori. ne dedignēt maiores a minorib⁹ baptizari et regi. Qd̄ intelligens io. haunes p̄sensit.

De spūsancto et voce patris.

Capitulum. XXXIII.

Actū est autē cū

baptizaret fere oīs ppl̄s terrē illi⁹ 7 iesu baptizato 7 orante p baptizandis. vt acciperēt spiritūsanctū. cōfestim ascendit ie sus de aq̄. Et ecce apti sūt celi. i. inestimabi lis splēdor fact⁹ ē circa eū. ac si celo aereo et sidereo referatis. splendor celi empyrei ter ris infunderet. Et spūsanct⁹ i corpali specie colūbe venit. et sedit super icaput ei⁹. q̄ pacto officio suo. i. p̄iacētē mate ria redijt vñ sūpta fuerat. Et tūc cogno nit baptista qd̄ dixit se ante nescisse qz scz xp̄s sol⁹ baptiza ret. i. ptātez baptis mi retineret sibi. s; ptātem baptizandi

Ob h̄ fuerūt hereti ci q̄ dicerent solo die epiphanię debere ba ptizari. nec dari spiri tūsanctum si q̄s alio die baptizaret. Ob quā heresim viuati⁹ extirpandā decreue rūt p̄zes ea die nemi nē baptizari. nisi s; necessitate. Ubi nos dicim⁹. vis baptiza ri. qd̄ā dicūt qd̄ pe

alijs daret Qui enī miserat eū an̄ bapti zare cū solitariā du ceret vitam etiaz di xerat ei. q̄s multos baptizabis. s; inter illos sup quē viderē spi ritū descendētē 7 manentē h̄ sol⁹ ē q̄ bapti zat i spiritūsancto. Et ecce vox patris audi ta ē de sublimi. Tu es fili⁹ me⁹ dilect⁹ i te cō placuit mihi. Usq; post vocē hāc credit⁹ du rasse splēdorē 7 colūbam sedisse sup caput ei⁹. qd̄ ali⁹ euāgelista dicit: Hic ē fili⁹ me⁹ dilectus in q̄ mihi cōplacui. id est. p̄sensus id ē in te 7 p te placitū meū gerere p̄stituit. De iesu ieiunio et temptatione.

Capitulum. XXXV.

Hinc iesus du

ctus ē a spūsancto q̄ eū designaue rat i desertū. 7 cū ieiunasset. xl. dieb⁹. 7 xl. no ctibus postea esuriit. Mouebat⁹ diabol⁹. xl. dierū ieiunio. Sciebat tot dieb⁹ aq̄s dilu ni effusas. exploratā terrā p̄missionis. per moysen legē a deo dataz. filios isrl̄ in here mo tot ānis pane angeloz vixisse. Cū vero sensit dñm esurire. qd̄ nō legit⁹ de moyse vl̄ h̄elya. accessit vt tēptaret. si posset eū deijce re i peccatū. 7 vt exploraret an eēt dei filius qz audierat vocē hāc h̄ ē filius me⁹ dilect⁹ quē sciebat qñq; venturū 7 se p eū ptātem amissurū. s; vsq; ad iudiciū futurū nō expe ctabat. Tēptauit autē eū in eis dē trib⁹ quib⁹ adā deiecerat. sed nō ordine eodē. Primo in gula. vt esuriens panem vidēs imodera to cibi appetitu accenderet. Secdo d̄ auari cia. vbi sup montē ostendit ei omnia regna mūdi. i. exposuit ei gloriā mundi. Tertio de supbia. vt iactanter se ostenderet filiū dei. Tunc abiecit eum dñs. 7 p̄summata omni temptatione ad quā venerat. recessit a dño lucifer ad tēpus. Tempore passionis redijt timore mortis putās eū deijcere. Tūc autē oīno denict⁹ religat⁹ est i inferno. i. dieb⁹ an tichristi soluend⁹ s; m apocalipsim iohānis. Credendus est autē diabol⁹ hōis assūpsisse formā. in qua dñm circūducere et colloqui

Euangelica

posset ei. **U**trū autē extremo die ieiunij solo oēs facte fuerint tēptatiōes. an p aliq̄t dies sequētes separatim. nihil interest nra sci- re. Ieiunauit autē dñs in deserto. qđ ē inter hierlm et hiericho.

Exēplo sane ipsi⁹ h numer⁹ dieꝝ i ecclia pgnitēialis ē vnde ⁊ post epiphaniā non statim ieiunat ecclia. s̄ circit post xl. dies. q̄si ipso tpe ieiuniū suuz psecu- tiuū ieiunij dñici si- gnificans. Ob h̄ q̄s

vt p pgnitētiā ostēdamur ascēdere ad re- quie. sic qđ dragenari⁹ ascendit ad q̄nguage nariū. Est enī numer⁹ sup abundās. Et cō- gregatis omnib⁹ suis partib⁹ comparibus ascēdit a q̄nquaginta.

De prima vocatione discipulorū
Capitulum. XXXVI

Quadaz die sta

9 bat iohannes et ex discipulis eius duo. q̄ꝝ vn⁹ erat andreas. ⁊ vidēs iesū am- bulantē dixit: Ecce agn⁹ dei ecce qđ tollit pec- cata mūdi. Ob h̄ il-

li duo discipuli ei⁹ secuti sunt iesus. vt viderent vbi mane- ret. ⁊ māserūt apud eū die illa Inueniēs autē andreas simonē frēz suū dixit ei: In- uenim⁹ messiam qđ est interpretatū xp̄s. **C**hris⁹ grece latine vnct⁹. Et duxit euz ad iesū. Intuit⁹ euz iesus dixit: Tu es simō bariona. tu vo- caberis cephas. qđ interpretatur petrus. Bariona hebreum est. et sonat filius io-

Scdo lapide a hieri- cho qđ quarētana d̄z sub quarētana fluit riui⁹ fontē que sana- uit helisē. Scdo mi- liario a q̄rentana s̄ galileā d̄z mons esse sup que statuit dia- bolus iesum.

Quare agnuz voca- uit. determinat sub- dens. qđ tollit. i. venit vt tollat pctā mūdi qz p pctis tollēdis pasca nostrū imola- lat⁹ xp̄s. **U**el quia agn⁹ grece d̄z ab ag- non qđ ē piū. vel la- tine ab agnoscendo quia i magno grege solo balatu agnoscit mīez. **J**ō pprie p pas- sione agn⁹ d̄z. qz ibi p̄s donans nob pa- cem agnouit patrez obedientia et matrez cura. **E**t hec est vna

hanna cōpositus ex integro ⁊ corrupto **C**ephas hebreuz ē ⁊ syrū. **P**etr⁹ grecū et latinū. **U**trū autē h nomen tūc ei ipo- suerit an promiserit imponendū dubiū est. **T**uti⁹ tñ dici p̄t

q̄ tunc ei imposuit h nomen oīno cum dixit **T**u es petr⁹. **U**el i electione duodecim. vbi d̄z. ⁊ imposuit simoni nomē petr⁹. **S**i vero modo imposuit i sequentib⁹ pfirmavit. **I**n crastino volēs iesus redire in galileā. inue- nit philippū ⁊ dixit ei: **S**eq̄re me. **H**ic erat de bethsaida cōcūis andree ⁊ petri. **H**ic in- ueniēs nathanaelē frēm suū dixit ei: **Q**uez sc̄psit moyses in lege ⁊ pphete iuuenimus ie- sū filiū ioseph a naçareth. ⁊ ait nathanael. **A**naçareth potest eē aliqđ boni. despectiue

q̄si nō. vel remissiuē legit. **I**ste enī legit perit⁹ legerat i pro- phetia. naçare⁹ vo- cabit⁹. ⁊ signa adue- tus dñi forte nota- uerat. ⁊ ait. **A**naça- reth pōt aliqđ boni

eē. q. d. **Q**uic tandē a naçareth p̄t aliqđ esse boni. **E**t adduxit eū philipp⁹ ad iesū. **Q**uo veniēte ad se ait iesus: **E**cce vere israelita i qđ dolus non ē. **E**t dixit nathanael. **U**n̄ me nosti: **R**ndit iesus: **P**riusq̄ te philipp⁹ vo- caret. cū esses sub ficu vidi te. **R**espōdit na- thanael: **R**abbi tu es filius dei. tu es rex isrl̄ **Q**uia agnouit iste dñm absentē vidisse qđ solus gesserat ⁊ quō ⁊ vbi a philippo voca- tus sit. christū ⁊ deū fatef. **T**n̄ qđ az de p̄de- sti natione exponūt h̄ ita. **C**ū eras in lūbis a de latentis sub ficu p̄s ⁊ iam p̄destinai te. **E**t regressus est iesus in galileam.

De variis opinionibus historie.

Capitulum. XXXVII.

Uscusqz idē est

6 ordo historie euāgelice apud oēs

causa cur i imolatiōe altarē d̄z ter. agn⁹ dei q̄si agne qđ agnouisti p̄ez miserere nobis. agne qui agnouisti matrez miserere nob agne qđ obtulisti te p nob. dona nob pacē.

Et egrediet virga de radice yesse ⁊ naçare- us vocabit⁹. i. florid⁹ qđ alia editio diē et flos de radice eius ascendet.

Et egrediet virga de radice yesse ⁊ naçare- us vocabit⁹. i. florid⁹ qđ alia editio diē et flos de radice eius ascendet.

Historia

Deinceps varie ordinat' vsq; ad incarcerationem iohannis. Quidam dicunt q; circa proximum pascha post baptismum puertit dñs aqua in vinum ideo q; iohannes consequenter post h' miraculum narrat eum ascendisse in hierlm. et eiecisse emetes et vendetes de templo. qd nūq; ab eo factum dicunt nisi in pascha. Sz eis obuiat ecclesie psuetudo. q; in epiphania factum esse tenet q; anis solenniādo memorat. Fuerunt etiaz q; diceret: q; eadez die q; baptizat' ē fecerit h' miraculum. Sz matthe' ait: Tūc iesus ductus ē in desertū. et marc'. statim expulit iesum spūs in desertū. Habet enī ecclia q; eadem die. s; reuolutis anis tria facta sūt. Aduent' magoz. tredecima die pmi ani. Baptism' eadē die tricesimi anni. vel tricesimi pmi ani. Mutatio aque eadē die reuoluto ano. Un' maxim' eps i' h' mone q; sic incipit Cū plura nob frēs et sic ait: Sic post ritati suę fidel' mā dauit antiq̄tas. h' die saluator a chaldeis adorat' est. h' die fluēta iordanis benedictioe p̄rij baptismat' p̄secranit. h' die inuitat' ad nuptias aq̄s vertit i' vinum. Un' et in antiquiorib; libris dies illa pluraliter dicitur dies epiphanoz. id est. plurimū illustrationū christi. Epiphania enī illustrationē sonat. Has tres tñ manifestatiōes proprijs q; dā noib; distinguūt. Epiphaniā vocātes eā illustrationē q; facta ē p stellam q̄si desursū factā. Theophaniaz eā q; in baptismo q̄si a deo. i. a patre factā. Betphaniā. eā q; in nuptijs quasi in domo factam. Bethenim dom' sonat. Verūtā mē adhuc restat iter sūmos et catholicos doctores de ordine historie duplex opinio. Quidam enī scribētes vnū ex quattuor. imitantes amonim alexadrinū. eusebiū. cesariensem. theophilū qui septim' a petro sedit antiochie. q; dicunt dñm post ieiunium a p̄te predicasse. discipulos cōgregasse. et sermonē in monte factum ante vini miraculū. q; legūt dñm et discipulos ei' inuitatos ad nuptias. Cōmunioz at

et veracior opinio ē dñm post illud miraculum discipulos vocasse occulte. et occulte p̄dicasse vsq; ad iohannis incarcerationem sed post publice. Et hūc ordinē psequemur sine alterius ordinis p̄iudicio.

De mutatione aque in vinum.

Capitulum. XXXVIII.

Et facte sunt nuptie

in chana galilee. id ē. in vico galilee sic dicto. Et erat mater iesu ibi. et vocatus ē iesus ad nuptias et discipuli ei' q; dāz scz futuri discipuli. q; ad verbū iohannis iā plures audiebant eū occulte qui post oīno secuti sūt eū. Nō ē vocat' ioseph. s; maria. Un' et q; dā dicunt ioseph fuisse mortuum. et virginē transisse in custodiā filij. q; nec etiā deinceps legit' de eo in euāgelio. Qd si nō dum mortu'. tñ certū est q; in passione dñi mortuus erat. q; vxor ei' alij cōmendata ē. Quidam autumant has nuptias fuisse iohannis euangelistę. et ideo vocata ē maria. q; matertera eius. et dñs quia cōsobrin' ei' et dicunt q; dominus euz volentē n̄bere. ex his nuptijs vocauerit: qd certū nō est. Et deficiente vino. dixit mater iesu ad eū: Vinum non habent. q; d. das ei vinum. Respōdit iesus: Quid mihi et tibi ē mulier: Nō dum venit hora mea. Licet mulier sit quasi adiectiuū nomen fractionis. quasi mollior tamen quandoq; nomen sexus est. maxime quando virgo viri potēs est. Et est sensus. Vis fieri miraculum. sed ad hoc agendum quid habeo tecū cōmune. quasi diceret. Ex natura tibi cōmuni non ago hoc. sed in hora passionis que nondum venit. ex cōmuni natura mihi et tibi patiar. Nec est credēdū h' m geneaticos. hoc dixisse dominū. qui putant vnūquēq; horam suam mortis habere inenitabilem. h' m horam constellationis in qua natus est. sed vocauit horam suam. id est. a se dispositam. Volūtate enī mortu' ē nō necessitate. Erant aut' ibi sex lapideę hydrie. id ē. vasa aquatica posite h' m purificationem iudeoz. Crebro iudęi baptizabāt vasa epulatozia. et si casu aliquid tangerēt

impundū nisi loti nō comederent. Erant ergo posite. vt si forte ptigisset aliquē de conuiuiis oportere lauari aquā haberent paratam. Impleuerunt aut eas mīstri aqua ad p̄ceptū dñi. et tulerūt aquā vinū factaꝝ architriclino. i. p̄mati iter p̄uātes ī triclinio Tricliniū quidā dicūt fuisse domū tricameratā. vel tres habentē testudines sub quib⁹ discūbebāt. Vel forte tres erant ibi mensaꝝ ordines. vt in refectorijs fieri solet. Et cōmēdauit architriclin⁹ vini bonitatē. Post in cōi cōmendauerūt oēs miraculi nouitatē. Hoc enī initio signoz māifesta uit iesus glam suā. Rec. dī hoc eē initium quī et p̄ri⁹ signa fecisset. nascēdo de virgīe. magos stellā p̄uā ducēdo. xl. dieb⁹ 7 noctibus ieiunādo. 7 hmōi. S; hoc fuit primū publice 7 ad publicandū factū. Vel p̄mū factū in chana galilēe.

De instructione nicodemī.

Capitulū. XXXIX.

Rat aut homo

exp̄hariseis nicodem⁹ noie. 7 de p̄ri cipib⁹ iudeoz. Hic venit ad iesus nocte qz timuit populū offendere cū eēt de principib⁹. Vel qz magister erat ī israel palam discere erubuit. et ait ad iesū. Rabbi scim⁹ qz a deo venisti magister. Nemo enīz p̄t hęc signa facere q̄ tu facis nisi fuerit de⁹ cū eo. q̄i. d. Doce me de regno dei. Rñdit iesus: Amē amen dico tibi. nisi quis renatus fuerit de nūo. nō poterit videre regnū dei. In veteri testamēto q̄i iuramentū erat. uiuit dñs. In nouo. Amē dico: Et cū ī alijs simpliciter dicat. in solo iohāne geminat. fm̄ illud Sit sermo vester. est est. Quali diceret. verū dico corde et ore. Luncqz miraret nicodem⁹ quō posset hō sc̄do nasci cuz nō nisi carnalē natiuitatē sciret. edoct⁹ est a dño de sp̄uali. q̄ fit ex aqua et sp̄u quaz neutra iterari pōt. Tñqz adhuc inflatus erat magistrali sc̄ia. nō poterat intelligere. iō meruit audire. Tu es magister in israel et hec ignoras. vt sic inuitaret eū ad hūilitatē. Instruxit etiā eū de humana et diuina

sui natiuitate de passione 7 ascēsiōne. 7 de plurib⁹ alijs. Q; aut dixit Nemo ascēdit ī celū nisi qui descēdit de celo. sensus est. Nemo ascēdit. nisi xp̄s cū corpe suo. Vel fm̄ tropū q̄ dicim⁹ dñm facere. q̄ p̄ eū facim⁹. et est sensus. nemo ascēdit. nisi quē de⁹ ascēdere facit.

De p̄ria eiectōe emētū et vedētū in tēplo. Cap. XL.

De proximo pasca

i sca ascēdit iesus hierosolyma 7 eicit vedētes et emētes de tēplo. h̄ em̄ bis fecisse credit. Et p̄ illud pasca incarce rat⁹ ē iobes. Ait enīz iobes euāgelista. Qz cū p̄ pasca redisset iesus ī iudgā. adhuc erat iobes baptizans in ennon. Interi aut p̄iusqz ascēderet in pasca quosdā vocauit discipulos 7 docuit et miracula fecit. h̄ nō adeo publice. Sane ibat iesus iuxta mare galilēe. Lacus eli q̄ fit iordane influēte. et dī mare cū sit aq̄ dulcis ideomate hebreo qz omnē aquaz collectionē vocat hebreus tharsis. i. mare. Et dī galilēe. qz p̄terfluit galileam. Qñqz mare tyberiadis dī qz famosa est ciuitas h̄ q̄ ei iminet. Q; aut dicitur stagnū geneçareth. ex accidēti est. Qñqz enī crispantib⁹ vndis generat ex se aurā. Extendit aut. xl. stadijs in longitudinez. 7 xl. in latitudinem. Dicit tamen iosephus eum sic dictū a modica regione geneçara. quam p̄terfluit. quam etiāz dicit amirabile. Nā tota diuersissimi generis arbuscū cōsita. nulli eoz vbertatē suā negat et temperiem. Sunt ibi nuces q̄ maxime frigorib⁹ gaudēt. sunt 7 palme quas nutrit calor estiuus. sunt ficus et olez quib⁹ aura mollioz destinata est. q̄i repugnantia bona p̄tētōne studio terre foueant. Hāc dicit irrigari forte qui cadit in capharnaū. quē quidā esse venam nisi opinant. quia corastinū piscem generat. qui non alibi nisi in nilo flumine reperitur.

De secūda vocatione discipulorum. Capitulū. XLI.

L

Euangelica

Wm aut turbe

c irruerēt i eū vidit duas naues stātes sec^o stagnū. 7 ascēdēs in vnā q̄ erat symonis. pusillū reduct^a terra docebat de nauicula turbas. At aut cessauit loqui ait ad simonē. Duc in altū 7 laxate retbia in capturā Quo facto p̄cluserūt multitudinē pisciū tantā. q̄ fere rūpebat retbe 7 innuerūt simō 7 andreas filijs c̄bedei. q̄ erāt i alia navi. vt venirēt 7 inuaret eos. et iplenerūt abas naucs. ita vt fere mergerentur. Qd vidēs symō petr^o p̄cidit ad genua iesu 7 ait. Exi a me dñe qz peccator sū. Cui dñs. Noli timere. qz ex h̄ eris hoīes capiēs 7 subductis ad terras nauib^o. i. locatis aīo redeundi ad eas. secuti sūt eū aliquantulū et iterū redierunt ad sua.

De eo qd dominus legit i nazareth
Capitulū. XLII.

Esus autē venit in

naçareth. die sabbati quādo plures p̄ueniebant i trauit in synagogā. vt plures doceret. Et cū legisset in ysaiā Spūs dñi super me. zc. dixit. qz hodie cōpleta est scriptura hec in aurib^o v̄ris. q. d. Ego sū de quo scriptū est hoc. et oēs intendebāt in eū.

Ds discipuli baptizabāt et iohānes
Capitulū XLIII

Qst hec venit ie

p sus 7 discipuli ei^o in iudeā. terrā q̄. s. specialra sorte iude. vel a regno duar^o tribuū specificato vocabulo iudea dicebat. Et morabat ibi cū discipul^o. 7 baptizabat licet nō ipse. s̄ discipuli ei^o baptizaret. S̄ vtrū baptismo iohānis vel xp̄i incertū est. Erat aut iohes baptizās in ennon iuxta salim. quia aque multe erant ibi. Qonduz enī missus fuerat in carcerē iohes. Salim h̄o est oppidū vltra iordanē sitū. vbi olim melchisedech regnavit. Mittebat etiā iohannes multos veniētes ad se ad iβm. In turbati discipuli iohānis dixerūt. Rabbi q̄ erat tecū trās iordanē cui testimoniū phi

buiisti. ecce h̄ baptizat. 7 oēs veniūt ad eū. Quoz rñdēs iuidiā iohes ait. Dixi vobis qz nō suz ego xp̄s. s̄ qz missus sū aī illū. q̄ desursuz venit sup oēs est. De ergo optet minui illū. aut crescere. At at cognouit ies^o inuidiaz illoz ascēdit ad diē festū pasce. de q̄ sup dictū est. S̄ 7 ibidē qz p̄sensit ortaz in se pharisoz inuidiā maxie cū audisset iohānez traditū in carcerē. reliquit in deam et iterū abijt in galileā.

Cur iohānes in carceratus est
Capitulū. XLIII.

Rguebat eniz

a herodē iohes p̄pter herodiadem qz h̄m legē quā recepat. nō licet fratrē h̄re vxorē fr̄is eo viuēte. Sup matheum legit. qz herodias filia erat regis arethe quā auferēs philippo ortis inter eos q̄bus dā simulatib^o. i. odiū philippi dederat fr̄i herodi. qz 7 fr̄es inuicē erant inimici. Iosephus tradit herodiadē fuisse filiā aristoboli quē occiderat cū fr̄e ei^o alexādro pat^{re} eoz herodes. 7 ita soroz erat herodis agrippē quā auus su^o herodes dederat herodi filio suo vxorē. Dicit enī aliū fuisse herodē. p̄ter tetrarchā quē p̄r suscepit de filia simonis sacerdotis. philippū h̄o iā mortuū cuius gaius ignare cepisset. Forte 7 hic herodes noīabat philipp^o qz binomi^o. a ita virū ei^o quē ioseph^o vocat herodē euāgeliiū vocat philippū. Vel forte p̄r nupta herodi. p̄ nupta philippo. Herodes h̄o tetrarcha vxorē habebat filiā arethe regis damascenoz. Qui romā iter faciēs trāsiēs p̄ fres suum. secreto pepigit cū vxore fr̄is. q̄ i reditu suo repudiata vxore sua duceret eā i vxorē Qd tñ nō latuit vxorē ipsi^o herodis. q̄ nō expectās reditū viri sui festinavit ad p̄rēm. herodes aut rediēs abstulit herodiades; fr̄i suo. et fact^o ē inimic^o arethe 7 philippi. Sup q̄ cū argueret eū iohes. suggestōe herodiadis misit eū i carcerē. Qd cū audiss; ihs venit 7 hitauit i capharnaū i finib^o sabulū et neptalium.

De tertiā vocatōe discipulorum

Abulans aut

iterū iesus iuxta mare galileę. vidit duos frēs simonē 7 andream frēm ei⁹ mittentes retia ī matre. 7 ait illis. Venite p⁹ me faciā vos fieri piscatores hominū. At illi p̄tinuo relictz retibus 7 nauī secuti sūt eū oīno. Et p̄cedēs iud̄ vidit duos alios frēs. Jacobū 7 ioh̄em reficiētes retia sua cū sebedeo p̄re eorūz. 7 vocauit eos Illi aut̄ relictz retibz 7 p̄re secuti sunt eum oīno. Et cū trāsissz iude iēs⁹ vidit mattheū q̄ 7 leni dicit⁹ ē filiū alphēi. sedētē ad teloneū. 7 ait illi: Sequere me. Qui relictis oībz secut⁹ est eū. Thelos grece. latine vectigal. Iste ḡ erat publicanus. i. publica negocia administrans q̄ sine pctō aut vix aut nunq̄ administrant. Et nota a qbz 7 qlibz orta est ecclā. ne si a sublimibz orta esset. virt⁹ fidei scīe eorū et potētie ascriberet. De vocatiōe reliquorū determinatū nō habemus.

De aperta predicatiōe et miraculis dñi Capit. XLVI.

De aperte exin

de p̄dicabat dicens P̄niaz agite appropinq̄bit enī regnū celozū. vñ 7 p⁹ dixerūt sacerdotes ad pilatū Com mouit vniūslā iudeā icipiēs a galileā vsqz buc. 7 sic īpletū ē illud esaię. P̄n̄o tpe alleuiata ē t̄ra çabulon 7 t̄ra neptalī. Vñ 7 p̄mitiui p̄uersi a dño qz fuerūt de finibz illis dicti sūt p̄ncipes çabulō 7 p̄ncipes neptalī Esaias siq̄dē p̄phetavit d̄ captiuitate decē tribuū. q̄ in tribus illis īchoata ē. Nihilomin⁹ tñ 7 de alleviatiōe ab onere pctī futura in p̄tibz ill̄ ad p̄dicatiōnē xpī p̄dixit. Et circūibat iesus totā galileā. docēs ī synagogē eorū 7 sanās omnē languorē ī p̄plo. 7 abijt opinio ei⁹ in totā syriā. Est at̄ syria oīs regio ab eufrate vsqz ad mare magnūz. a capadocia vsqz ī egyptū. p̄tinēs int̄ alias p̄uincias palestina ī q̄ iudei habitabāt Vñ 7 sup psalmos. thabor 7 hermō dicūt mōtes syrie. Quāqz nō sic legit̄ syria. q̄ nullas includit ptē iudeę. Et secuti sunt eū turbe

multę diuersarū regionū. Quas cū vidissz iesus ascendit in montē.

De electiōe duodecim a postolorū Capitulū. XLVII.

Cum sedisset

vocauit ad se q̄s voluit ipse. 7 fecit vt eēt cū illo. xij. q̄s 7 ap̄los. i. misos noīauit. Simonē quez agnouerat petrū. 7 andream fratrē ei⁹. iacobū sebedei 7 ioh̄anem frēm ei⁹ Et īposuit his duobz noīa boanerges. i. filios tonitruī. qz vn⁹ eorū intonuit dicēs. In p̄ncipio erat x̄bū. Et ambo sepe t̄rificā vocē patris audire meruerūt

Philippum et bartholomeū. thomam et mattheum publicanum. iacobum alphēi. et thadenz fratrem eius. qui et iudas cognominatus est. quē lucas iudam iacobi vocat. qui tertio noīe dicit⁹ ē lebe⁹ Simonē chananēū et iudam scariothēz In h̄ cathologo nomina apostolorum combinata quasi parium ponuntur non satis nota cā. Quare vero iacobus alphēi posteriori numero iacobo sebedei et minor dicatur 7 illa maior. cum p̄rogatiua sanctitatis sue factus sit ab ap̄lis postea archiep̄us hierosolymoz. et senior illo fuerit. merito querit. Ad qd̄ meli⁹ vidēdū dicim⁹. q̄ anna mortuo iochiz. de q̄ suscepat mariā virginē data est in vxores ioseph genero suo cleophe fr̄i ipsi⁹ ioseph d̄ q̄ p̄ susceptā filiā vo-

Ante electionē apostolorū quidam ponūt de sanatiōe demōiaci ī synagoga apud marcum. 7 de socra petri. 7 d̄ sanatiōe multozum in vespera. 7 d̄ scriba qui accessit ī viā. et de dormitiōe xpī in nauī. et de demoniacis geraçenis. 7 d̄ paralytico dimisso per tectū. 7 de vocatiōe matthei. 7 de cōiuiio leui. 7 de filiā iairi. 7 emorroyf. 7 duobz cecis et demoniaco muto. de qbz solus mattheus.

Nō fuit āna naçareā. sed de sephoz. circiter duo milia. a naçareth.

Euangelica

catāq; mariā dedit in vxorē alpheo. de q̄
nati sūt alpheo. iij. p̄sobrini dñi. iacobus sy-
mon et iudas apli. et ioseph q̄ et barsabas.
q̄ p̄ iuda p̄ cū mathia elect⁹ fuit. Et hi q̄t
tuor p̄ ceteris p̄sanguineis dicti sūt frēs dñi
qz nō solū cognati. s̄ et agnati ei⁹ putabāt
tanq̄ ex duob; frīb; ioseph et cleopha de-
scēdētes. Int̄ q̄s tñ q̄i antonomatice iaco-
bus dict⁹ est frat⁹ dñi. qz q̄s similim⁹ fuit ei
in facie. Itē mortuo cleopha anna nupsit
viro t̄tio. s. salome. susceptaq; ex eo filiā sic
et alias p̄us vocauit mariā. Et hāc duxit se-
bede⁹. Habuitq; ex ea filios iacobū maio-
rē. et iobānem. q̄ licet posterior natus maior
tñ dict⁹ est. qz p̄us vocat⁹ est a dño. et prius
adhesit ei. Qd̄ romana seruat ecclā. vt sin-
guli in ordinib; suis p̄ores. sint pri⁹ ordina-
ti. Ita dicit hieronymus. Alij hō vidētes
mulieres agnominari solere a noib; viro-
rū. vt marcia cathonis. dixerūt priorib; vi-
ris mortuis has duas marias nupsisse cleo-
phę et salome. vel priores viros fuisse bino-
mios. et dictū cēbedeū cleophā. alpheū sa-
lomam.

De sermone domini in mōte Capitulū. XLVIII.

Televatis ocu

e
lis in discipulos docebat eos dicē
Bri paupes spū. qm̄ ipsoꝝ est re-
gnū celoz ꝛc. Hunc sermonē mathe⁹ et lu-
cas varie narrant. Ob hoc quidā tradunt
dñm p̄us eū fecisse discipul̄ in sup̄cilio mō-
tis sedēdo. post in latere montis cōiter di-
scipulis et turbis stā.
do. Alij hō tradunt
nō nisi vnū sermonē
factū cōiter discipul̄
et turbis. Atrū aut̄
hōꝝ verū sit. nō mul-
tū interest nos scire.
sicut nec scire interest
an mons i quo hec facta sunt fuerit thabor
an alius mons in galileā. Sermonē q̄ des-
a dño ad discipulos factū legimus in mat-
theo lucas et iobāne tantū.

Sed d̄r q̄ scdo mi-
liario a capharnaū
est descēsus mōtis
vbi fact⁹ est sermo
dñi et leprosus mū
datus.

De oratione dominica Capitulū. XLIX.

Hic sermoni

b
interferuit dñs orōem dñicam. q̄
octo ptes hz. Prima ē captatio
benivolentie. quā sequuntur septē petitōes
et dirigunt ad deū patrē. a quo petim⁹ no-
bis dare panē nostrū sup̄substantialē. i. fili-
um. Nā et x̄ps docuit nos ad petendū a p̄e
in noīe suo. Tres prime petitiones spectāt
ad vitā futurā. Sicut sanctificet. i. firmet
in nobis nomē tuū. In hac vita q̄si mobi-
le est nomē patris i filios. qz et iudas q̄nq;
fuit dei filius. q̄nq; nō. p̄ qua etiā possibili-
tate mouēda dixit ap̄tus. Timeo ne et ego
ipse reprobus inueniar. In patria enī ap-
parebunt filij. et imutabilit̄ erit de⁹ pater
eoz. Adueniat. i. ad te videndū veniat re-
gnū tuū. vt sit regnū in regno. Fiat volun-
tas tua sicut in celo et in terra. q̄i sicut cele-
stis ecclesia nihil pōt velle nisi qd̄ scit te vel-
le. ita et illa q̄ adhuc militat in terra addi-
catur voluntati tue. Quattuor q̄ sequunt̄
ad militiā hui⁹ vite spectant. s. panē nr̄um
sup̄substantialē da nobis hodie. i. christū
qui est sup̄substantialis. i. sup̄ oēs substan-
tias. et est panis noster in altari. Vel sunt
due dictiones. sup̄substantialē. Et ē sen-
sus. id est. da nobis hodie. i. in p̄nti tempo-
re panem nostrū id est. x̄p̄m. qui p̄ prius ē
fidelium. et hoc sup̄ panē. i. p̄ter panē sub-
stantialē. i. necessarium ad sustentationem
quasi da nobis vtrūq; panē anime et cor-
poris. Lucas posuit quotidianū. qd̄ de via-
tico tantū exponitur. Grec⁹ habet ep̄iusion.
Hebreus hō sogolla. i. p̄cipuū vel egregi-
um vel peculiarem. Ob hoc forte lucas vi-
dens matheuz dixisse sogolla. qd̄ sonat pe-
culiarem. dixit quotidianum. Grecus hō
interpret̄ mathei. quia vidit euz dixisse so-
golla. quod sonat egregiū. dixit ep̄iusion.
Tres q̄ sequunt̄ patent amē Hebre⁹ in fi-
ne ponit vnū ex his tribus amen. sela. salez.
q̄ sonant vere semp̄ pacem.

Historia

De discipulis suis missi cum potestate curandi
Cap. L.

Item consumas

Set ihs xba h puocatis discipulis xij. dedit eis potestate eijciendi spūs imū
vos. et curadi omnē ifirmitatē. 7 misit eos
p̄dicare regnū dei. 7 ait. Nihil tuleritis in
viā. neminem saluta
ueritis. s. sicut alij. q̄
nō ex studio optadi
salutez consueuerūt
tantum salutare. In
viā gentiū ne abieri
tis. nec ī ciuitates sa
maritanoz itraueri
tis. gratis accepistis
gratis date. Nō por
tabitis pecuniā non
panē. nō duas tuni
cas. i. supfluas. non
calciamēta. nō virgā
Scdm marcum xō
soleis vel sandalijs
vti iussi sūt. i. ponib⁹
7 virgā ferre. que p
potestate accipiendi
necessaria ponitur.
Ecc e mitto vos sicut
oues in medio lupo
rum. qui vos recipit
me recipit
diaconos cardinales. vñ bñdictōem cerēi.

De curatione leprosi.

Capitulū. LI.

Item autē descē

disset iesus de mōte. tetigit leprū
q̄i iā solues figuras. 7 sanauit euz
dicēs. Volo. mundare. Et addidit. Vide
nemī dixeris. q. d. Vide q̄s manifeste 7 ple
ne mūdāt⁹ es. Nemī dixeris. i. nemī neces
se habes dicere. adeo res euidēs ē. s. oñdi
te sacerdoti. ad cui⁹ arbitriū renocād⁹ es
Ecce alios nondū docet soluere legez. Sa
nat⁹ tñ vbi q̄ p̄dicauit.

De seruo ceturionis Cap. LII

Item autē intras

set capharnaū rogauit eū ceturio p
interuentū senioz iudeoz. vt sana
ret puerū ei⁹ palyticū. Et ait iesus. Veniaz
et curabo eū. Venit at potētia sanādi non
corpore. Et ait ceturio. Nō sū dign⁹ vt in
tres sub tectū meū. s. tātū dic xbo. 7 sanabi
tur puer me⁹. qz 7 ego solo xbo p mīstros
meos opoz. Forte idola habebat ī domo
7 imūda iudeis. Et sequētib⁹ se iesus dixit
Nō inueni tātā fidē in israhel. subaudi. hui⁹
tpis. Neccludunt ī noīe isrl sequētes euz
qz ad eos loquebat⁹. quātā in h gētili. Et
sanat⁹ ē puer in illa hora. Er īgressus syna
gogaz sabbato docebat eos. 7 ibi eiecit ab
hoīe spūm imundū clamātē. Quid nobis
7 tibi iesu nacarene. Venisti perdere nos
icio q̄ sis sanctus dei.

De socru petri Capitulū. LIII.

Item autē venisset

iesus in domū petri. quā forte ha
bebat ī capharnaū p vxorē. ipse ei
erat de bethsaida. ad petitionē discipuloz
sanauit socrū petri febricitantem.

De filio vidue Capit. LIIII.

Item autē iret

ī ciuitatē nauī q̄ ē ī galilea. susci
tauit añ portā filiū vidue. tāgen
do feretrū 7 dicēdo. Tibi dico surge. Ge
spefacto obtulerūt ei energumios 7 male
hñtes. 7 sanauit oēs. 7 voluit ire trās fretū
7 dixit ei vn⁹ scriba. Rabbi seq̄r te q̄cunq̄
ieris. Uolebat seq̄ dñm. vt disceret si q̄ fa
cere ad lucrū et iō nō audir a dño Dixit at
dñs alteri Sequere me. Qui rñdit. Dñe p
mitte me primū sepelire prēm meū. Cui ie
s⁹ Dimitte mortuos ī pctis. s. sepelire moz
tnos suos. Tu vad ānūcia regnū dei. Nō
p̄hibuisset dñs ihs hūc a sepultura. si non
eēt alij q̄ sepelirēt. Et ait alt. Seq̄r te dñe
s. primū pmitte me renūciare his q̄ domi
sūt. Cui iesus. Nemo mittēs manū ad ara

Euangelica

trium et respiciens retro apertus est regno dei.
Dy excitatus imperavit vetis et mari
ri **Ca. LV.**

Hinc ascendit

t iesus in nauiculā cū discipul' suis
et dormiuit ī puppi sup cernical.
Et orta tēpestate excitat' a discipul' ipauit
veto 7 mari dicēs. tace 7 obmutesce. Et ces
savit tēpestatas. Nō p herrozē hereticoz ipa
uit eis tanq̄ aiātib' q̄ occasiōe hmōi h
boz. q̄ oīa legunt obedire deo. dogmatica
nerūt oīa aiāta eē. S3 dicunt ei obedire in
aiāta. qz solo hō facit de his q̄ vult. Se
cū dū quē loquēdi modū solz dici. materia
lāguozis obediēs vel inobediēs medicine.

**De duobus obsessis a legione
Capitulū. LVI.**

Um autē venis

e set trās fretū ī regionē gerasenoz
q̄ est ī galileā. occurrerūt ei duo
arrepticij seui nimis. qz vn' adorauit 7 di
xit. Quid nobis et tibi iesu fili dei. Vēisti
aī tps torquere nos. Resciebāt d̄mōes eū
dei filiū. s̄ suspicabāt p miracul' 7 testimo
nio p̄ris. Torqueri autē se dicebāt. qz coge
bant exire 7 cessare a lesione. Dicebat enī
illi ihs. Exi sp̄s imūde Sciebat atī iudi
cio se torquēdos ī abissum. Cūqz d̄no q̄rē
ti nomē suuz dixisset se vocari legione. non
q̄ sic vocaret. s̄. q. d. Frustra queris nomē
qz plures sum'. rogabāt eum. vt mitteret
eos ī gregē porcoz. q̄ iuxta pascebant. Et ī
trātes porcos p̄cipitauerūt eos ī mare. In
digne atrogauerūt eū. vt trāsiret a finibus
eoz. Cūqz ascēderet nauī. sanātū lz rogarz
noluit secū ducere. Et redijt capbarnauz.
quā mathe' vocat citatē suā nō origie. s̄ gē
te. qz q̄libet ciuitas galileę p̄t dici ciuitas
galileoz.

**De paralitico dimisso per tectū
Capitulū LVII.**

t sanauit para

e liticū q̄ se dimissū p tegulas. p

mo remittent peccata ei'. que fuerāt causa
morbi. qz qd ob cāz sit cessāte cā cessare dz
effect'. Et p̄t scribas 7 phariseos q̄ puta
bāt eū blasphemasse. dixit palitico vt sur
geret 7 tolleret lectū suū. 7 surrexit 7 tulit. 7
abiit. Qz q̄ stat q̄ p pctis q̄z egrotat hō
medic' visitās egrū p̄mo dz eū monere ad
pniam 7 p̄fessionē. ne pctō manēte tāq̄ fer
ro ī vulnere frustra sit malagma apponere

De puteo samaritane

Capitulū. LVIII.

Um autē ascen

c disse ī iudeā 7 iterū rediret ī ga
leā optebat eū trāsire p samariā
.i. p regionē c' caput fuerat samaria. Cui
tas q̄ nomē atiquū amiserat. 7 dicebat se
baste. s̄ regio nomen
illud retinuerat. Ve
niēs at iuxta sichem
q̄ corrupte sichardi
cebat. 7 erat puteus
in predio qd emit ia
cob a rege emor. qd
et dedit filio suo io
seph. Et fatigat' ex
itinere sedit sup puteū
iacob. q̄ hacten' sic vocat' fuerat. Ex euen
tu q̄ sequit' p' agnoiat' ē pute' samaritāe.
Sūt q̄ dicāt locū illū eē vmbilicū t̄re nr̄e
bitabilis. qz singul' anis qdam die estatis
meridiana hora sol descēdit ī aquā putei
nusq̄ faciēs vmbriā. qd philosophi apud
sienē fieri tradiderūt. Id enī dictū putāt ī
deutronomio. Cōstituit eū sup excelsā trās
Iuerūt aut discipuli in vrbe. vt cibos eme
rēt. venitqz mlier haurire aquā. Que d̄no
petēti potū. q̄ notās eū. dixit iudeos n̄ co
uti samaritanis. cognoscēs ex fimbrijs pal
lij d̄ni iudeū eē Trāsatis decē tribub. rex
assirioz milit' psas 7 assirios ad incolēdaz
sibi terrā. Qui ob metū ferarū libros moy
si recepant 7 legitima terrę nec tñ cessabāt
ab idolatria. Qui p̄mo cuthei vocati sūt a
fluuio psaz. tñc aut samaritani dicebant
q̄ medij int' iudeos 7 gentes. Qñqz tñ iu

Sichē mō dz nea
polis. iij. militario a
sebaste distans. In
ea iux fōtē fecit iero
boaz vitulos quos
posuit in bethel 7 in
dā. qd ē vno milia
rio a sichem.

Historia

dei vocauerunt eos iacobita s. i. supplantatores. qz terrā fratrum suorum q̄ eos ptingebat eis supplantauerāt. Hōz cibis et vasculis nō utebantur iudei. Cūqz colloquēdo cū iesu accepissz ab eo. q. v. viros habuerat et sexti erat p̄cubina ait. Video qz p̄p̄ha es tu. et statim quesuit determinationē q̄stionis. q̄ inter ip̄os et iudeos versabatur. Dicebant enī iudei p̄p̄riū locū adorādi eē hierlīm et tēplū. Samaritani hō mōtē gaçarim. i. q̄ antiq̄ p̄rēs adorauerūt. Iesus at̄ dixit t̄ps venisse. in q̄ nec in hierlīm nec in mōte illo adoraret hōies. q. d. Nō p̄fero locū loco i adorādo. Ubiz enī adoret d̄. tātm̄ i spū et veritate. i. ex dilectōe q̄ est a spū. et p̄ his q̄ vere sūt. i. p̄ eternis. Cui mulier. Scio qz messias venit. i. i p̄rio est vt veniat. Forte et samaritani signi aduēt̄ d̄ni notauerant. Messias hebraice. xp̄s grece. vnct̄ latine. Punicē qz messe. d̄. vnge. Lingua enī punica et sira affines sūt hebreę. Dicit ei ihs Ego sū q̄ loquor tecū. Reliqt̄ ml̄ier ydriā. et abiit in ciuitatē monēs ciues egredi ad videndū hōiem q̄ dixerat ei q̄cunqz fecerat. et dicebat. Nunq̄d hic ē xp̄s. Timuit asserere qd̄ audierat et credebatur. ne viri idignarent a muliere doceri. Cuius hō egrediētibz. vocauit discipulos iesus. et ait. segetes paratas ad messē. i. patos ad credēdū. cūz tū ad huc supessēt. iij. mēses ad messē. Tū p̄p̄dit̄ hiemis t̄pe hoc factū. Ihs at̄ ad petitionē eoz intrauit urbē. et māsit ibi aliqt̄ dies. et multi crediderūt in eū.

De filio reguli Capitulū. LIX.

Enit autem ite

v rū i chana galileę a iudea in quā ascēderat. Et erat ibi q̄dā regulis. i. de potentioribz terre sub rege. cui⁹ filius infirmabat nō in chana s̄ in capharnaū. Et rogabat d̄nm. ut descenderet et curaret filiū suū. Qui redargut⁹ est a d̄no. qz non credebatur eū posse sanare. nisi corpali p̄sentia et tactu. Et ideo dūz instaret ille. ait ei. Vade filius tu⁹ viuit. et sic absens hō sanauit eū. Descendēsqz pat̄ cū cognouisset filiū sanatū in hora h̄bi d̄ni. credidit ip̄e

et dom⁹ ei⁹ tota. Credit̄ iste fuisse iude⁹. q̄a dixit ei d̄ns. nisi signa et p̄digia videritis nō creditis. Iudei enī signa querunt.

De cōiunio leui Ca. LX.

Fecit ei leui

e cōiunio i domo sua. Et discumbēbat cū eo publicani q̄ fuerāt socij leui. quē cū arguerēt pharisęi qz cū talib⁹ edebat ait. Nō veni vocare iustos. s̄ peccatores ad p̄niāz. Excusauitqz discipulos de eo qz nō ieiunabāt. Tū qz rudes erant. nec difficilia sustinerēt. Tū qz corpali⁹ cū eis erat. qz cū auferet ab eis plurimū ieiunaret. Ex h̄ q̄dā dicūt. qz ablato xp̄o i ascēsiōe ieiunauerūt discipuli vsqz ad missionē spūs scti. Et ob h̄ ieiunāt ab ascēsiōe vsqz i p̄e theosten. Nec etiā tūc celebrāt nuptias q̄ iā ichoātes tres hebdomadas añ festū scti iobis. S̄z nō est autēticiū. nec i actibz ap̄to rū legit̄ tūc de ieiunio eoz. s̄ de orōne tātm̄. Querētibz at̄ pharisęis signū d̄ celo. negavit eis tanq̄ idignis. qz deteriores erāt ninivitis et regine austri q̄ nec legē dei nec p̄phetas habuerāt. Et nota qz in antiquioribus codicibz ninivite legit̄.

De filia archisynagogi et emorroissa Capitulū. LXI.

Ecce princeps

e synagoge iair⁹ adorauit eū dicēs. Filia mea mō

defūcta ē. i. morti p̄xima vt marc⁹ et lucas dicūt. Vbi pone manū sup eā et viuet. Et d̄n̄ iret. ml̄ier emorroissa ab ānis. xij. retro veniēs tetigit fimbriā vestimēti ei⁹. et sanata ē. Ambrosi⁹ i s̄mo ne de saluatore dicit hanc fuisse marthāz. Enumerans enī beneficia christi circa genus humanum. post aliq̄ p̄missa subdit.

In ecclīastica historia legit̄. qz q̄daz fecit statuā erēā in honore saluatoris. et p̄ statuam marthe vbi sanata est. et q̄dā herba nascebat̄ ibi. q̄ q̄n̄z crescebat ita qz tāgebatur fimbriā vestimēti. et erat tāte fortitudis qz q̄cūqz s̄neret ex ea ab oī lāgre sanabat̄.

Euangelica

Dū languidū sanguinis fluxū siccāt i martha. dā demones expellit de maria. Dū corpus rediuiui spūs calore pstringit i lacaro. Veniēs at in domū iairi. induxit tātū secū petrū iacobū z iobem frēm ei⁹ q̄ q̄i secretarij ei⁹ erāt. z patrē et matres puellę. Et eiectis irridētib⁹ eū. qz dicebat puella dormit tenens manū puellę ait: Labita cumi qd sonat puella tibi dico surge. Tñ tibi dico nō ē d̄ itēptatōe et iussit illi dari manū ducare. Hoc enī ē v̄ rū expmētū vere resurrectōis. Magi enim mortuos suscitāt q̄busdā characterib⁹ alligatis sub vtraqz alicella. z loq̄ eos z icedere faciūt. s̄ comedere nequa q̄ possunt.

De duobus cecis et de surdo et muto **Capitulū. LXII.**

Transeūte in x̄ iesu. secuti sūt eū duo ceci clamātes. fili dauid misere nr̄i. Cūqz venisset domū. i. ad domū suā naçareth tetigit oculos eoz z apti sūt. Cūqz dixisset eis. Videte ne q̄s sciat. tñ diffamauerunt eū in tota terra illa. Egressus illis. obtulerūt ei mutū demoniū hñtē. z eiecto d̄mone locut⁹ est mutus. In greco tñ meli⁹ sonat surdum q̄ mutum.

De beelzebub **Cap. LXIII.**

vnqz laudaret eū t̄ba. p̄barisei dicebāt. In beelzebub p̄cipe demonioz eiecit d̄mones. A beo p̄mo noīe idoli. varie gētes fm ideomata lingue sue cognominabant idola sua. Babyloni⁹ dixit bel. Moabita beel. Palestini baal. Qñqz aliqd supaddebant. vt beelfegoz. i. d̄ tentiginis. q̄ ē priapus. Qñqz baalim. q̄ deus sidonioz. z sonat vir me⁹. i. robur meum z caput. Beelzebub tñ nulli⁹ idoli nomē erat. sed iudgi irrisorie vicinū sibi idolū acharonitarū sic vocabant. Et sonat vir muscarū. ob sordes i molaticij sanguinis quem sequunt⁹ musce

Nec ē final' s̄rā. d. xl. l. vl. v. sed. b. Quib⁹ ait iesus. Filij aut v̄i in q̄ eijciūt. q. d. Si i filijs v̄is hāc expulsionē deo datis. cur nō in me idē facitis. Erāt enī de iudeis exorciste. q̄ p̄ exorcismos salomonis demones eijciebāt. maxie si radix cuiusdā herbę ponere tur in narib⁹ obsessi. Ait enī ioseph⁹ se vidisse quēdā exorcistā captū z adductū ad vespasianū dū obsideret iherlm. Qui anulū sub cui⁹ gēma radix erat posuit in narib⁹ cuiusdā obsessi. z adiurauit d̄monē. z egressus ē demō. At aut. pbaret eiectū demonē posuit peluim aq̄ plenā in medio. z adiurauit demonē vt subuerteret peluis. z subuertit eā. Qz aut i anulis quidā includūt spiritū imūdiū. p̄ quē iſperant alijs demonib⁹ nō credit eē salomōis inuētū. De cipriano magno martyre dicit augustin⁹ q̄ in p̄ixō q̄dā eburnea dū adhuc magn⁹ eet tres habebat demones inclusos. p̄ q̄s qd volebat opabat. emittendo illos ad qd volebat. et postea redibāt. S; puellā c̄ amore tenebatur nuncqz potuit adducere. qz ill' sp̄ signaculū cruci opposuit. Quo p̄cepto ciprian⁹ ad fidē p̄uerlus est. z postea martyr factus cū iustina virgine.

De maria magdalena

Capitulū. LXIII.

Ic quidam di

b cūt dñz vocatū i naçareth a q̄dā p̄bariseo i domū suā. z ibi magdalene dimissa pctā. q̄ z secuta ē eū. plures dicūt i bethania factū. s̄ neqz loc⁹. nectps q̄ Magdalū oppidū factū ē ex euangelio ē. ij. miliario a tiberiade. q̄ prius chēnereb dicta est.

De ministerio marthę

Capitulum. LXV.

Actus est autē

f dū ascēderet i iudcā ihs. i q̄ddā castellū itrauit. z martha excepit illū in domū suā z ministrabat ei. Sessio at sororū illi⁹ audiet dñm p̄lata est a dño ministerio marthę nō q̄ maiorū meriti. s̄ qz n̄ auferet ab ea

Historia

De questione iohannis

Capitulū. LXVI.

Iohannes autē

cū audissz i vincul' opa xpi. misit ad euz duos de discipul' suis dicēs. Tu es q̄ vētur' es an aliū expectamus. Nō dubitabat iohes q̄ dixerat. ecce agn' dei. ecce q̄ tollit pctā mūdi. Sz cū adhuc discipuli ei' dubitarēt. misit eos ad iesū. q. d. Ite ad eū et ab ipso q̄rite. vtrū ipse sit xps an adhuc vētur' sit. Tñ gregorius sup ezechiele videt velle. q̄ iohes nesciebat. vtrū p se vel p aliū spoliaret infernū. q. d. Prope est vt descēdā ad populū meū. Quia ergo te nūciaui supis. vis vt inferis te nūciē. Iesus autē amouit dubitationē eoz. ostendendo certa signa sui aduent'. Ill' at̄ ab eū tibi cōmēdauit iohānē turbis dicens. In natos mulierū nō surrexit maior iohanne baptista. z ē hic mulier. nō solū sexus nomē s̄ z nomē fracture. Vtrū at̄ sanctior eo p' aliq's fuerit. vel futurus sit. indiscussus est. Nec ob hāc laudē credendū est hereticis q̄ dixerūt iohānē esse angelū humanatū. qz etiā dñs p̄dixerat de eo fuisse dictus. Ecce ego mitto angelū meū zc. Addiditqz dñs qz oīs lex z pphete vsqz ad iohānez ppheta uerūt. Ubi intelligendū est ex maxia pte. qz post pphetauit agab' z q̄ttuoz filie philippi. Tunc exprobrauit ciuitatibz galilee. in quibz plurimas fecerat xtutes. z p̄posuit illis tyrū z sidonē. Redētes autē quidā aploz ad eū. nunciabant ei q̄ docuerant z fecerant. Et duxit eos in desertū locū. vt requiescerent pusillū. nec enī edendi spaciuz habebant p̄ turbis.

De. lxxii. discipulis

Capitulū. LXVII

Est hec desi

gnauit dñs z alios. lxxij. discipulos. z mittebat eos. binos an facie suā Reuersi sūt aut z hi cū gaudio dicētes. Dñe etiā demonia sb̄iciunt nobis. Exultauit ḡ ies' z dixit. Cōsitatez tibi dñe

pater celi et terre. qz abscondisti hec a sapiētibz z prudētibz z reuelasti ea puulis. z nō nouit patrē nisi fili' necz filiū nisi pater.

Erubescat eunomi' dicēs se plenā h̄re noticiā de p̄re z filio. nec excludit vtriusqz cōnexio. Ob hoc enī arri' spūm creaturā eē putauit. z non equalem illis. qz non sciebat q̄cqd illi

In coronis ecclaz sūt. xij. maiores turres quasi. xij. apli z duodeci minores q̄si. xij. p̄phete. z lxx. candelabra p̄ his discipulis designadis. z angeli q̄i custodes ecclē itelliguntur

De solutōe sabbati et cōfricatōe granorū. Capitulū LXVIII.

Factuz est in

sabbato sc̄do. p̄rio cū iesus z discipuli ei' trāsiret p̄ sata. grana confricata manibz edebāt discipuli. Hoc exponit sic. In sabbato sc̄do p̄mo aduerbialit' cū iesus intraret p̄ sata zc. Vel i sabbato sc̄do a p̄rio. de q̄ p̄cessit p̄mo. Vel ē vna dictio quā dixit lucas deuteron p̄teron. nos sc̄do p̄mū. Hoc autē sabbatū qd discipuli nō obseruabāt iō sic vocauit. vt significaret spūale sabbatū iā inchoari. z legalia cessatura. Est enī sabbatū spūale sc̄do p̄mū. i. supius inferiore scz legali. q̄i factū de sc̄do p̄mū. Qd enī p̄rio fuerat tpe. factū ē sc̄do munere gratie. q̄i caput versū ē in caudā. Vñ et si q̄s xpm velit appellare ad az sc̄do p̄mū nō errabit. Vel sūt due dictōes. z dz secundū z primū tempore. quia et añ legez sancti patres sabbatizauerunt. z p' legalē sabbato medio interpolito. Cū autē pharisēi dicerent. qd facitis qd nō lz sabbatis. excusabat eos dñs multis modis. Tum qz necessitas excusabat eos. sic excusauit dauid et pueros eius qn̄ comedit panes sacerdotales. Nec peccāt sacerdotes circūcidētes z sacrificātes in sabbato. Tum qz p̄sente auctore dño sabbati faciebant hoc. qz etiā nō peccauit iosue dū circūiuit iericho septem diebz. Nec etiā hodie eger si soluit ieiuniū reus est. Dixerūt autē pharisēi. s̄ nō licere

dauid

Euangelica

sabbatis qz alia die licebat fm legē edere grana segetū p̄p̄inquoꝝ. s̄ nō metere falce.

Nota p̄ios ap̄los soluisse sabbatū. q̄s tñ recipiūt hebionite. cū repudient paulū q̄i legis trāsgressorē.

De manco Cap. LXIX.

Actū est autez

F in alio sabbato itrauit iesus sinagoga. et erat ibi hō manū aridaꝝ bñs. 7 obscuabāt eū pharisei si sabbato curaret. Cūqz q̄lissz ab eis. si lz sabbato curare. nec m̄dissent. curauit lāquidū p̄futāl supstitiosos. q̄ sabbatis pec̄ lapsū a fouea extraherēt. Ipsi at colloq̄bant. q̄dnā facerent iesu. Iesus autē sciens secessit inde. 7 secuti sūt eū multi. et curauit eos.

De quatuor parabolis ad turbas in nauī Cap. LXX.

Actū est in die

F bns ill' exiit iesus in mōtē orare. 7 erat p̄noctās ibi i orōne. Et cū dies fact' essz vocauit discipulos suos forte adhuc dormiētes. 7 sedebat sec' mare. Cū qz p̄gregarent' turbę. ascēdens nāuiculam docebat de ea turbas stantes in litore. i parabolis loquēs eis. P̄posuitqz eis parabolā seminātis i terrā triplicē malā nec ferentē fructū. et in vnā bonā faciētē fructūz cētuplicē. Scdo. p̄

Parabola 1.
posuit parabolaz seminātis bonū semen cui inimic' hō supleminauit çicania. i q̄ illud quod dicitur. Sinite vtracqz cresce de vsqz ad messem videtur paulo contra. rium. qui ait. Aufer. te malum de medio vestri. S3 inter triti cū auteqz veniat ad spicā 7 loliū. grādis est similitudo. et vix distingui possunt.

Et nota qz sup hūc locū habet i antiq̄ glosa. Nō ē creden dū valētiniano hēretico q̄ ex hoc loco trabēl fomētū erroris. dicit trās eē in hōine. 7 fm eas esse tres creatores. Animā cui' d' creator. Corpus c' creator. diabol' Aialitatez siue spūz quēdā vitalē cōem nobis cū brut' c' creatores an

Hocigit' dictuz est de ambiguis. illud pauli de manifestis.

Tertiā p̄posuit parabolam de grano sinapis. Quartā p̄posuit de fermēto. q̄d mulier abscondit i farine satis trib' Satū ē genui mēsure i palestia modiu 7 dimidiū capiēs. Seorsū at discipul' disserebat oīa. Tūc dimissis turbis venit i domū. 7 dixerūt ei discipuli Edisse. renobis parolā çicanioꝝ. Primā enī eis exposuerat in nauī.

De tribus parabolis i domo ad discipulos Capitulū LXXI.

Unqz exposu

c isset qd q̄sierāt i parabol' etiaz locut' ē eis. Et p̄posuit parolaz de thesauro abscondito i agro. p̄ q̄ emēdo vendidit inuētoꝝ oīa q̄ habuit. Aliā qz p̄posuit de inuēta 7 empta bona margarita Tertiā qz sagena missa iu mare in q̄ d' q̄ in gebēna erit flet' 7 stridor dētiū. in q̄ inuic' resurrectio corporū futura. Hoc aut nomen gebēna euāgelicū est tantū. 7 credit' a dño inuentū. ob ignē inextingnibilē. q̄ erat sacrat' idolis in valle iuxta hierl'm q̄ dicebatur tophet. Vel etiā gebēnō q̄i terra filioꝝ ennō. i. hoīs sic vocati. p̄ quē idolatre traçiebant puulos suos. sicut nos traçim' eos p̄ aquā baptismi. Ignis qz dicebat' tophet. nō satis nota cā. Al' forte qz qdā artificio de viscerib' t're p̄ lapides spōgiosos q̄s tophos dicim' iugiter erumpebat.

De saltu domini Cap. LXXII.

Veniens in

e patriā suā docebat in synagoga eoz ita vt mirarēt' 7 dicerēt. An huic sapiā s̄ Rōne b̄ est fili' fabri: Rōne maria m̄ ei' 7 frēs 7 soꝝozes e' s̄ ap̄d nos

Quod non est intelligendum secundum eluidium quod virginem peperisse domino fratres dicitur ioseph dogmatizabat vel ioseph de alia uxore liberos suscepisse. Sed ioseph bini eius fratres sui dicti sunt. sicut abraham dixit ad loth fratrem suum. Marcus ait. dominum dictum ab eis fabrum. Credebant enim fabrum. quia ioseph fabri filium dicebant. Et paucos ibi curavit. propter incredulitatem eorum dicentes. Nemo propheta acceptus est in patria sua. et repleti sunt omnes ira. Et eicientes eum extra civitatem. duxerunt eum usque ad supercilium montis ut precipitarent eum. Ille autem transiens per medium illorum ibat. Adhuc ostendit ibi locum quod dicitur saltus domini. per quem dominus descendens impressit se rupi. et cedens ei rupes fecit ei locum quasi latibuli. in quo adhuc vestigia rugarum vestimentorum eius impressa olim notantur.

De decollatione iohannis.

Capitulum LXXIII.

In illo tempore herodes

archidiaconi die natalis sui celebravit coram principibus suis et primis galilee. Ubi per elise saltati datum est per mulierem caput iohannis baptiste in disco. Est autem discus vas rotundum. dicitur super valde extensum. unde dicitur dapifer discifer dicitur. Quibus mensa superior discus dicitur. Aliquam mensam pro qua mensale dicitur discus appellat. unde et aialia dicitur apparuisse petro in disco. quem alibi liber acrum aploz linteam vocat. Credibile est quod herodes cum uxore de nece iohannis sub tali occasione facienda pro secreto tractauerit. Discipuli vero iohannis tulerunt corpus eius de carcere et sepelierunt illud. Cronica 7. xi. liber historie ecclesiastice tradunt iohannem in castello arabie trans iordanem dicto macherota vincitum et truncatum. Corpus vero in sebastie urbe palestine inter helyseum et abdiam sepultum. Caput autem hierusalim humatum est iuxta herodis habitaculum. Ossa eius tempore iuliani apostate gentiles sparsere sunt. invidetes miracula que fiebant ad eius monumentum. Que rursum collecta ab eisdem cremata sunt. et pulvis ventilat. quod quasi secundum martyrium in iam mortuo quodam represserat nescientes. dum in natiuitate eius ossa collecta undecumque cremant. Dum autem colligerent ossa. quodam monachi a hierosolymis mixti latenter colligentibus. magnam

eorum protulerunt. Inter que etiam dicitur quod dominum monstravit fuisse prohibet. quem beata tecla inter alpes attulit. et dicitur esse in ecclesia maurianensi. Tuleruntque ossa ad philippum hierosolymitanum episcopum novum. qui misit ea per iulianum diaconum atbanasio alexandrie episcopo. Que per theophilus eiusdem urbis episcopus reposuit in templo serapis a sordibus purgato. basilicamque in honore iohannis consecravit. quam sanctus theodosius iubente fana gentium destructa sunt. Tempore romarciani principis duobus monachis orientibus quibus ob orationem venerant hierosolymam. iohannes revelavit caput suum. Sed non multum post in curia perditum. platum est ab alijs in edissam. alias emissam urbem phenicie. et in quodam specu in vna sub terra non paruo tempore ignobiliter recoditum. donec denuo idem iohannes caput suum ostendit marcello religioso abbati et presbytero domini in eodem specu habitaret. Quod cum ille iuliano ubi alij habent in iuliano eiusdem urbis episcopo indicasset. elevatum est. Ex quo tempore cepit in eadem urbe decollatio iohannis celebrari. ipsa die ut arbitramur quod caput inventum est siue revelatum. Quod post constantinopolim translatus est. et inde ad gallias. Alij tradunt non esse festum decollationis. sed de collatione ossium eius prius facta et combusta. Iosephus aliam tradit causam necis baptiste. dicentes eum predicasse hominibus iusticiam. et obtentu baptismi multos congregasse in unum. Timensque herodes dispendium populi sui sequentis iohannez. occidit eum. Et refert iosephus iudeos tradidisse. herodem ob hoc miserabiliter in primo victum ab exercitu arethe regis.

De quibus panibus et duobus piscibus
Capitulum LXXIII. i

Widuit autem

herodes famam iesu et ait. Iohannes ego de collavi. Quis autem iste est de quo audio talia. Et querebat eum videre. Quod cum audisset iesus. ascendens in naviculam. secessit in locum desertum seorsum. et secute sunt eum turbe pedestres de civitatibus. et curavit eos. Erat autem proximus dies festus qui dicitur pascha.

Euangelica

Vespe aut facta, xij. discipuli dixerunt ei. Dimitte turbas. ut euntes inueniant sibi escas. Et ait iesus. Date illis manducare. et facite eos discubere super viride fenum per pertubernia. id est per diuersas societates hominum quod dicitur viculis venerunt. Et acceptis quoniam panibus ordeaceis et duobus piscibus a puero quodam qui vnus de discipulis fuisse creditur. per apostolos dedit eos populo qui quoniam milibus viros et exceptis mulieribus et puulis. et de fragmentis impleti sunt cophini. xij. Et statim coegit discipulos ascendere in nauiculam. et precedere eum transfretum secundum mare ad bethsaidam donec dimitteret turbas. Quod ergo lucas dicit hoc factum in locis bethsaidae intelligendum est. non quod eorum finibus ei. sed iuxta tiberiadem ut dicit iohannes. et quia ad eam pertinebant. Quod autem iohannes dicit eos transfretas se ad capharnaum. intelligendum est per bethsaidam transisse capharnaum. Iesus autem cum cognouisset quod homines illi volebant eum rapere et facere regem. quia sub tali rege videbatur eis non posse egere. fugit et ascendit in montem solus orare. Hic est mos in quo sermonem fecit. a quo per milia re distat locus refectionis huius. qui hodie dicitur mensa. infra quem est locus ille in quo post resurrectionem comedit partem piscis asii. supra hoc est passus illa mare supra quam dominus ambulauit quam alia vice excitatus sedauit.

Quod dominus ambulauit supra mare
Capitulum LXXV.

Naucula vero

in qua erant discipuli iactabat fluctibus. Videns autem eos iesus laborantes. quarta vigilia noctis venit ad eos ambulans supra mare. Quattuor vigilias noctis faciunt excubantes in castris. Prima dicitur perticiniu in qua omnes sunt vigilantes. Secunda iustepertu. in qua adolescenter. Tertia galliciniu in qua viri. Quarta antelucanu in qua senes. Has dominus alijs nominibus vocauit sero. an media nocte. an gallicantu. an mane. Cumque putaret discipuli eum esse fatasma et clamarent ait. Ego sum. nolite timere. Non dixit quod eorum quia ex nota voce poterant eum agnoscere. Vel ut intelligerent ipsum esse eum qui moysi dixerat qui emisit

me ad vos: Post petrus inuit ad eum super aquam quem dum mergeret erexit dominus. Qui cum ascendisset nauiculam. cessauit ventus. et statim fuit ducta nauis ad terram ad quam ibant.

De verbis domini pro quibus quidam abierunt retro La. LXXVI

Altero die tur

be quod pauperat iesus intraverunt naues suprauenientes a tiberiade. et venerunt capharnaum. et inuenientes iesum mirabantur quomodo illuc venisset. cum sola vidissent nauiculam quam non intrauerat. Cumque commendaret cibum quem eis fecerat. tamen prefererent ei manna dicentes. Patres nostri manducauerunt in deserto manna. panem de celo dedit eis dominus. Tunc dixit eis iesus. Ego sum panis vite qui de celo descendi. Murmurabant autem iudei dicentes. Nonne hic est filius ioseph. cuius nouimus patrem et matrem. Et ait iesus. Panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita. Litigabant ergo iudei ad inuicem dicentes. Quomodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum. Tunc addidit dominus. Nisi manducaueritis carnem meam. et biberitis sanguinem meum. non habebitis vitam in vobis. Hoc autem multi ex discipulis audientes dixerunt. Durus est sermo. quod potest eum audire. Et abierunt retro. et iam cum illo non ambulabant.

De traditioibus pharisaeorum contra mandata domini.

Capitulum LXXVII

Disgavit autem

quodam pharisaeum iesum. ut praderet apud eum. Cumque vidisset eum non baptizatis manibus praderet. murmurabat intra se. Cui dominus ait. Vos pharisaei quod de foris est calicis et catini mundatis. et non quod intus. quod dicitur. Corpa mundatis. et non aias. Stultitiam nonne de vtriusque fecit. Hoc est manicheos qui aias tantum a deo creatas dicunt. carnem vero a diabolo. Et addidit. Date elemosynam et ecce omnia munda sunt vobis. Quidam quoque scribae et pharisaei venientes a hierosolymis. videntes discipulos eius communibus manibus manducare dicebant. Quare discipuli tui transgre-

diunt traditiones seniorum. Et respondit iesus. Quare vos transgredimini mandata domini propter traditionem vestram. Quia deus dixit. honora patrem tuum et matrem tuam. Quod non tantum pro reuerentia dictum est. verum etiam pro necessarijs obsequijs exhibendis. Hi pharisaei impietatem suam nomine pietatis docebant. dicentes filios melius facere. si deo vero patri vouerent. quam pentibus offerenda erant instruentes eos quod pentibus egenis runderent. O pater. corban quod est ex me. tibi proderit. Corban est munus votiuum. quod dicitur. Quod voui deo. vis tibi prodesse. absit. Et quocumque ad se turbis ait illis. Non quod intrat in os coinquinat hominem. intellige apud deum. sed quod procedit ex ore. Primum intellige de ore carnis. secundum de ore cordis. Quia et vomitus inquinat hominem. Unde et quidam libri habent. sed quod procedit ex corde. Quare ergo idolatricis et his quae furtiua sunt et rapta non rescimur. pro scandalo vitando. Libus enim in se mundus est. Et dixerunt ei discipuli. Scis quia pharisaei audito hoc verbo scandalizant. scilicet scandalon offendiculum pedis. vel ipsam ruinam dicimus. Et respondit. Sinite illos ceci sunt et duces caecorum. Non enim a veritate pro scandalo recedendum est.

De cibis non transit in virtutem nature
Capitulum LXXVIII.

Ubi quod intras

set iesus domum ait petrus. Edissere nobis parabolam istam. Et respondit. Non intelligitis. quod omne quod intrat. vadit in ventrem. et in secessu emittitur. Nihil enim de cibis transit in virtutem naturae quam resurgit. sed cibus adiuta in se tantum crescit et manet. Et subiunxit. De corde autem exeunt furta etc. Plato principalem autem putauit esse in cerebro. id est rationem. ira in felle. desideria in iecore. sed iuxta christum principalem autem est in corde. Marcus pro coinquinat ponit communicat

Dicunt heretici. dominum ideota fuisse et philosophiam ignorasse quia plures cibi per arterias et venas et medullas et nervos funduntur quod probatur per eos qui iugiter vomitum habent superfluo cibo et tamen corrupti sunt. sed quilibet humorum purgatio. secessio dici potest.

iuxta hebraeorum ideoma. quod commune imundus dicebatur. quia cibos communes vocabatur. prohibitos in lege quos imundos indicabant. quia aliqui gentes communiter illis vescerentur.

De muliere chanaanica
Capitulum LXXIX.

Urgens inde

ibis abiit in fines tyri et sidonis. Et rogabat eum mulier gentilis chanaanica sirophenisia genere pro filia sua quam male a demonio vexabat chanaanica quondam iudeorum incoluerat. sed post dispersi sunt. Ex hac dispersione erat mulier ista ex siris et phenicibus orta. Quidam tamen dicunt tyrophenisia. quia sic phenicis erat quod tyria sicut et dido fuit. sed nomine indicantes regionem mulieris et patriam. Iesus autem non respondit ei. Verbum. ne sibi extraneum videretur quod dixerat. In via gentium ne abieritis. pro quod cum intenderent discipuli respondit. Non sum missus nisi ad oves quae perierunt domus israel. At illa venit et adorauit. et ait. Domine adiuua me. Cui dominus. Non est bonum sumere panem filiorum. et dare canibus ad manducandum. Hebraeorum more gentiles canes dixit. quia edebant sanguinem ut canes et est sensus. Veni curare israel primogenitum. et non dum gentes. cui illa. Etiam domine. Quia et catelli edunt de micis quae cadunt de mensa domorum suorum. quod dicitur. verum est quod dicis. Fac ergo mihi quod sit canibus. id est modicum panis tui impartire mihi. Et iesus comedens fide mulieris ait. Fiat tibi sicut vis. et statim sanata est filia eius.

De surdo et muto.

Capitulum LXXX.

Et iterum exiit de

finibus tyri et venit ad mare galilee iter medios fines decapoleos. id est. Pervenit ad illum locum maris. cuius regione praeposita erat decapolis. id est. regio de cem urbibus

Euangelica

circa pellā 7 gadarā ptra galileā Et addu-
cūt ei surdū et mutū . Et posuit digitos in
auriculā ei⁹ 7 sputo tetigit linguā ei⁹ . 7 ait
Effeta qđ est adaperire. Et ad eius impiū
adaperte sunt aures eius 7 soluta est lingua
illius.

De probatica piscina.

Capitulū . LXXXI.

Est hoc erat

P fest⁹ dies iudeorū. Nō determi-
tur q̄s s̄ p̄t intelligi festū nouo
rū. i. pentecostes. qz p̄dictū est iam d̄ pasca
quo decollat⁹ est iohānes. Sequit⁹ x̄o de
scenophagia. post de encenys. Ascendit at̄
iesus ad diē festū. Erat aut̄ hierosolymis
p̄batica piscina. cognōiata hebraice teth-
laida. q̄nqz portic⁹ h̄ns in quibus iacebat
multitudo languentiū expectantiū aq̄ mo-
motū. Angelus enī descendebat in eā quā
doqz. 7 mouebat aqua. et q̄ prim⁹ post aq̄
motū descendebat in eā. san⁹ fiebat a qua
cūqz detineret infirmitate. Probaton gr̄-
ce. latine ouis. Sic ergo dicta erat. qz i ea
nathinei hostias laua-

bant. Solet at̄ colle-
cta aqua pisces non
habens piscina dici.
q̄i p̄ p̄trariū. De hac
mōtione incertus est
q̄n cepit. Qz autē in
certum esset q̄n moueri debebat inde p̄pen-
dit. qz languidi sp̄ erant ibi. q̄ ad certā to-
ram p̄uenirēt tātū si sciret Tradit⁹ a q̄bus-
dam qz regina saba vidit i sp̄ū in domo sal-
tus q̄ nethota dicebat. lignū dñice crucis
7 nūciauit salomōi cū iā recessisset ab eo. qz
in eo moreret qđā p̄ q̄ occiso perirēt iudei
et p̄derent locū 7 gentē. Qđ timēs salomō
desodit illud i terra. vbi post facta est pisci-
na Appropinquante aut̄ tpe passionis xp̄i
sup̄enatauit. q̄i p̄nunciās xp̄m. 7 exinde ce-
pit motio p̄dicta. Sed h̄ nō est autenticus
Lū at̄ sanasset ibi iesus hoīez h̄ntez. xxxviij
ānos i infirmitate sua. p̄cepit ei vt tolleret
grabatū suū. 7 ibat ferēs illud Grabatū est
lect⁹ paup̄ū. vbi tantū capiti aliqđ s̄stra-

tuz est. dictū a graba gr̄co. quod ē caput
Erat at̄ sabbatū Dicebāt ergo iudei. Nō
licet tibi tollere grabatū tuū Qui respōdit
Qui me sanauit dixit vt irez. 7 tollerē illd
Lunqz quesissent q̄s ē ille. m̄dit. Nescio.
p̄ innenit enī ihs i tēplo 7 dixit ei. San⁹
factus es iā noli peccare. ne deteri⁹ tibi con-
tingat. Lunqz nūciauit iudeis. qz iesus
eum sanauerat.

**De zelo iudeorū qz xp̄s filiū dei
sefecit. Capitulū . LXXXII.**

Im ergo ar-

c guerent enī. qz i sabbato opa-
bat. ait ill. Dat⁹ me⁹ vsqz mō
opat. 7 ego opoz. q. d. Nō sex dieb⁹ tm̄ opa-
t⁹ ē pater vt putatis. sed sp̄ opat⁹ de⁹ guber-
nādo. renouādo vt p̄maneāt p̄dita. cum q̄
ego opoz. ergo bonū est qđ ago. Cōstat ḡ
esse sacramentū. qđ de rege sabbati legit.
Propterea ergo magi querēbāt interfice-
re illū. qz patrē suū dicebat deū. Ait iterū
iesus: Pater diligit filiū. fili⁹ q̄s vult viui-
ficat. Nec pater iudicat quēqz. s̄ oēm iudi-
ciū dedit filio. qz 7 sol⁹ fili⁹ venit i carnem.
vt iudicaret mūdū. i. argueret. 7 p̄ in iudi-
cio sola filij p̄sōa apparebit iudicās. et si q̄
p̄feret a iudice sn̄ia p̄feret eā. P̄dixitqz
eis qz ali⁹. i. antichristus veniret nō in noīe
patris. sed suo. 7 eum reciperent.

**De refectōe quattuor milium de se-
ptē panibus La. LXXXIII.**

Relictis illis

e iterū abiit sec⁹ mare galilee i de-
sertū. Lunqz turba multa ibi eēt.
ait discipul. Misereoz sup̄ turbā. qz iaz tri-
duo sustinent me. nec h̄nt qđ manducant.
Lunqz accepisset a discipulis septē panes
7 pisciculos paucos. p̄cepit vt discūberent
sup̄ terrā. Forte in alia refectōe circa pasca
adhuc erat herba sup̄ terrā. nūc aut̄ p̄fer-
uore terre illi⁹ iā nō erat ibi herba. qz p̄ p̄-
tec. erat. vt p̄dixim⁹ Satiatis at̄. iij. milib⁹
viroz absqz mulierib⁹ 7 puul. de fragmēd
i plenerūt septē sportas. Est aut̄ sporta val-
de iūcis et folijs palmarū p̄textum.

Historia

De quodā ceco. Ca. LXXXIII.

Statim ascen

dens ihs nanī cū discipul. vēit ī ptē magedō. Eundez locū vocat marc^o dalmanutha. qz binomi^o erat. 7 oblitū sunt discipuli tollere panes. 7 docebat eos. Lauete a fermēto pharisēoz 7 saduceozū 7 herodis. Cūqz putarent se tacite notatos de panū obliuione. arguit eos d̄ modicitate fidei. qz eo p̄nte timebāt posse egerē. Scdm marcū illuminauit hic cecū. S; d̄ sibi b; sufficit nobis aliq̄ ponere. Alia trās imus. qz p̄ canonica sunt illis.

De cōfessioe fidei quā fecit petr^o pro oībus Ca. LXXXV.

Enit aut̄ iesus

in ptes cesarie philippi. Philip pus in termio iudē septētrionali p̄stituit sibi ciuitatē quā vocauit cesareaz philippi in mēoriā tiberij. 7 sui noīs. et est in regiōe phenicis. vbi ad radicē libani oriunt̄ duo fontes. ior. 7 dan. qz riuuli sociati sub montib; gelboe sub vrbe cedar secus medicabilia balnea iordanē faciūt. Sed 7 nomē ei^o ex suis noīb; q̄i cōponūt. Tū hieronym^o dicit Quē ciuitas illa olī dicta ē dā. vbi vitulū aureū posuit hieroboā. a q̄ riu^o p̄ter fluēs dicit̄ ē iordanis. q̄i ex noīe fōtis et ciuitatis cognoīatus. Ciuitas eadē nūc paneas d̄. Joseph^o dicit vltra cesareaz. c. xx. stadij modicū lacū eē. qz rotūditate phiola d̄. semp plen^o 7 nunq̄ exuberans. Ibi oriū iordanis. 7 paulo p̄ terrā ingredit̄. et ad radicē libani ebullit. qd̄ p̄m^o philippus terrarcha dephēdit. Nā missus in phiolaz paleis. eas apud paneas redditas inuenit. Sic ioseph^o vocat fontē sub libano. Dic̄ etiā sup̄ selenciā ex qdā lacu nasci riuū. quē vocat minorē iordanē 7 ex duob; riuīs ad locū q̄ d̄ aureū tēplū iouis p̄fluentib; iordanis p̄ficī. Et interrogabat ihs discipulos suos dicēs. Quē dicūt hoīes eē filiū hoīnis. Esse filiū hoīs soli xp̄o puenit. Adā enī fili^o t̄re. alij filij hoīm. sol^o xp̄s fili^o hoīs vni^o. At illi dixerūt Alij iohēz baptistā. alij

heliā. alij hieremiā aut vnū ex p̄phetis. i. heliseū. Quē xp̄s baptizabat. putabāt suscitātū baptistā vel p̄phetā aliquē duoz. q̄ trās eūtes iordanē baptismū p̄figurabāt. i. helie 7 heliceī. Hieremiā ho iō. qz sc̄tificat^o ab vtero legit̄ Augustin^o. P̄d̄t moueri qz lucas dicit d̄m̄ interrogasse discipulos cū eēt solus orās. Marc^o ho dicit in via. s̄ eū mouet qz nunq̄ orauit ī via. Forte bis q̄s̄iuit. Cūqz q̄s̄isset ab ill. suā vel ipsoz sniaz dixit petrus p̄ omnib;. Tu es xp̄s fili^o dei viui. i. tu es hō fm̄ qz vnct^o es p̄ p̄cipib; tuis. 7 es de^o fili^o dei viui. Hebrei enī consueuerūt deū vocare viuū. ī suggillatōz idoloꝝ. q̄ nō viuūt. Et ait ihs. Beat^o es simō bariona. i. bariobāna. i. fili^o iobānis. Dicūt enī qdā vitio scriptoz cor̄pte positum ioua p̄ iobanna. Et addidit. Tu es petr^o. qd̄ latini 7 greci dicūt petrā. hebrei 7 siri cephā. Idē ergo ē. tu es cephas. Et sup̄ hanc petrā a q̄ diceris petrus edificabo ecclesiāz meā. Vel sup̄ hanc petrā quā p̄fessus es. q̄ sola fundamentū ē. Et p̄misit se ei datur̄ clauēs regni celoꝝ. Forte tūc ei soli dedit. vel p̄ resurrectionē cū alijs. Tūc p̄cepit iesus discipul̄ suis. ne cui dicerēt qz ip̄e esset xp̄s. Vbi intelligēdū ē tūc. donec eo suscitato qd̄ audierāt ī aure p̄dicarent sup̄ tecta. Tūc cepit eis oīdere. qz optebat eū ire hierosolymā 7 multa pati. 7 occidi 7 tertia die resurgere. Quo seorsū assūpto. dixit ei petrus. Absit a te d̄ne nō erit tibi s̄. Grec^o h; p̄pitius sis tibi d̄ne. Qui d̄ns. Uade p̄ me sathana. nō sapis ea q̄ dei sūt. i. seq̄re sententiā meā nec adūseris mibi. Sathanas eī aduersariū sonat. Fuerūt q̄ dicerēt petrū nō eē correptū. sed sathana s̄ ei suggerentē. Ob ei^o hūc errozē. s. qz credidit sathane. etiam dicūt qz dictū. ei est beat^o es. p̄missioez futurū tantū eē. i. beat^o eris. Tūc puocata turba cū discipulis ait. Si q̄s vult venire post me abneget semetipsū. et tollat crucez suā. et sequat̄ me. Crux hōo tripliciter tollitur. p̄ martyriū. p̄ mortificationē carnis. p̄ p̄ximī cōpassionem.

De trāsfiguratione domini

Capitulum. LXXXVI.

Euangelica

Post dies se

e pte aliuplit petru iacobu 7 ioba
nefrem ei. 7 duxit illos i motem

thabor excelsu vt ora

ret. Lucas dis diem
viij. eu die i q pdixe
rat qda de eis vilu
ros anteqz morerent
gloriam regni. 7 illuz
in q viderut connu
merans. Mattheus
et marc. vij. medios

tantu ponentes. Et notandu q matthe. di
cit iacobu fratre iobanis. Augustin. sup
ep. ad galatas scribit iacobu ep. m. int
fuisse transfigurato. cui etia videt ambro
si. plentire. Et factuz

est du ozaret. transfi
gurat. est ante eos.
7 facies ei. resplendu
it sicut sol. 7 vestime
ta ei. facta sunt alba
sicut nix. q. lia fullo no
pt facere sup terram

Et apparuerunt illis
moyses et helias lo
quetes cu eo de excelsu

quē completurus
erat i birlm. i. d. moz
te eius. 7 ait petrus

Dne bonu e nos hic
esse. si vis faciamus
hic tria tabernacula

tibi vnu. moysi vnu
et helie vnu. Et facta
est vox d. nube dicēs

Hic est filius me. di
lectus. ipsuz audite
Cūqz timore cornis

sent discipuli. tetigit
eos iesus 7 ait. Sur
gite nolite timere. Et

descēdens pcepit eis
ne cui dicerēt donec
resurgeret. Quidaz
dicūt banc xpi glaz.

Quarto miliario a
naçareth e mōs tha
bor. i. descensu cui.
melchisedech obui
auit abrae. Secdo
miliario a thabor e
mons hermon.

Videt quietas esse
i verbis exposito. u
augustini 7 ambro
sij 7 matthei. cū mat

the. dicat iacobu ce
bedei frēz iobanis
q maior dicit. e. cuz

eēt minor natu int
fuisse trāfigurato. i
Augusti. videt cō

ēdicere iacobu epi
scopu iterfuisse. Le
git aut q iacob. al

phei. minor scz q 7
frater dñi dicit. est.
ep. s hierosolymita

n. fuerit. Qd sic sol
ni pt. qz oēs epi fue
rūt. 7 sic nō est p. riu

p. cipue cū nō dicat
hierosolymita. ep. s
sed simplicit. ep. s

Mag. mouet qd
dicit ambro. q. pm.
sacerdotale solium

ascendit qd neqz
de iacobo maiore pt
itelligi iō dicēdu q

pt itelligi d. mystico

in aere circūfuso fuis
se. nō in corpe. quod
tunc habebat morta
le. Alij ad temp. de
posuisse mortalitatē

Alij ipsū semp habu
isse tale corp. p. natura. s. vt videtur 7 pate
ret fecerat illud mortale ad tpus. 7 ibi qlis
erat p. natura. talē se oñdit. 7 talē vt aiunt
se dedit discipulis in cēna. qz tal. i. modico
pt esse loco. Vanū ē aut in hmōi laborare
7 seq. natura. i. miracul. Ita enī i. carne mor
tali oñdit glam. imortalitatis. sicut post re
surrectionē in carne imortalit. cicatrices. et
palpādū se pbuit. 7 comedit. Et sic varie
sentiūt auctores de moyses et helia. Et sup
lucā iuenies glosā q. dic. eos ibi fuisse. Hoc
potuit eē de helia q.

ad huc viuit. Alia q.
dicit angelos eozuz
corpa assumpsisse.

Quattuor hēbunt
corpa post resurre
ctōes. imortalitatē
passibilitatē. glorifi

catōes. agilitatē. 7 sicut an. passionē i. corpe
mortali dñs q. dā signa imortalitat. oñdit
vt qn. discipulis corpus suū dedit. ita etia
post resurrectionē q. dā signa corpis morta
lis oñdit. vt qn. thomę cicatrices oñdit.

Delunatico Ca. LXXXVII.

Sequēti die

i ad pces pris sanauit filiū lunati
cū. quē oblatū sibi discipuli sa
nare nō poterāt. Qd ex vitio lunę patiunt
lunatici. s. demones eos vexāt his tpi. vt
p. lunā ifamēt lunę creatorē. Erubescat iuz
lian. q. dicit nullū peccatū eē in puero. Le
git enī de isto. qz a pueritia lunatic. fuerat
in q. si nihil hiet suū demō nō illū posside
ret. Cūqz q. sissent discipuli. qre ipsi nō eie
cerint. ait. ppt. incredulitatē v. iam. Qz si ba
buerit. fidē sicut granū sinapis. dicet. mō
ti huic trāsi hic 7 trāsibit. Qd trāslatiue d.
diabolo pnti quem eiecerat pt. itelligi. qz a
nullo ad lram legit. factū. nisi q. ad pces
gregori. neocesariēsis legit. q. dā mōs retra
ct. 7 d. disse locū basilicę fabricādę. Et ad
pces cuiusdā pris lapis translat. de orto.

folio sacdotali. q. a
pm. martyriū s. bje
vn. dz. Occidit iaco
bum fratrem iobā
nis gladio.

Quattuor hēbunt
corpa post resurre
ctōes. imortalitatē
passibilitatē. glorifi

catōes. agilitatē. 7 sicut an. passionē i. corpe
mortali dñs q. dā signa imortalitat. oñdit
vt qn. discipulis corpus suū dedit. ita etia
post resurrectionē q. dā signa corpis morta
lis oñdit. vt qn. thomę cicatrices oñdit.

Delunatico Ca. LXXXVII.

Sequēti die

i ad pces pris sanauit filiū lunati
cū. quē oblatū sibi discipuli sa
nare nō poterāt. Qd ex vitio lunę patiunt
lunatici. s. demones eos vexāt his tpi. vt
p. lunā ifamēt lunę creatorē. Erubescat iuz
lian. q. dicit nullū peccatū eē in puero. Le
git enī de isto. qz a pueritia lunatic. fuerat
in q. si nihil hiet suū demō nō illū posside
ret. Cūqz q. sissent discipuli. qre ipsi nō eie
cerint. ait. ppt. incredulitatē v. iam. Qz si ba
buerit. fidē sicut granū sinapis. dicet. mō
ti huic trāsi hic 7 trāsibit. Qd trāslatiue d.
diabolo pnti quem eiecerat pt. itelligi. qz a
nullo ad lram legit. factū. nisi q. ad pces
gregori. neocesariēsis legit. q. dā mōs retra
ct. 7 d. disse locū basilicę fabricādę. Et ad
pces cuiusdā pris lapis translat. de orto.

Sequēti die

i ad pces pris sanauit filiū lunati
cū. quē oblatū sibi discipuli sa
nare nō poterāt. Qd ex vitio lunę patiunt
lunatici. s. demones eos vexāt his tpi. vt
p. lunā ifamēt lunę creatorē. Erubescat iuz
lian. q. dicit nullū peccatū eē in puero. Le
git enī de isto. qz a pueritia lunatic. fuerat
in q. si nihil hiet suū demō nō illū posside
ret. Cūqz q. sissent discipuli. qre ipsi nō eie
cerint. ait. ppt. incredulitatē v. iam. Qz si ba
buerit. fidē sicut granū sinapis. dicet. mō
ti huic trāsi hic 7 trāsibit. Qd trāslatiue d.
diabolo pnti quem eiecerat pt. itelligi. qz a
nullo ad lram legit. factū. nisi q. ad pces
gregori. neocesariēsis legit. q. dā mōs retra
ct. 7 d. disse locū basilicę fabricādę. Et ad
pces cuiusdā pris lapis translat. de orto.

Sequēti die

i ad pces pris sanauit filiū lunati
cū. quē oblatū sibi discipuli sa
nare nō poterāt. Qd ex vitio lunę patiunt
lunatici. s. demones eos vexāt his tpi. vt
p. lunā ifamēt lunę creatorē. Erubescat iuz
lian. q. dicit nullū peccatū eē in puero. Le
git enī de isto. qz a pueritia lunatic. fuerat
in q. si nihil hiet suū demō nō illū posside
ret. Cūqz q. sissent discipuli. qre ipsi nō eie
cerint. ait. ppt. incredulitatē v. iam. Qz si ba
buerit. fidē sicut granū sinapis. dicet. mō
ti huic trāsi hic 7 trāsibit. Qd trāslatiue d.
diabolo pnti quem eiecerat pt. itelligi. qz a
nullo ad lram legit. factū. nisi q. ad pces
gregori. neocesariēsis legit. q. dā mōs retra
ct. 7 d. disse locū basilicę fabricādę. Et ad
pces cuiusdā pris lapis translat. de orto.

Sequēti die

Historia

Vel grā exēpli p̄ quolibet impossibili dictū est. An̄ in luca aliud est exemplū. Dicetis huic arbori moro. trāsplantare in mare. et obediet vobis.

De verbis dñi quib⁹ inuīt tridūū mortis sue. Ca. LXXXVIII.

Accesserunt

qdā phariseoz ad iesū dicētes. Vade hinc. i. de galilea. qz herodes qrit te interficere. 7 ait illis. Ite dicite vulpi illi qz ecce demonia eijcio. 7 sanitates pficio hodie 7 cras. 7 t̄tia die psūmor. qd̄ ē. Ipse nō occidit me. s̄ ego ponā aīaz meā ita qz p̄tia die mortis i trans infernū. tollaz demōi tirānidē suā. In crassio educā captiuitatē quā sanitati restnā. dū portā paradisi aptā ei ostēdā. vel ponā eā i paradiso. q̄ ē i extremis marz ad oriētē. q̄i restituēs hōiem sanati quā pdiderat. Tertia die resurgam psūmatul. Pōt tū s̄ referri ad tres annos opationis miraculoz xp̄i. in qz tertio psūmat⁹ est. Et q̄i ostēdēs ihs qz nō moreret i dñio herodis. addidit. qz nō capit sc̄ptura supple aliq̄ me. p̄phētā p̄ire extra h̄rlm.

De tributo iuēto i ore piscis

Capitulū .LXXXIX.

Cū venisset

capharnaū. accesserunt q̄stozes celsus capitis. 7 missus a dño petrus ad mare tulit piscē. i cui⁹ ore inuenit staterē. i. duo dragmata. 7 soluit p se 7 p dño. Et si enī dñs loculos h̄iet. tñ ea q̄ data erāt 7 in vsus paup̄ū. i vsū p̄riū noluit expendere.

Quis appstoli quesierūt quis eorum esset maior. Capi. XC

Quis aut discipuli

quis esset maior. q̄ se eoz maior eēt accesserūt ad ih̄um 7 dixerunt. Quis putas maior est in regno celoꝝ. q̄si dicerēt. Dic q̄s maior ē int̄ nos mō. qz ille idē maior erit in celo. in q̄ errabā. In futuro enī oīs p̄latio cessabit angeloz 7 hōim vt apls trahit. Et aplexans ihs puulū. d̄.

cui silēs puulo. i. hūiles i via exaltari i patria. 7 q̄ vellet p̄mus eoz eē. fieret oīm mīster. Hic ē qz prim⁹ oīm i ecclā hūū seruoꝝ dei se fateat. Paruulus iste vt qd̄ tradūt fuit marcialis aplus lemonitaz.

De parabola ouis et dragme et filii prodigi. Ca. .XCI.

Unqz scanda

licatores pusilloꝝ dixisset p̄ metaphorā mēbroꝝ eruendos 7 p̄iciēdos. nec p̄tēndū vnū de pusillis. ad ostēdendū quanti sint pusilli apud patrē. dixit eis parabolam ouis centesimę reportare relicta. nonagintanouē. Licet enī pastor pl⁹ diligat centū oues q̄ vnā. tñ magis sollicit⁹ est de pdita q̄ de manentib⁹. P̄o eodem addidit parabolā de decima dragma ianēta. Et est dragma nūmus certę quātitatis h̄ns imaginem regis.

Dragma vero dragmatis. quarta pars stateris ē. Tertiā q̄ de eodem subdit parabolā de filio prodigo. in q̄ nō solū gaudiū suū de pusillis reuētib⁹ ostendit. sed etiam inuidentium murmur arguit. in

Drama dramatis genus carminis. de quo d̄. Dulcia cātica dramatis. drama sine. g. canticū p̄sonaz q̄ scriptū ē canticū amoris. et declinat a quibusdā dramis a quibusdā dramatis.

q̄ siliquas porcorū cibū dixit. Et est s̄m q̄sdā fruct⁹ arboris sonū faciēs cū comedit. Est aut̄ gen⁹ legumina sonoris frondib⁹ 7 vacuis. qd̄ magis onerat q̄ reficiat. Et nota qz qd̄ in auib⁹ d̄. altilē. in aīalibus d̄. saginatū.

De dimittēdo fr̄i septuagies septies. Ca. .XCII.

Unqz addis

set dñs de corripiedo fr̄e q̄ in te solo peccauit. i. te solo sciēte. pus secreto. p̄ corā testib⁹. p̄ corā ecclā. 7 addidisset. q̄cunqz ligaueritis sup terrā. zc. q̄siuit petrus. an dimittendū sit fr̄i peccati vsqz septies. r̄ndit iesus. Imo vsqz septuagies septies. cccc. nonaginta vicib⁹. 7 etiaz se.

*Quaestio de peccato
de ad peccato
D. 5 au proximo.*

Euangelica

ptuagies septies. i. omnē iniuriā. vt bis le-
gat septuagies septies. ita scz vt prima ex-
positio referat ad tempus. q. d. Imo sp di-
mittet. Secdo ad omnē iniuriā. qz septuagi
ta septem ex numero

vniversitatis. 7 nūe- **Septenari⁹** d^r nu-
ro trāsgressiōis. i. ex mer⁹ vniversitatis.
vij. 7. xj. ē cōpositum. qz vniversitas die
rū currit p septē di

es ebdomadē. **Undenari⁹** numer⁹ d^r trans-
gressionis. qz vnitate trāsgredit^r decē. 7 nō
puenit ad. xij. q iterū bon⁹ numer⁹ est qntū
ad significata. Et nota. qz qlibet tenet ran-
corē animi p iniuria dimittere. etiā si nō pe-
tat vniā q lesit. Qd si petierit. teneor ei di-
cere aue subuenire sibi si indiguerit. qd nō
teneor nisi petat. nisi sim pfect⁹. Qd at di-
mittendū sit petēti. dñs p serui parabolas
subostendit. cui⁹ debitū reuocauit dñs su-
us. qz noluit misereri conserui sui.

De solā fornicationē vxoz
pōt dūm. ti. La. .XCIII.

Factū ē post

e sermones istos migravit ibs a ga-
lileā. 7 venit ī iudeā trās iordanē
7 secuti sunt eum galilei. 7 curauit eos ibi.
Et accesserunt ad eū pharisei tēptantes et
dixerūt. Si licet homini dimitte vxozem q
cunqz ex causa. Quib⁹ ait dñs. Qd d^r insti-
tuit pinguū. 7 ideo nō licebit homini sepa-
re illud. qz etiā sic voluit dñs virū adherere
vxoz. qz ppter eā relinqueret patrē 7 mres
i. affectū suū magis dirigeret homo ad pro-
creationē liberorū qz ad curā parentū. Si-
cut enī humor de radicibz ascēdit ad arbo-
rem. 7 transmittit ad semen. et ad radices
nō redit. ita affect⁹ a parētibz ad filios trās-
mittit. nec pvertit. i. maior ē affect⁹ 7 pni-
or parētū ad filios qz filiorū ad pntes. Cū
qz obiecisset d libello repudiij pcesso a moy-
se 7 dixisset. ob duritiā cordis eorū hē ē per-
missū. i. nulla lege punitū. Nō enī ordini
dei moyses supordiarē. addidit q excepta
cā fornicatōis nō liceat hōi dimittere vxoz-
rem. Qd audiētes discipuli dixerūt. qz nō
expedit nubere. De at omnē ptingētā meri-

toriā putarēt. distinxit dñs eunuchos. qz q
dam sic nascunt. qz pprie dicunt castrati. i.
castrenati. Alij facti sūt ab hōibz. qz pprie
dicunt spadones a spata. Alij se castrant
ppter regnū dei. qz pprie dicunt eunuchi. i.
bene vincentes. ab eu qd est bonū. 7 nuche
qd est victoria. Et hec vltima meritoria est.
Cunqz pueris oblatis iposuisset man⁹ 7 be-
nedixisset eis. abijt inde.

De galileis quos occidit pilatus
Capitulū .XCIII

Est hec ambu

p labat iesus ī galileā. qz ī iudeā q
rebant eū interficere. Aderant eo
tpe quidā nūciantes ei de galileis. qz san-
guinē pilat⁹ miscuerat cū sacrificijs eorum
Quidā enī dicens se dei filiū. mltos sedu-
xerat de galileis. qz dū duxisset in garizim
vbi dixerat se ascēsurū celū corā eis dū sa-
crificarēt ei supnemiēs pilat⁹. ipsū cū oibus
occidit. timuit enī ne 7 iudeos seduceret.
Cunqz putarent eos perijisse iō qz ne qozel
essent ceteris galileis ait dñs: Nō minus
iudeos his sceleratos 7 sifr nisi peniterent
pituros. etiam hierosolymitas nisi penite-
rent pituros. sicut pierant in siloe. xvij. vi-
ri. oppressi a turre quā edificabant. sup q
dixit eis silitudinē ficulne q nō faciētes fru-
ctum. pro qua cultor vine q vix impetrauit
annū ne cōbureret donec pbaret eam.

De muliere incuruata.
Capitulum. .XCV.

Unqz doceret

c sabbatis ī synagoga. erat ibi mu-
lier hñs spūm ifirmitatis. quā in-
cliauerat spūs ifirmitatē. alias sathang. xv
ij. annis. et iposuit ei man⁹ 7 erecta est.

Descenophagia La. .XCVI.

Kat aut in pro

e ximo scenophagia. qd sonat vm-
braculoz fixationē. 7 dixerunt fres
ei⁹ ad eū Transi in iudeā. vt discipuli tui
videāt opa tua q facis. q vndecunqz illuc
puenient. Si hoc facis manifestas te mun-

Historia

W. q. d. Si ex te facis. et non ex beelzebub. ut
si per quia. Hi erant consanguinei iesu. qui ei
gloriam querebant. ut inde participes fierent. Qui
bus ipse ait. Vos ascendite ad diem festum istum
id est ad presertim. Mediante enim die festo ascen
dit. scilicet in occulto. Iudei autem querebant illum
dicentes. Ubi est ille. Et murmur erat de illo
quod quidam dicebant bonum est alij quod seductor erat
cumque ascendisset docebat in templo. et murmu
rabant dicentes. Quomodo scribas scit iste. cum non di
dicerit. Cumque quidam dicerent. nomen hic est christus
alij dicebant. Hunc scimus non scire. Christus
autem cum venerit. nemo scit non scire. Hoc dice
bant. quod esaias dixerat. Generationem eius quis
enarrabit. Multi autem de turba crediderunt
in eum dicentes. Christus cum venerit nunquid
plura signa faciet quam hic faciet. Et ait illi qui
dixerat turba. Magister. dic fratri meo ut di
uidat mecum hereditatem. Qui respondit. Homo
quis me constituit iudicem super vos.

Quia missi ut tenerent iesum amir
rabantur verba eius.

Capitulum XCVII.

Iserunt ergo

m pncipes et pharisaei ministros.
ut comprehenderent eum. et ait iesus.
Queritis me. et non inuenietis. et ubi ego sum
vos non potestis venire. qui dicat. Tales non
accedet ad me. sed post resurrectionem multi
volent inuenire me si fieri posset corporaliter
et non inuenient. fide tamen inuenient. Et dicebant
quidam. Hic est vere propheta. Alij hic est christus.
Cumque redissent ministri ad pontifices et
phariseos. et dixissent ministris. cur non ad
duxistis eum responderunt. Nunquam sic locutus
est homo ut iste loquitur. Et increpabant eos
pharisaei dicentes. Numquid et vos seducti estis.
Quis principum et phariseorum credit in eum. Et
ait nicodemus. Lex nostra non iudicat quemquam.
nisi prius audierit ab ipso. Credebat quod si
patienter illum audierent sicut ipse fecerat. si
miles ministris fierent. Et dixerunt ei. Num
quid et tu galileus es. id est a galilea seductus.
Scrutare scripturas. A galilea non surgit
propheta.

De adultera Ca. XCVIII.

Iesus autem iterum

i diluculo venit in templum. et sedes
docebat populum. Et adduxerunt ei
scribae et pharisaei mulierem deprehensam in adul
terio. et querebant quod iudicaret de ea facien
dominus. Putabant enim quod dominus in iudicando fie
ret in misericors vel iniustus. ut in misericordes
irriderent. et contra moysen agentem darent
Ihs autem inclinans se deorsum. scribebat digito in
terra. Cumque instarent erigens se dixit. Qui si
ne peccato est vestrum. prius in eam lapidem
mittat. Et iterum se inclinans scribebat. Quid
scribebat. Quidam dicunt id quod eis respon
dit Hieronymus in quadam epistola ad studio
sus videt eum velle scripsisse. Terra terra scri
be hos viros abdicatos. Vel terra terram
accusat in epistola ad hyreneum. Audientes
autem exhibant unum post alium. et remansit iesus
solus ab illis. et mulier stans in medio disci
pulorum. et dimisit eam incondemata dicens
Vade et amplius noli peccare. Et nota. ere
ctus dedit sententiam iusticie. Item erectus
sententiam misericordie quia a quoque utrunque
proprius est deo misereri et punire. quod omnis christi
actio christianiani est lectio

De parabola diuitis volentis am
pliare horrea sua. et de quibusdam
verbis domini Ca. XCIX

Hinc dixit ad

e illos. Caute ab omni auaricia. cum
sit breuis hominis vita. Super quo
proposuit eis similitudinem de diuite qui pro
fructuum ubertate deliberabat horrea sua
ampliare. Cui deus ait. Stulte hac nocte ani
mam tuam repetent a te qui autem para sit. cu
ius erunt. Iterum locutus est iesus illis multa.
Ego sum lux mundi. Ego testimonium perhi
beo de me. etc. Inter hec dixit plangere dei fi
lium. et eos in peccato suo morituros. et scitu
ros quis esset. cum exaltarent eum a terra
et ipsos nec filios dei esse. nec abraam. et quod abra
am viderat diem suum. et tulit antequam abraam
fieret ego sum. Ille solus vere est quod antequam

Euangelica

aliqd fieret vere potuit dicere. ego sū. Tu-
lerūt ergo lapides iudei. vt iacerēt ī eū Je-
sus at̄ abscōdit se 7 exiit d̄ tēplo. Et nota
q̄ iudei dixerūt. q̄nquaginta annos nōdū
habes. Quidā opinati sūt ab incarnatōne
dñi vsq̄ ad passionē plures annos fluxis-
se. q̄ ex historijs colligimus.

De ceco nato. La. C.

Preteriensie

e
sus vidit hoīez cecū a natiuitate
7 luto facto de salina. cum linisset
oculos ei⁹ misit eū ad natatoriā siloe. 7 la-
uit 7 vidit. Siloa fōs

ē ad radicē mōt̄ syō In valle iosephat
q̄ nō iugib⁹ aq̄s. sed fm traditōez siroz
ī certis horis ebullit siloe manat s̄ terra
cui⁹ aque vt excipen-

tur. q̄i stagnū nō longe a fonte erat cōstru-
ctū. quā collectōnē mō piscinā. mō natato-
riā vocat scriptura. Erat aut̄ sabbatū Qu
7 pharisei cū accepissent ab illuminato. q̄
iesus eū illuminauerat. dixerūt ei. Da glāz
deo. Nō ē h̄ hō a deo q̄ sabbatū nō custo-
dit. Cūq̄ ille cōmendaret iesum. 7 adde-
ret. Nūquid 7 vos discipuli ei⁹ vult̄ fieri
maledixerūt ei. 7 dixerūt. Tu discipul⁹ illi⁹
sis. nos aut̄ moysi discipuli sum⁹. hūc vñ
sit nescim⁹. i. nō approbam⁹. Supra enim
dixerūt se eū scire. Putabant aut̄ iesuz ma-
ledictū. 7 oēs credentes in eū maledictos.
Et cū eū eiecissent foras inuecit eū ies⁹. Cū
q̄ dixisset ei se eē filiū dei. ille adorauit eū.
Et ait illi ihs. In iudiciū ego veni in mun-
dus vt q̄ nō vident videāt. 7 q̄ vidēt ceci-
fiāt. q. d. In h̄ q̄ te mendicū illūaui. itelli-
ge. q̄ ego veni separe paupes spū a supbis
q̄ se sciolos iactāt. vt illi illuminent. isti. i.
scioli cecitatē mentis incurrant.

De signis perfectōis et de ipossi-
bilitate intradi diuitē ī regnū celo-
rum. La. CI.

Cuzegressus

e
eēt ihs in via. adolescēs genufle-
xo rogabat eū dicēs. Quid faciā
vt habeas vitā eternā. Cūq̄ iniunxisset ei

de custodia mandator⁹. 7 audisset eū fuas-
se ea. docuit eū de pfectōe. 7 vnū signū pfe-
ctionis pposuit dicēs. Vade 7 vede oīa q̄
habes. 7 veni sequere me. Est enī pfectio p-
latoz. cui⁹ signū est relinquere oīa 7 pone-
re aīaz p ouib⁹. Est etiā pteplatiuoꝝ. cui⁹ si-
gnū est h̄ie mortē in desiderio. 7 vitā in pa-
tiētia. Est 7 clericoꝝ. cui⁹ signū ē p̄tinētia.
Hoc audiēs adolescēs. abijt tristis. erat eī
pecuniosus valde 7 locuples. Tūc ait ihs
ad discipulos. Facili⁹ ē camelū p foramen
ac⁹ trāsire q̄ diuitē intrare in regnū celoz.
Facili⁹ significat h̄ min⁹ positio sui p̄trarij
i. min⁹ ē difficile. qz min⁹ impossibile. Pōt
enī de⁹ facere. vt camel⁹ trāleat p foramen
acus nullo obstante. Auarū hō q̄ hic noīe
diuitis intelligit. ponere in glā. si potest de
potentia. de iusticia nō p̄t. Gradus hō cō-
paratōis inter impossibilia ne mireris. Im-
possibili⁹ enī est equū pueri in lapidē. q̄ i
asinū. cui est accōmodatioz naturalit̄ q̄ la-
pidi. Fuerūt q̄ dicerēt. ī h̄rlm parua fuisse
portā. q̄ acus dicebat. ad quā cū veniebāt
cameli p cōpendio viē cū onerib⁹ suis nō
poterant transire vel subire eaz. Exonerati
ergo transibāt. 7 iterū receptis onerib⁹ mi-
nabant. Scdm h̄ ergo similitudo notat̄ hic
nō impossibitas. Oportet enī auaruz amo-
rem opum dimittere si vult ingredi ad vi-
tam. Quāt noīe diuitis auarū significasset
hinc patet. q̄ discipuli subdiderūt. Quis
enī poterit salu⁹ fieri. Plures enī sūt pau-
peres diuitibus. 7 ita plures possunt salua-
ri. si de possessorib⁹ opū dixisset. Quib⁹ ait
iesus. Apud hoīes hoc est ipossibile. apud
deū aut̄ oīa possibilia sūt. Non q̄ tales de⁹
possit saluare. sed qz potest eos iustificare.
7 tunc saluare.

Quōd relinquētes pro christo oīa
iudicabunt La. CII.

Hinc petr⁹ ait

e
Eccen nos reliqm⁹ oīa. 7 secuti su-
m⁹ te. Quid ḡerit nobis. supple
relinquendū. Illa enim oīa reliquerat pe-
trus de quibus dictum est. 7 omnia vanitas

Historia

illa aut oia sibi retinuerat. de quo dictu e.
Deus est oia in oib. Et rñdit ihs. Cū sede
rit fili⁹ hoīs in sede maiestatis sue in rege-
neratione sedebitis ⁊ vos sup sedes. xij. iu-
dicātes. xij. trib⁹ isrl. Fit in baptismo p̄ma
regeneratōne in aīa. fiet ī iudicio sc̄da ī cor-
pe. Ibi p̄tēptores mūdi cū dño iudicabūt
nō solū coopatione sed etiam auctoritate.
Quodenari⁹ at̄ ponit̄ p̄ plenitudie p̄tāt̄
⁊ xij. trib⁹ israel p̄ oib⁹ iudicandis. Quo-
denari⁹ enī ex septenario q̄ est numer⁹ vni-
uersitatis surgit. i. ex p̄tib⁹ septenarij in se-
ductis. Quia tñ hoc solis discipul⁹ dictū
dicunt. ⁊ ip̄letū iam esse in subiectōe mūdi
qz q̄i potestatem habentes sup omnē eccle-
siā sedent. Post ad oēs generaliter sermo
directus est. Oīs qui reliquerit domuz aut
parentes. ⁊ centuplū accipiet nūc in h̄ tpe
⁊ ī futuro vitāz eternā. Quia p̄ter sp̄alia
q̄ quasi centuplū sūt compata carnalibus.
sancti viri alios sanctos plus etiam pp̄in-
quis suis diligunt.

De diuite et lazaro LaCIII

Pharisei vero

audiētes eū disputātē de p̄tē-
ptu mūdi deridebant eū. qz lex
obseruatorib⁹ suis bona terrē p̄mittebat.
Ipse aut̄ p̄ eoz auariciā exēplū eis p̄posu-
it de diuite purpurato ⁊ epulone. q̄ ī infer-
no cruciabat. qz recepat ī vita sua bona. i.
sola illa q̄ putauerat bona. Nec fuit h̄ pa-
bola sed in re ipsa. qd̄ p̄pedit. qz nomē mē-
dici ibi ponit̄ lazarus sc̄z q̄ positus est in si-
nu abrae. Erat enī in superiori margine in-
ferni locus aliquatam h̄ns lucē. sine omni
pena materiali. in quo erant anime p̄de-
stinatorū vsqz ad xp̄i descensū ad inferos
qui locus p̄pter sui tranquillitatem sinus
abrae dictus est. vt sinum matris dicimus
Et dicebat̄ abrahe. qz fuit prima credēdi
via. Ipse enī p̄mus publice p̄dicauit vnū
tantū deū esse. Hunc locum vocauit iob te-
nebras p̄ tedio expectando dicens. Et in
tenebris stravi lectulū meū. Nota qz diues
dixit se cruciari in lingua. i. p̄ peccato lignē
qz epulones loquaces eē solēt. Nec mirū

si anima translative dicat̄ mēbra h̄re. cum
diuinitas eodē tpe p̄ mēbra distinguat̄
Fuerūt tñ q̄ dicerent ⁊ angelos ⁊ aīas cor-
pora habere aerea. Alioqui aīe ignem vrē-
tem nō sentirēt. qd̄ sup genesim inuenies.
Alij dicūt qz ad sentiendā v̄stionem ignis
nō est necesse h̄re corpa. Est enī q̄dam spe-
cies ignis. cui si imponas manū ardorē sen-
ties sine aliqua lesione manū. Qd̄ aut̄ abra-
am chaos inter eos firmatū dixit. vel cha⁹.
vt veteres codices h̄nt. forte in re ita erat.
Vel p̄petuam bonoz ⁊ maloz dissimilitudi-
nem post hanc vitā notat. Cūqz diues ro-
garet demittēdo lazarō ad frēs suos. audi-
uit h̄nt moysen ⁊ p̄bas. Vñ ⁊ conijcit qz
iudeus fuerit. p̄ q̄ etiā forte abraā vocauit
eū filiū. ⁊ ille ipsum patrem.

De villico iniquitatis

Capitulū CIII.

De discipulos

a aut̄ p̄posuit̄ p̄abolā de villico
iniquitatis. Et est villic⁹ p̄prie ville
custos. s̄ hic accipit̄ pro iconomo. Hic ti-
mens amoueri et egere. clanculo fecit mise-
ricordiā cū debitoribus dñi sui vt cū eijce-
ret. memores beneficioꝝ recipient eū in do-
mos suas. Et laudauit dñs villicū iniqui-
tatis. nō quia inique. sed quia prudenter
egisset. Est enī prudentia. quedā sibi ī po-
sterum prouidentia. et ex hoc quasi a mīori
intulit dñs dicens Si tibi in futurū prouī-
dens etiam cum dolo laudatur. ergo facite
vobis amicos de māmona iniquitatis. vt cū
defeceritis. recipiant vos in eterna taberna-
cula. q. d. Quanto laudandi magis eritis
si p̄uideritis vobis sine dolo. Māmona l̄
gua syra diuitie. et māmon sathanas. qui
opibus seducit. Quē dicunt̄ iniquitatē qz
de iniquitate colligi solent. Unde vulga-
ta sententia dicitur. Omnis diues aut inī-
qu⁹ aut heres iniqui. Hoc quidā male in-
telligentes rapiūt vt bene dispensent. S̄
q̄ offert sacrificiū de substātia paupis. idēz
facit ac si victimet filiū in p̄spectu p̄ris. Ut
potest sic exponi. qz dñs in hoc x̄bo. ⁊ hic p̄-
uidet nobis et īfuto. q. d. Vobis refuante

opinio falsa

Euangelica

de rebus vestris ad solatiū vite. d. supfluo fa-
cite vobis amicos. Quid ei ultra necessaria
vite retinet. nec proximi necessitatibus erogat
pecunia est iniquitatis. i. d. equitatem. In ea enim
non seruamur equitatem. quā primo debemur
quē scilicet sicut nos diligere tenemur. Et nota-
ta quod non omnes pauperes possunt nos recipere in eter-
na tabernacula. sed quia largimur his. recipie-
mur ab angelis. bonum est tamen eligere bonos
pauperes cum possumus. Et adiecit dominus Ser-
uus sciens voluntatem domini sui et non faciens eam
plagis vapulabit multis. quod autem non cognouit
vapulabit paucis. Multi propter hoc auertunt
aurēne audiāt verbum dei. sed hi non nescientes
sed contemptores iudicantur.

De denario diurno.

Capitulum. CV.

Hinc dominus

proposuit eis similitudinē de presamili-
as. quod adduxit operarios in vineam
suam ex denario diurno. Lucus non nisi quibus
horę diei ibi numeret. tamen omnes subintelliguntur
sex etates. tamen temporis quibus hominis. In undecima
enim quinta et sexta etas vel ciliis intelligitur.
In eadem quibus senectus et decrepita. Identitas
liquēdenarii eadem perpetuitatem notat. Nul-
lus enim vita ibi breuior aut longior erit alia
sed idē de omnia in omnibus notat in ea. De mur-
mure vero recipientium dici potest. quia ibi non erit
murmur inuidiarum. sed ammirantium de ma-
gnitudine premij. Solet enim murmur quibus
accipi per profusione vocum. Vel potest trahi mur-
mur ad statum penitentem. Interrogatio vero cur
pares fecisset in gloria ad futurum. Causa enim
dilatationis christi a gloria. per qua potuerunt murmu-
rare autem tunc demum scient. quā nunquam sciue-
runt. sine nobis glorificarent. Ammi-
rationem autem eorum de causa cognita expressit
dominus sub interrogatione. An non licet mihi
facere quod volo. Post conclusionem parabolę ait
Sic erunt nouissimi primi. et primi nouissimi. i.
iudei et gentes quibus erunt in ingressu regni ce-
lorum. quia nullus intravit usque in septimam etas-
tem qualescentium. quod incepit plene in ascensione
In resurrectione quibus corporum electi cuiuscum-
que etatis vel temporis vel hominis quibus erunt. nisi forte:

pauci ante resurrexerint quasi privilegiati
Quidam tamen. quia in hac
parabola legitur. An- **Quod licet incepit p**
oculos tuos nequas **cāz in passiōe. tñ cō**
est. et in fine. Multi **sūmata fuit in ascē.**
sunt vocati pauci vero **sione. vt eger sūpta**
electi. dicunt laboran- **potione cām sanita**
tes in vinea omnes **tis hz. s. nondū ple.**
fideles cuiuscumque **ne sanus est**
temporis vel etatis. quorum
quidam boni. alij vero mali. et vocant accipi-
entes cum murmure malos. putantes se prius
accepturos. et quia priores fuerunt in ecclesia
vel tempore vel dignitate etiam plus alijs acce-
pturos. De quibus propheta dicit. Cadent
a latere tuo mille et decem milia a dextris tu-
is. Et dominus in euangelio dicit se dictu-
rum talibus. Nescio vos. Quāuis etiā de
eisdem videatur sermo fieri. scilicet de accipien-
tibus denarium. tamen secundum regulam ticonij de diu-
sis ibi agitur. scilicet de accipientibus et non accipi-
entibus. sed putantibus se accepturos. sed
tunc nec putabunt. nec accipient. Vel potest
esse synderesis. quia si vellet primi murmura-
re posset rationabiliter murmur eorum com-
primi.

**De hydropico et exhortatione ad
humilitatem et misericordiam**

Capitulum. CVI.

Factum est cum

in sabbato manducaret panem in do-
mo cuiusdam principis phariseorum
erat autem eum hydropicus. Est autem hydropis
a quosus humor subcutaneus de vitio ves-
ice natus cum inflatione et fetido anhelitu
Observabant autem pharisei iesum. si sabbato
curaret. Cuius quęssisset ab eis. si licet sab-
bato curare. et tacuissent. apprehensum lan-
guidum sanauit. Post probauit licere cu-
rare. quia pecus lapsam in puteum die sab-
bati extrahitur. Mirum autem erat quod de cu-
rationibus in sabbato eum arguebant. Ha-
bent enim in traditionibus suis determina-
ta operum genera. circiter septuaginta. a quibus
vacandum est sabbato. inter que non est cu-
ratio. maxime que fit solo verbo. sicut dominus

sepe curabat. Dicebat autem etiam ad inuitatos parabolam. Cum inuitatus fueris ad nuptias non discubas in primo loco. Contra superbiam phariseorum humilitatem docebat. Et nota quod hoc non est parabola sed potius exemplum unius operis humiliter faciendi. Quod quia ideo proponitur ut ad similitudinem eius cetera fiant. Parabola vocatur quasi similitudo in exemplo. Illam autem qui eum inuitauerat monebat ad misericordiam dicens. Cum facis prandium noli inuitare cognatos et diuites. sed pauperes. Non datur amico inuitationem. sed uoluntate luxuriose uiuendi uel edendi. et se inuicem reuocandi. Ex eo quod dominus ait hic. Retribuet enim tibi in resurrectione iustorum. Et quod dicitur discipulis intulit. Beatus qui manducabit panem in regno dei. Errauit uero dicens etiam corporalem ibi futuram refectionem. sicut homo creatus est immortalis. non tamen sine ciborum alimonia.

Quin enceniis uoluerunt iudei lapidare iesum Capitulum. CVII.

Acta sunt autem

encenia in hierosolymis. et hiemps erat. Encenia dicuntur quasi enche-neia. a neos quod est nouum. et sanat in nouatione. et ibi intencium. quia subiectio notat quod scilicet aliquid domus aut uas aut uestis a communi usu ad celebrem et diuinum usum subuehit. quod latinus dicit dedicatioem. Tamen hebreus uocat dedicationem inchoationem usus noue rei. ut cum primo inhabitamur nouam domum. aut induimus nouam uestem. Hic autem encenia uocantur festa dedicationis templi quod annuatim fiebat. Hoc autem festum non ad primam uel secundam dedicationem templi spectabat. sed ad tertiam. Prima enim fuit in autumno. quia salomon dedicauit templum decima die septembris. et usque ad templum illius euerisionem fiebat quattuordecim annis duo festa eadem die dedicatio scilicet et expiatio. Cum uero reedificatum fuit templum a redeuntibus de babilone dedicatum est in uere. xij. die marcij. i. xij. luna. Cum autem antiochus epiphanes polluisset templum sordibus idolorum. et prophanis utensiliis eius. iudas machabeus filius samonei de genere sacerdotali mundauit templum. et re-

stituit utensilia in locis suis. et qui dedicauit illud. xv. die decembris. Et hec dedicatio in diebus iesu obseruabatur in hyeme. Forte ad huc hoc est festum luminum apud iudeos. quia et iosephus testatur etiam sub machabeis uocatum hunc diem diem luminum. Et ambulabat iesus in templo in porticu salomonis. Noctem templi sepe uocat porticum templi. ut hic. In templum enim non ascendebant nisi ministri templi. Porticum autem illa dicebatur templum salomonis. in quo solebat stare ad orandum. in qua in die dedicationis erexit columnam erexam supra quam orauit flexis genibus. cum tamen iudei soleant stare cum orant. Et dixerunt iudei. Quousque animas nostras tollis. si tu es christus dic nobis palam. Ideo querebant. quia si se christum diceret. tenerent eum. tanquam contra augustum se erigentem. Ideo christus rursus transiit dicens. loquor uobis et non creditis. Opera que ego facio. testimonium perhibent de me. Cum quod dixisset. ego et pater unum sumus. suscitauerunt iudei lapides ut iacerent in eum. Cum quod dixissent se uelle eum lapidare pro blasphemia. quia cum esset homo deum se faciebat dixit. Quia scriptura. homines dixit deos. ut ibi. Ego dixi deus estis et filij excelsi omnes. Ergo multo magis quem pater miserat in mundum dici potest. deus. cum tamen dicat homo deus. et uerbum deus dissimiliter. Hac ambiguitate nominis iram eorum mitigauit. Querebant ergo eum apprehendere. et eruit de manibus eorum. et abiit trans iordanem ubi erat iohannes baptizans primum.

De resurrectione lazari Capitulum. CVIII.

Rat autem qui

erat languens lazarus a bethania de castello marie et marthe. Cum autem accepisset lazarum infirmari per uincium sororum ait. Infirmitas huius non est ad mortem. ad eum. sed detinendum in morte. et mansit in eodem loco duobus diebus. quousque. scilicet quodriduum impleret. Tunc ait discipulis. Eamus in iudeam iterum. Qui dixerunt. Iudei uolebant te lapidare. et iterum uadis illic. Iesus autem dixit se esse qui die. et ipse qui. xij. horas. et ideo non erat eis timendum cum eo ire

Euangelica

Et nota qz si iudas adhuc erat bonus tunc hora diei erat. et si iam malus pro mathia substituto ei dictum est. *Dei et aliter. q. d. Putat iudeos perseverare in voluntate melapidandi. Sic boni et mutabiles sunt. sic et affectus hominum. Et etiam leprosus mutat in die cor hominis quasi hora. Et qui ambulat in die. id est in pace sicut et ego et vos non offendit aliquem. et non securi eamus. Et addidit Lazarus mortuus est. et gaudeo propter vos. quia non erant ibi quia dum eis longe posita indicat roboratur fides eorum. Rediit ergo iesus in bethaniam cum discipulis suis. et martha occurrit ei extra castrum. Et advocata maria multum ierosolymitanis pariter. qui venerunt ad consolandas sorores Bethania enim non venerunt ad monumentum. et ad vocem iesu non solum suscitatus est. sed perdidit ligatus. Multi ergo de iudeis ad phariseos abiierunt et nuntiaverunt quod viderant. et celebris erat sermo de eo apud iudeos. Multi enim iam ascenderant ad diem festum. ut sanctificaret se. Creditur enim hoc esse factum ea die que legitur in quadragesima scilicet sexta feria ante. Ipsi sunt dies prima scilicet die mensis primi secundum lagem.*

De pontificibus et iudeis conspiraverunt in iesu Cap. CIX.

collegerunt ergo

pontifices et pharisei palium et dicebant. Quid facimus si dimittimus eum sic omnes credent in eum. et veniunt romani et tollent locum nostrum et gentem. qui diceret. Venerabilis et sanctus habet locum hoc gentibus. quia alexander et pompeius et alij venerati sunt ipsum et reges persarum et egypti. Hic autem homo docet sacra nostra a bolenda et vana. Ergo romani scientes operes templi tollent eas. audiētes ipse tollendas. Tunc cayphas quia pontifex erat ante illi quod faciendum esset eis decrevit dicens. Expedi vobis ut unus moriatur homo. et non tota gens pereat. Et prophetavit utilem generi humano mortem christi. sed nescientes. Ab illa ergo die cogitaverunt eum interficere. imo perduxerunt ut inveniret duceret in

Iesus ergo iam non palam ambulabat apud eos. sed abiit iuxta desertum in civitatem que dicitur effrem

ierusalem. Quia iam distinat erat morti ab ipso sabbato que collegarant palium. ichonam memoria domine passionis. in hymnis maxime. et subticem. gloria patri. in responsis et in introitu missae. nondum tamen plene. quia nondum traditus erat dominus in manus lanistarum.

De ultio adventu domini in ierusalem. Capitulum CX.

Actum est autem

duo compleret dies assumptionis eius. firmavit faciem suam ut iret in ierusalem. Assumptionem iesu dixit lucas non solum tempore que assummi debebat de mundo ad patrem. sed etiam hoc preceptum de agno paschali. que decima die mensis primi assumebat de grege. et servabat usque ad quatuordecimum diem. In hunc modum iesus decima die. id est in ramis palmarum venit ad locum passionis et mansit in eo usque dum passus est.

De decem leprosis Cap. CXI.

factum est dum

iret in ierusalem transibat per mediam galilee et samariam. Et in itinere eius cuiusdam castelli occurrerunt ei. x. viri leprosi dicentes. Iesu preceptor miserere nostri et miserere. Ite ostendite vos sacerdotibus. et dum iret mandati sunt. Quorum unus vidit se mandatum rediit et adoravit iesum. magificas deum. Et hoc erat samaritanus. Qui non redierit iudei erant in quibus nota perfidia iudeorum. Inde est quod in pestibus diebus prostrati procludimus horas. si non ad terram saltim super stratorum. Ubi quatuor signant. Infirmitas corporis que de pulvere sumpti. Et infirmitas animi. que pro nobis non erigimus. et erubescimus. que non audemus oculos levare ad celum. Et prudentia que videmus ubi cadimus. id est in terrenis affligimus. et videmus quare. In privatis orationibus quibus flexis genibus ut salomon benedixit facie oramus. q. d. trahere me pro te. Quibus stantes. q. d. In domum domini letantes ibimus. In primo ergo exprimitur additionem nostram. In secundo desiderium. In tertio spem.

Historia

De samaritanis negatibus ho-
spitiū domino. La. CXII.

Unq3 premi-

sisset nūcios i ciuitatē samarita-
noꝝ nō sūt recepti hospitiū. Sa-
marite enī inuidebāt eū in bīrlm adora-
re. qz ipsi dicebāt i mōte gariqz eē orādū
p̄t̄ p̄phetas. Et irati iacob 7 iobānes di-
xerūt. Vais dicim⁹ vt ignis descēdat de celo
7 p̄sumat eos. Et increpauit eos dñs. Hu-
iusmodi v̄dicta q̄ laudat i helia. i his dā-
nat qz ille ex caritate. hi ex ira h̄ appetebāt
Depetitōne filioꝝ zebedei.

Capitulū CXIII.

Assumēs ite

rū seorsū. xij. ait. Ecce ascēdimus
hierosolymā 7 p̄sumabūt p̄phe-
tie de filio hoīs. tradet enī gētib⁹ 7 illudet
7 flagellabit. p̄spuet. crucifiget. 7 t̄tia die
resurget. Qd̄ audiētes filij zebedi putātes
ūminere regnū iesu in isrl̄. suggererunt ma-
tri suę. vt peteret ab eo munus sine nomie.
q̄ p̄cesso subderet. Dic vt hi duo filij mei se-
deant. vnus ad dexteram alius ad sinistra
in regno tuo. Iesus aut̄ nō respōdit matri
sed petentib⁹ per matrē. Nescitis qd̄ petat̄

q. d. p̄relationem q̄
ritis in celo. quę nul-
la erit ibi. Et male q̄
ritis. Regnare enim
vultis. qui non me-
ruistis. Potestis bi-
bere calicem quē ego
bibiturus sum. aut
baptismo quo ego
baptizator baptizari
Dicunt ei Possūm⁹
Calix passionem. ba-
ptisma mortē signat
7 d̄ ad similitudinem
lanę intinctę. Sicut
enī lana intigit 7 ac-
cipit alicuius coloris
dignitatē. sic nos in mortē descendim⁹ cor-
porales. 7 resurgem⁹ sp̄uales. Calix ad l̄as

Calix ē ciph⁹ q̄ cali-
dā sūim⁹ potōne. i.
potū q̄ calefacit. vt
vinū. cuiusmōdo
nē. 7 h̄mōi. q̄ calefa-
ciūt corp⁹ hūanuz
Ciph⁹ d̄ vas q̄ su-
min⁹ potū. q̄ cibo in-
fundit tantum ad
mollificandū. sic ē
aqua simplex. q̄ nō
nutrit. h̄ soliditatē
cibi p̄ mēbra d̄ por-
tat. Hec est pp̄ria
differentia inter ci-
phū 7 calicem.

ciph⁹ est. quo calidam sumim⁹ potionem.
Macrobi⁹ theodosius dicit ciphū eē quē
inuenerunt cilices. 7 dixerūt cilicē. q̄ nunc
mutata l̄ra. j. in. a. d̄

calix. Cassiodor⁹ sup
psalmos dicit. Calix
d̄ passio. qz cū mēsu-
ra bibit. Fidelis enī
deus q̄ nō sinit nos
tēptari supra id qd̄
possum⁹ Est enī calix
ciphus cū quo mensu-
rat⁹ distribuit pot⁹ bibentib⁹.

Itē cilices ppli sūt
qz t̄ra calidissā ē.
q̄ iueuerūt q̄ddam
gen⁹ p̄ calorem. qd̄
grece cilicis d̄ 7 p̄
mutationē. j. in. a.
dictū est calicos

Et fm̄ hāc
distinctionē calicis 7 baptismi recte subdi-
dit dñs. calicē quidē meū bibetis 7 tacuit
de baptismo. Iobānes enī nō martyriū h̄
passiones multas circa mortem sustinuit.
Alij tñ et calicē 7 baptismū p̄ eodē accipiūt
scz p̄ martyrio. Et dicunt iobānem aio fu-
isse martyre. qz animo nō defuit martyriū
et in feruētis olei volū missus est. In hūc
modū hieronym⁹ dicit de monachis Ma-
nachi debent habere puritatē martyriū siq̄
dem et ipsi martyres sunt. Addiditqz ibs
Sedere aut̄ ad dexterā vel ad sinistra. nō
est meū dare vobis. subaudi. talib⁹ quales
vos estis. qz estis ambitiosi. Vel vobis q̄
p̄ vobis. i. qz pp̄inq̄ mei estis. Nō enī p̄so-
naz acceptor ē deus. vt scz p̄sonaz aliquez
obseruet sine meritis. in dando salutē eter-
nam. Et cū indignarent̄ decē de duob⁹ fra-
trib⁹. docuit dñs hos et illos nō venturos
ad regnū nisi p̄ hūilitatē. Et dedit se in exē-
plū eis dicēs. Fili⁹ hoīs nō venit ministrari
sed ministrare Quia enī hō cecidit p̄ supbi-
am. p̄ aliā viā redire optet eū in regionem
suā. Ad quod significandū dñs papa in
p̄cessionib⁹ redit p̄ aliam viā ab ea p̄ quaz
egressus est.

De za. heo et ceco prius illūina-
to. La. CXIII.

Anteq3 igre

teret iericho illūinauit cecū vnū
7 ingress⁹ p̄ abulabat iericho. Za-
che⁹ at̄ p̄ncipes publicanoꝝ qz pusill⁹ erat
ascēdit arboꝝ sicomoz. vt videret iesum
E

Euangelica

trāseūtē Sicomor⁹ sic⁹ fatua d^r i folijs mo-
ro silis i alijs silis ficui. vñ d^r qⁱ sicomor⁹ s^t
altitudie prestās. vñ 7 latinis celsa nūcupa-
tur. Dixit ei iesus. Zachę descendē qⁱ ho-
die optet me in domo tua manere. Et descē-
dit et excepit illum gaudens in domū suam
Tunc zachę⁹ dimi-
diū bonoz suozum
dās paupib⁹ dimi-
diuz retinuit vt in-
de redderet bis q^s
defraudauerat i qⁱ
duplū. qⁱ i dupluz
vl quadruplū resti-
tuebāt fm legē. sic
supia dictuz est. Et
ait ihs: Hodie huic
domui sal⁹ facta est. eo q^d ipse zachę⁹ filius
lit abraę factus scz nō natus. i. nō fm car-
nem sed fidem.

Ded nobis cecis ierichontinis.

Capitulū. CXV.

Egrediente

eo iericho. secuta est euz turba
mlta Pauci enī nō audiebāt
ingredi desertū ppter latrōes. Et ecce duo
ceci sedebant sec⁹ viā. ex qb⁹ vn⁹ bartime⁹
erat. i. timei fili⁹ Qui cū clamarēt fili dauid
miserere nostri. 7 cū increparētur vt tacerent
magis clamabāt. Stetit iesus. 7 illis ad se
vocatis tetigit oculos eoz. 7 p^rfestim vide-
runt et secuti sunt eū.

**De alabaastro vngenti
Capitulum. CXVI.**

Efus ergo ante

sex dies pasce venit in bethaniam
sabbato scz añ ramos palmar⁹. qⁱ
dies sexta erat añ pasca. si nūerem⁹ ipsuz 7
diē pasce cū qⁱtuoz in t^rpositis. 7 erat in do-
mo limōis leprosi. Simon fuerat leprosus
7 a dño sanat⁹. s^t tñ adhuc p^rstinum nomē
manebat. sicut 7 adhuc d^r matthe⁹ publi-
canus. Multiq⁹ iudeozum venerunt illuc
qⁱ p^ruenerāt ad diē festū. nō ppter ihm tan

tū. s^t vt lazarū suscitātū viderēt. Cogitane-
rūt g^rpn cipes sacerdotū. vt lazarū interfice-
rēt. Fecerūt autē ei cenā. 7 martha ministra-
bat. 7 lazar⁹ vn⁹ erat discubētium. Qui vt
ait augustin⁹ de x^pbis dñi. p^ruiuis interro-
gātib⁹. loca penar⁹ 7 sedes inferni diligētī
narratione indicauit. Et ita inferi lōgis tē-
porib⁹ ignorantib⁹. tandē inuenerūt p^rditore
Maria g^r habebat alabastrū vnigeniti nar-
di. i. pixidē de alabaastro plenā vngēto nar-
di. Sicut enī dicim⁹ cipbū vini. cipbū la-
ctis. 7 b^rmōi. sic d^r hec hñs alabastrū vngē-
ti. Et est gen⁹ marmoris candidi 7 plucidi
varijs colorib⁹ intertincti. q^d incorrupta
seruat vngenta. Nard⁹ autē est frutex aro-
matica. crassa radice. s^t breui. nigra 7 fragi-
li. cipressini odoris. folio p^rparno. tenso q^d
cui⁹ cacumina i aristas se spargūt. P^rigmē-
tarij spicas 7 folia nardi celebrāt. vñ ad cō-
mēdationē vngēti ait marc⁹. spicati p^rcioli
Erat enī de nardo indica. Alia enī genera
nardi filia sūt Jobes qⁱlitatē exp^rsit dicens
Librā vngēti nardi pistici. i. fidelis. P^riste
no cū credo 7 pisti fides d^r nlla. s^t adulteria
admixtione corru-
pta. Quidaz tñ pi-
sticū dictum a loco
putāt. Fregit at vel
aperuit maria ala-
bastrū 7 effudit vn-
gētū sup caput ihu
7 etiam vnxit pedes
ei⁹. 7 extersit capillis suis. 7 dom⁹ i^rpleta est
ex odore vngēti. et qⁱ eadē die maria fouit
pedes dñi vngēto. In mēoziam hui⁹ rei eo
dē sabbato dñs papa d^r multū erogare pau-
perib⁹ Hi enī pedes
dñi sedēt i celo ad
huc st^r ambulātes i
t^ra. Qui largitiōis
occupatōne. ea die
n⁹ egredit^r ad aliquā
ecclāz. cū ceteris die-
b⁹ qⁱdragesimeista-
tionez faciat ad cele-
brandā missaz. Inde ē q^d in antiq^s g^rduali
b⁹ legit^r i rubrica. Sabbatū vocat. qⁱ dñs
papa elemosynā dat. Et i romano capitū

Al pistici. i. mixti d^r
spicis 7 folijs p^rfectū
q^d est p^rcius vt di-
cit beda sup marcum
Et forte pixis mixtu
rā sonat. 7 ide pixis
pixidis.

Legit tñ in qⁱbusdā
sacramētarijs. statō
ad factū petrū Et p^rt
dici vocās. qⁱ nō b^r
p^rriā antiphonam
ad introitū. s^t p^ridia
na repetit.

Historia

lari euāgelioꝝ feria. vj. dat' fermētātū cōsi-
storio lateranēsi. Nec moueat te. si ob aliā
causam inueneris dictas dñicas vacantes
Indignabat' aut' iudas scariot' hēs. q̄i tep-
dito vngēto. cū posset vendi trecētis dena-
rijs. 7 dari egenis. Erāt at' 7 alij indigne fe-
rētes 7 dicētes. vt qd p̄ditio hęc vngēti fa-
cta est. Isti qdē p̄pter paupes indignaban-
tur. q̄b' forte x̄bis inde p̄suasum erat. Ju-
das p̄t' lucrū qz fur erat 7 loculos dñi hūs
q̄ mittebant' portabat. nō soluz ferebat s̄
asportabat. Habebat enī vxorē 7 filios sic
scriptū est de eo. Fiant filij eius orphani. 7
vxor eius vidua zc. Vxori ḡ 7 filijs dabat
q̄ furabat. Et ait illis iesus. Quid molesti
estis huic mulieri. Bonū opus opata est i
me. ad sepeliendū me fecit. q. d. Nō est p̄-
ditio. sed officiū sepulture. Johannes ait.
Sine illā. vt in diē sepulture meę seruet il-
lud. Marc' q̄i exponēs h̄ ait. Qd̄ habuit
i. qd̄ potuit hoc fecit. p̄uenit enī vngere cor-
p' meū i sepulturā. subaudi. ponēdū. q. d.
Sine vt faciat viuo dñi p̄t' qd̄ volet facere
mortuo. s̄ nō poterit. Et forte a sp̄s̄sancto
h̄ nesciēs. sic p̄occupauit vnctionē sepultu-
re mulier. Tūc dixit iesus. Op' hoc meozā
dñi vbiunqz p̄dicaret euāgelij h̄. 7 b̄ndi-
xit euāgelij h̄. Nondum enī scripta erant
euangelia.

De maledictiōe ficus et sessione
super asellū **Lapi. CXVII.**

Sine autē facto

ascēdebat iesus hierusolymas. et
discipuli ei' cū eo. Et cū venisset
bethsage q̄ erat viculus sacerdotū. 7 in la-
tere montis oliueti. misit duos de discipu-
lis in castellū qd̄ p̄ eos erat. i. i hierlm. vt ad-
ducerēt ei asinā 7 pullū ei'. q̄ erant allegati
in binio. Et si q̄s nō traduceret. dicerent
dñm his op' b̄re. Asina hęc d̄z fuisse com-
munis paupib'. q̄ p̄pria iumēta non habe-
bant. Lunqz q̄s in ea opat' fuerat pabulū
dabat ei 7 pullo. q̄ parit' ad opa cōmunia
nutriebant'. Nondū enī q̄sqz ascēderat eā.
7 ob eius ita cōmune obsequiū. qdā eaz di-
ctā subingalē putāt. q̄i oim dñio expositā.

Sz grecū nomē est subingalis. Asina enī
latine grece d̄z subingalis. Et vtrunqz no-
mē ob eandē cām institutū est. Hoc enī in
mētūpmū isedit hō. 7 a sedēdo asinū latin'
dixit. 7 grecus subingalē. Hi at' duo missi
fuisse credunt' petr' 7 philipp' ad significā
dñi. qz ipsi primū adduxerūt gētel ad iesū. pe-
tr' corneliū 7 domū ei'

philipp' samariā In **Tñ i actib' ap̄torū**
h̄ itinere dñi ascende **legit' philipp' dia-**
ret hierlm. putamus **con' cōuertisse sa-**
eū esurisse 7 accessit. **mariā. petr' corne-**
se ad ficū. 7 cuz nō in **liū 7 domū eius.**
uenisset in ea nisi fo-

lia 7 nō fructū. ait. Nunqz āpli' ex te exeat
fruct'. Et statim aruit. Qd̄ tantū in lignū
synagoge maladicte 7 arefacte puerse iciz
mēdacitatis fecit ihs. Nō enī querebat fru-
ctus ex ea. cū nondū temp' ficū erat. Qz
ap̄d mattheū legat' sequēti die factū. Mar-
c' q̄z dicit alia die cū exiret a bethania esu-
rijt. putam' recapitulādo dictū esse. Mar-
cus enī narrat hoc factū esse añ eiectionē vē-
dentiū de tēplo. quā p̄stat die dñico factā.
Nec ob aliud tñ hūc ordinē marci seq̄mur
nisi qz post mattheū scripsit. Sine aut' mat-
theus sc̄da feria dicat factū recapitulando
sine marc' añ eiectionē p̄occupādo. qz de
facto nō est q̄stio. de die arbitrio legentis
reliq̄m'. Euntē aut' discipuli. fecerūt sicut
p̄cepit illis iesus. Et ponentes vestimenta
sua sup pullū. enī desup sedere fecerūt. Mar-
cus lucas et iohānes nō dicūt eū sedisse ni-
si sup pullū. zacharias q̄z p̄pheta dixit. se-
dens sup pullū asine. Matthe' dicit eū se-
disse sup asinā 7 pullū. Qz licet breuis esset
via. fieri tñ potuit. vt p̄mo insedisset pullo
7 forte qz nondū domit' et lasciu' erat. de-
scēdit 7 insedit asinē. qz si sup pullū tantus.
Matthe' tñ sup vtrūqz posuit. qz vtrunqz
fieri potuit in mysterio. Qz aut' h̄ p̄phetatū.
fuerat p zachariā de iesu nō cognouerunt.
discipuli donec glorificat' fuit iesus.

Qz gloriose suscept' dñs fleuit
super ciuit. tē **La. CXVIII**

Cū appropi

Euangelica

quasset iesus ad descensum montis oliuari. multi descendentiū cū eo substernebāt vestimenta sua in via. alij cedebāt ramos de arboribus et sternebāt in via. Turba autē multa quae conuenerat ad diē festū. et pueri et plebs iherosolymorum. tollentes ramos oliuarum processerunt ei obuiam. Et quae precedebāt et quae sequebantur clamabāt. Osanna filio dauid. Et ē osanna hebraeū. cōpositus ex corrupto et integro. Osi enī sonat salua vel saluifica. Anna est interiectio obsecratis. sicut papae ammirantis. Quae quia in latino eloquio non habet. pro ea posuit hieronymus noster. obsecro. Est et osanna. quia osi ana salua obsecro. Et ē una dictio ut diximus. Vel due per elisionē. vel per subtractionē unius litterae quae est. j. plate. Vel ē una dictio. et perstruitur ita. dicētes. filio dauid. osanna. i. salua obsecro. Vel sūt duae dictiones et tūc legitur ita. dicētes. osanna o fili dauid. Et post conuertēdo sermonē in se dicebāt. Benedictus qui venit rex in nomine dñi. subaudi. sit vel ē. et benedictū quod venit regnū patris nostri dauid quod dicitur. Hic est de quo dictū est. Dabit illi dñs sedē dauid patris eius. Et iterū conuertētes uerba ad ipsū dicebāt. Osanna in excelsis. quia licet forte petebāt sublimitatē regni terreni tūc prophetice nesciētes eū regē celi et angelorum predicabāt. Et quidam pharisaeorum de turba dicebāt ei. ut increparet discipulos. Quibus respondit. Hi si tacuerint lapides clamabūt. quia in passione his tacētibus pro timore petre scissae clamauerūt eū dñm mundi. Et ut appropinquit iherosolimam fleuit super ciuitatē dicēs. Quia si cognouisses et tu subaudi. fleres. quia circum dabit te inimici tui vallo. et non relinquent in te lapidē super lapidē quia quod dicitur. Si cognosceres ruinā tuā futurā. et cāram ei quae abscondita sūt tibi. in hac die quae ad pacē tibi ē. fleres. Quia autē illa iherosolima prior fundit euerfa sit apparet. quia locus caluarie quae tūc erat extra eā et sepulcrū. modo sūt in ea. Helius enī adrianus eā penitus euerfā reparauit. mutauitque locū et nomē. vocās eā heliā. Merito autē eaz piturā dixit dñs. quia cū miluus et hirundo cognoscant tēpōs suū. ipsa nec cognouit tēpōs uitationis suae. Et cū intrasset urbē. cōmo-

ta est uniuersa ciuitas dicēs. Quis est hic. Turba autē dicebāt esse iherosolimam prophetā a nazareth. De oratione huius processionis dñice semel quātā recolit ecclesia. Egrediuntur enī fideles cū ramis quae obuiam dño extra muros ciuitatis. et vadūt usque ad crucē aliquā. in qua ramos quos gestāt affigētes deponūt. quia diceret ecclesia. Mihi autē absit gloriari nisi in cruce dñi nostri iesu xpi. Ideo autē oratio eūt usque ad crucē. quia sic ostendit eis non esse sperandū in quātalibet gloria mundi. quia extrema gaudij luctus occupat. Pro eadē significatione in illa die gaudio processionis subdit euangelium dñice passionis. Forte quia et dñs exultationi inseruit lamentū suū. et nos processionis passionis. quia passio fuit cā euerfionis. pro qua fleuit. Ecclesie quod ē ille quae eadē die dominicalē processionē illi permittit recte faciunt. quia non pro ista illa est dimittenda. Sicut ille quae pontifici suo extra urbē posito in predicto loco crucis ei occurrunt et ipso populo procedente in ciuitatē regrediuntur ordinatius faciunt.

De secunda eiectione emētū et uedētū de tēplo. La. CXIX.

Et intrauit iesus

in tēplū. Deinde ostendit ruinā uobis. pro qua fleuerat maxime ex sacerdotū culpa processionis. Sacerdotes enī auaritie suae cōsulentes. in portibus tēpli hostias uendebāt cuiusque generis. ne ueniētes de longinquo nil offerrent si hostias pristino non inuenirent. Et ne etiā paupes quae nihil secū attulerant excusationē pretenderēt pecunie non habite posuerūt ibidē numularios. quae mutua sub cautione darent pecuniā. Sed quia lex non patiebat. ut a fratribus suis usuras acciperent excogitauerūt ut collibistas facerent. Collibias enī apud eos dicunt uilia munuscula ut ciceris et uuepassae et pomorum diuersi generis. quia quod in nummo non licebat in talibus liceret. Quod prohibuit ezechiel dicēs. Usuram et omnē superabundantiā non accipietis. Sic et hodie quidam sub nomine charitatis usuram palliāt. Et facto flagello de funiculis. eicie-

bat vendētes et emētes cū hostijs suis de tēplo. et mensas trapelitarū evertit et dixit. ne domū patris sui quā erat domus orōis facerēt speluncā latronū. Nec sinebat vas aliqđ nisi deo dicatū trāfferri p tēplū. Et tradūt qui dā qz qđā fulgur radiosus egrediebatur ex oculis ipsi. q̄ territi sacerdotes et leuitę nō poterant ei resistere. Scđm hoc recte faciūt q̄ cereas faculas in ecclīa vendi non pmitunt. nisi forte qz maxime pro mysterio fecit hoc dñs. Et accesserunt ad eum ceci et claudi in templo. et sanauit eos.

De laudibus et quāsi orōne exhibita die dñica oēs euangelistę sentiūt. eiectionē hō eadē die factā mattheus et lucas

tradūt. Marcus hō sequēti die factā tradit. Forte illi duobus diebus iterato facta ē. Sicut forte ecclīe laudes sequēti die iterate quia glosa sup̄ exodū dicit sequenti die factas. sup̄ illū locū ubi agit de agno decima die tollendo. et ita inquit nō ē obiectio s̄m bedā de maledictione ficulneę. quā dicit marcus factā añ eiectionē vendentiū. nam et eiectio secūda die facta est. vt hęc series marci. et sic inquit oīa plana sunt.

De excitatione tēplī in triduo.
Capitulum. CXX.

Amirantes

principes sacerdotū et scribę dixerūt ei. Quid signū ostēdis nobis. quia hec facta quod significas ne aliqđ hō ope iulitato. Ut poti. Nō credim⁹ tibi hō licere gōnde nobis signū quod credamus tibi hoc licere. Et rēdit. Soluite templū hō. et in tribus diebus excitabo illud. Illi autē dixerūt. Quadraginta sex annis edificatū est tēplū hoc. et in tribus diebus excitabis illud. Ille autē dicebat de templo corporis sui. Salomonicū tēplū. vij. annis cōpletū est. Secundū autē templū sub cyro xxx. annis edificatū est. s̄ nō sup̄ terrā. nisi quantū sacerdotes poterāt vsqz ad medietatē dorsū sup̄inuti. Finitime enī gētes edificationē impediēbant. Post intermissus est opus ad imperiū cambisę. vij. annis. et p̄ vno anno sub duobus magis iterū vno an-

no sub dario filio idaspis. Secundo autē anno regni eius recepta licētia ab eo. in. vij. annis plūmatū est opus. Quod legit hunc numerū dierū formationi dñici corporis congruū esse. quantū ad distinctionē membrorū. non ad formationē dictū est. Ab hora enī cōceptionis simul formata fuerūt oīa mēbra. nō p̄ interualla sicut hōis puri. s̄ forte etiā si viderēt. nō ita possent distingui vsqz ad tantū tēpus. Hoc autē nō dixit iesus imperando. vel consulendo. vel hortando. sed p̄dicendo. et est. Soluite. i. soluetis

Tēplū dñi quod mō ē et betxel dicitur. quod edificauerit nescitur. Quidā autē dicunt edificatū ab helena p̄ crucē inuentionez

Quidā ab eradio. cuius de p̄sida triumphans crucē retulit. Quidā a iustiniāno angusto. Quidā a quodā rege egypti nomine allac bis. i. summi dei.

De duobus minutis viduę
Lapi. CXXI.

Respiciebat

diuites quod mittebant mūera sua in gazophiliū. Probare grece latie seruare dicitur. gaça lingua. persica opes. Erat autē archa d̄ lup foramē hñs. posita ad dexterā ingredientū circa altare. in quā mittebat pecunia offerentiū ad sartatecta templi restauranda. et seruabat. Tñ erat ibi quod daz specialis archa. in qua soli sacerdotes mittebant donaria sua. quā vocabatur corbanā. Et erat ibi tertia. in quā rex vel p̄nceps tribunū mittebant. quā dicebat mulac. Tñ quod daz aliter distinguūt. quia quōsp̄ legit musac sabbati. Et dicūt in illa archa tantū reponi oblationes solenniū dierū. et quia corban votus sonat. dicūt in corbanā reponi votina. In gazophiliatio aliorū dierū munera et spōtanea. Tñ quilibet earū generali nomine gazophiliatū dicebat. et etiā locus in quā erat posite. An habet. Hęc locutus est iesus gazophiliatio. In ezechiele quod thalami sacerdotiū dicunt gazophiliatio. Vidit autē et quandam viduā pauperculā. mittētē erat minuta duo quod est quadrās. duos ereos numulos va

Euangelica

letes quartā ptē sici. scz obolos. v. 7 dixit eā milisse plulq̄ oēs. qz totū victū miserat alij x̄o ex sup abūdanti sibi.

De phariseo et publicano.

Capitulum .CXXII.

Ixit autē ad

q̄sdā q̄ in se p̄fidebāt tanq̄ iusti p opibz suis exterioribz 7 asp̄nabant ceteros patolaz de phariseo 7 publicano. Et intulit. qz oīs q̄ se exaltat humiliabit. 7 qui se humiliat exaltabitur.

De dñs pernoctauit i bethania

Capitulum .CXXIII.

Ecuz vespera

iā esset hora. redijt in bethaniā. et ibi māsit. Erat enī diebz docēs i tēplo. noctibz exiēs morabatur in bethania

Et oīs ppl̄s manebat. i. mane properabat ad euz in templo audire euz. Et multi sequebant eum 7 curabate eos.

Unde et iohānes ait. Cū eēt hierosolymis i pasca i die festo. multi crediderūt in noīe ei⁹ videntes signa que faciebat

Similem curationē refert matthe⁹ cano nica sua 7 marc⁹ in illius cōcanonico.

Quia cū dñs tota die laborasset p̄dicādo eis. nō inuenit q̄ euz nocte reciperet hospitio.

Itō tota illa septimana penosa d̄. p̄. per totā illaz laborauit dñs recreādo. sicut p̄ pmā mūdi ebdomadā oīa creando

De voce p̄ris a iesū quam quidam putauerūt tonitrū.

Capitulum .CXXIII.

Enerant autē

q̄dā gentiles vt adoraret i die festo 7 dixerūt philippo. Dñe volum⁹ videre iesū. Qui allūpto andrea. dixit B̄ iesu Et r̄ndit iel⁹. Uēit hora vt clarificet fili⁹ hoīs. q. d. Plēitudo gētū credit̄a est qd̄ tñ p̄ passionē futū rū insinuauit dicēs. Nisi granū frumeticades i terrā. mortuū

fuerit. ipsū solū manet. Si autē mortuū fuerit. multū fructū assert. Et qz grano frumeti se cōparauit x̄ps mos est ecclie. de h̄ grano tantū p̄ficere corp⁹ iesu. Et addidit Qui odit aiā suā. i. vitā i h̄ mūdo. i vitā etnā custodit eā. i. vinet eternaliter Si q̄s mihi ministrat me sequat. 7 in eternū meū erit. Nūc aiā mea turbata ē. 7 qd̄ dicā. Pater saluifica me ex h̄ ac hora. Pater clarifica filiū tuū. Et venit vox de celo Et clarificauit 7 iterū clarificabo. i. clarū genui nec desistā. Uel h̄m hoīem clarificauit i baptismo et in trāfiguratione. clarificabo in resurrectōe et ascensione. 7 iudicio. Et dicebant q̄daz tonitruū factū. Alij q̄ angel⁹ locutus est ei. Et ait iesus. Propt̄ vos hęc vox facta est. Nunc p̄nceps hui⁹ mūdi eijciēt foras. i. p̄nceps amatoz mūdi p̄det ptātem p̄ se trahendi. Et ego si exaltat⁹ fuero a terra. oīa traham ad meipsum id ē. ex omnibz ptibz mundi. Et cū intellexissent crucifixionem q̄ forte vsualr ab eis dicebatur exaltatō a terra. q̄si opposuerūt ei. q̄ si exaltaret. non esset x̄ps. Audierant enī ex lege. qz christ⁹ manet in eternū. qd̄ nō determinās. dixit qz modicū lumē in eis erat.

Quia cū diabolus habuissz manū trahētē 7 ipellētē. trahētē amisit. ipellētē h̄. h̄ significat p̄ draconē. q̄ cū alijs tribus diebz i ascensione portatur ante p̄cessionē. in secūdo die sequitur.

De filio qui se negauit iterū i vineā et iuit Ca. .CXXV.

Ecū vespera

facta esset. redibat in bethaniā. 7 iterū rediēs diluculo tertij sabbati in tēplū. docebat ppl̄m. Et accesserunt ad eū p̄ncipes sacerdotū dicentes. In qua potestate hęc facis. q. d. Quid est qd̄ eijcis de tēplo q̄s vis. cū sis ostiari⁹. 7 doces nob̄ in consultis. Iesus at̄ oppositionē tradidit oppositioni. non solutionē. In̄terogo 7 ego vos. Baptism⁹ iohānis ex deo erat an ex hoībz. q. d. Quia certuz ē q̄ ex deo debetis credere iohāni de ptāte mea. Qd̄ qz dixerūt

senescire quod tunc sciebant. noluit eis aperire de se veritate. Quia aperta erat veritas alijs et non ipsis. et quare indicavit per parabolam duorum filiorum. quorum unus dixit pater. vade in vineam et nunc nolo. tunc post iuit. Dixitque alij pater. vade in vineam. quod ait. vado. et non iuit. Et cum quaesisset ihesus. quos eorum fecerit voluntate patris dixerunt. Nonimus tergiversando nolentes dicere veritatem. Veteres codices habent. Primum intelligentes per ipsis dictum. Tunc ihesus subdit. Publicani et meretrices precedent vos in regno dei.

De cultoribus vinee sanguinariis
La. CXXVI.

Terium proposu

it eis parabolam de praefamilias. qui plantavit vineam. et locavit eam agricolis. Qui missos suos ad recipiendum fructum occiderunt. sicut esaiam servauerunt. ezechiel tractum per aspam excrebrauerunt. multos lapidauerunt. Et mittens pater filium ait. Forsitan verebuntur filium meum. Dicamur arrio et eunomio.

Ecce pater dicitur ignorare. et quicquid per patrem niderunt. hunc intelligat per filio. quod se dicit ignorare consumationis die. Quae cum vidisset agricolae dixerunt. Hic est heres. quia sacerdos.

sciuert illum venisse. Cui pater dixit. Dabo tibi gemes hereditatem tuam. et apprehensus filium eiecerunt extra vineam et occiderunt. Quid ergo illis faciet dominus vinee. Et dixerunt huiusmodi Absit. Intelligentes quod messiam occiderent. Mattheus dicit eos dixisse. Malos male perdet. et vineam suam locabit alijs agricolis. Hoc autem non dixerunt voce. sed in conscientia. Quia autem iudei hoc facturi erant. probavit dominus. quia sic prophetatum erat ibi. lapide quem reprobauerunt edificantes. etc.

De lapide angulari
Capitulum CXXVII.

D litteras tra

ditur fuisse patrus lapis ad templi edificium

nec tamen agrue in eo poni potuit. donec summa to ope in angulo sursum posita est. ita agrue quod mirarentur omnes. nec propter significationem factum intelligerent. Hic est christus qui fundamentum est. ita quod structure supereminet. Quod cum audisset sacerdotes et pharisaei voluerunt eum tenere. sed timuerunt turbas.

De iuitatis ad nuptias. et non habete vestem nuptiale. La. XXVIII.

T dixit eis ite

rum in parabolis. Sicut factum est regnum caelorum regi. qui fecit nuptias filio suo. Qui cum iterato misisset ad iuitatos ut veniret. et excusantes se nolissent venire. misit servos suos. ut vnicuique vocaret quinas. Et induxerunt bonos et malos. debiles et claudos. Debilitas enim corporis nominem excludit a regno. imo sepe qui compellit. Et intravit rex ut videret discubentes. Quod erit cum venerit ad iudicium. Tota enim trinitas indicabit. id est reddet per meritum. Et qui inuenietur in ecclesia sine veste nuptiali. id est caritate. mittetur in tenebras exteriores. id est locali extra ipsum positas. quia habuit in seipso interiores. Potest etiam dici de tenebris mentis. quos quidam habent interiores. id est in ecclesia. Alij exteriores extra ecclesiam scilicet ut infideles et heretici. Tunc ergo exteriores proicientur mali ecclesiastici. ut habeant partem cum infidelibus.

De herodianis et tributo reddendo
Lapi. CXXIX.

Hinc inierunt

pharisei et filium ut caperent ihesum in huiusmodi. et miserunt discipulos suos cum herodianis. Venerat enim herodes tetrarcha ad diem festum et gentiles milites secum adduxerat. Quod autem antiquis militibus herodis asconite adhuc supant isti. qui venientes ad iesum dixerunt. Licet dari censum cesari an non. Jam enim dubitatio erat inter iudeos de tributo reddendo. Pro quo etiam per romani insurrexerunt in eos. Et ait ihesus. Quid me temptat hypocrite. Non dote in numisma cesus. Numisma est scriptum in numo. quod etiam moneta dicitur. per quam numi discernuntur. Hic autem per ipso numo ponitur. Et est. Ostendite mihi numum. quod per censum capitis

Euangelica

dat. Dūq̄ quesissz de imaginē cui⁹ eēt. 7 di-
xisset cesaris tiberij. s. Intulit. Reddite ḡ q̄
sūt cesaris cesari tributa scz cōmunia 7 q̄ lē
dei deo. scz p̄mitias. decimas. 7 oblationes.

De septem uira muliere

Lapi.

CXXX.

In illa die accesserunt

saducei. q̄ resurrectionē nō credētes sug-
gillabāt phariseos. querētes de septem uira
muliere cui⁹ esset in iudicio. Qd̄ vel ip̄i cō-
fixerāt qz erat possibile. l̄ i re forte euenerat
Qui cū eādē questionē p̄posuissent iesu. re-
spondit. In resurrectione nō nubēt mulie-
res. nec nubent viri ab eis. i. nō ducēt. q̄a
hoīes imortales nō egebūt p̄pagatōe. 7 est
gr̄eco ideomate dictū nubent. Futurā autē
resurrectionē p̄bauit ex v̄bis dñi quē dixit
moysi i rubo. Ego sū de⁹ abraā 7 de⁹ ysaac
7 de⁹ iacob. Qz isti p̄bas nō recipiebant
euidētibz eoz testimonijs nō potuit vti p̄
eos. Est autē p̄batio talis. Ipsi putabant
aīas iterire cū corpibz. Hac autē auctorita-
te p̄bat aīas viuere post corpa. Alio q̄n si
hō moriēs penit⁹ in nihilū redigit. tūc di-
xit de⁹. se deū eē nibili. Manētibz ḡ aīabus
post mortē. colligi p̄t qz corpa resurgent. vt
cū eis recipiāt aīę qd̄ cū eis meruerūt. Alio
q̄n frustra incorpantur.

De mādatō p̄rio et secūdo lege
et sauciato a latronibus

La.

CXXXI.

Pharisei autē vi-

detes. qz silētū ip̄posuisset saduce-
is p̄uenerūt i vnū. Et accessit vn⁹
legis doctor tēptans eū 7 dicēs. Magister
qd̄ ē mādatū magnū i lege. Et ait iesus. Au-
di isrl̄. dñs de⁹ tu⁹ vn⁹ ē. Hoc nō ē de mā-
dato. s̄ p̄stēdit de q̄ datū ē. qd̄ tale ē. Dili-
ges dñm deū tuū ex toto corde tuo 7 ex to-
ta aīa tua. 7 ex tota mēte tua. Scdm̄ ar̄ silē
ē huic. Diliges p̄ximū tuū sic teipsū. Dere-
sili deo. s̄ secūdū ē mānatū. Hō enī imago
dei est. Et m̄dit scriba. In x̄itate dixisti. et
h̄ est mai⁹ oībz holocaustomatibz. Patz inē
phariseos 7 scribas fuisse questionē. Qui-

dā enī opa legis p̄ferēbāt dilectōi. Alij eḡ
eo q̄ an̄ legē plures placuerūt deo p̄ dilectio-
nē sine oī sacrificio. Prīmū at̄ 7 scdm̄ mā-
datū d̄. q̄tū ad ea de q̄b̄ mādat. Cui iesus
ait. Hoc fac 7 viues. Ille volēs iustificare
seipsū ait ad iesū. Et q̄s ē me⁹ p̄xim⁹. Cui
iesus on̄dit oēm misericordiā faciētē. esse p̄-
ximū 7 specialit̄ ipsū dei filiū. p̄ponens pa-
rabolā sauciati. q̄ incidit in latrones. Nec
distabat hec parabola multuz̄a re facta. qz
in illo deserto sepe latrones sanguinē fun-
debant. Qñ 7 domū quo sanguinem sonat
vocabat. Erat at̄ omnis popul⁹ insp̄sus
et audiens iesum.

De cōfutatōe phariseozū per au-
ctoritatē dauid La. C. XXXII

Disgregatis

phariseis interrogauit eos iesus.
Quid vob̄ videt̄ de xp̄o. c⁹ fi-
li⁹ ē. Dicūt ei. Dauid. Et ait ill. Quō ḡ da-
uid vocat eū dñm suum dicēs. Dixit dñs
dño meo. sede a dextris meis. Si dauid vo-
cat eū dñm quō fili⁹ ei⁹ ē. q. d. Vos putat̄
xp̄m futurū puruz̄ hoīem. ḡ qñ erat dauid
nōdū erat xp̄s. Nec ḡ erat dñs dauid. Mē-
tu⁹ ē ḡ dauid et perperā locut⁹ est. Pr̄otius
enī p̄res sūt 7 dicunt̄ dñi filioz̄. q̄ filij parē-
tum. Iudei somniant hūc psalmū scriptuz̄
in p̄sona eliezer. q̄ post cedē q̄nqz regū ait.
Dixit dñs dño meo. sede a dextris meis. s̄
sequentia psalmi nō p̄currunt.

De doctoribz pharisaicis audie-
dis nō imitadis La. CXXXIII.

Hinc locut⁹ est

ies⁹ ad turbas 7 discipulos. Sup̄
cathedrā moysi sederunt scribe 7
pharisei. Que dicūt facite. q̄ faciūt nolite
facere. Nō sc̄tificat loc⁹ hoīem. s̄ hō locuz̄.
Nō oīs sacerdos sc̄tus. s̄ oīs sc̄ct⁹ sacerdos
Doctrinā accipiam⁹. nō mores. Apibz her-
be necessariē nō sūt. sed flores. Et addidit
Dilatāt philactia sua. 7 maḡficāt fimbri-
as q̄b̄ appēdebāt spinas q̄z p̄ctōne legē
iugiter recordarent. qd̄ supra expositū ē. 7
amāt vocari rabbi. Vos at̄ nolite vocari

rabbi. Unus est enim magister vester. Et premit nolite vocare vobis super terram. Unus est enim pater vester qui in celis est. Non prohibet dominus doctrinam super cathedram.

nec salutaciones in foro. nec nomina magistri vel patris. sed ambitiones et vanam gloriam.

Philaxa quod est sua re. et torax quod est lex. Modulus enim habebat appendentem collo vel brachio. in

quod scripta erant decem precepta legis. Vel philacteria dicuntur. a philaxe et terion. quod est rotundum. et appellantur philacteria pixides in quibus reponebant extremitates scripturarum. ut digiti vel alia

Quibus debetur ve eternum.
Capitulum CXXXIII.

D ostendendum

quod autem in pharisaeis doceat cauenda scriba didit. Et vobis qui diligitis primas cathedras. Et vobis pharisaei hypocrite. qui fertis clauem scientiae. et clauditis regnum caelorum ante homines. Et vobis qui deuorat domos viduarum. Et vobis qui circumit mare et aridam. ut faciatis vnum. profelitu. i.

aliquem gentilem adueniam trabat ad iudaismum et facitis eum gebene filium duplo quam vos. quia rediens ad vomitum peior est quam ante. quia pernicator. Et vobis qui dicitis qui iurat per templum nihil est. qui autem in

Profelitus proprie dicitur qui de gentili factus est iudeus. Quamuis quidam dicant quod profelitus a psiliendo de gentilitate ad iudaismum et econtrario dicatur.

anno templi. dicitur. Qui per altare nihil est. qui in re oblata super illud. dicitur. Sacerdotes ut iniuraret populum ad imolandum dicebant. data sibi et oblata sanctorum esse ipso templo et altari.

Dominus dixit contra. quod templum et altare sanctificabant in eis oblata. quod deo dicata erant. oblata vero nequaquam sanctificabant illa. Ad

Hoc altare mutatum fuit a saracenis in horologium. et adhuc videri potest.

huc multi eodem vitio laborant. qui putant magis esse iurare per euangelium quam per deum. Et vobis qui decimatis oves olus. et relinquitis misericordiam et iudicium. Hoc verbum decimatis dubium est. Nam

et qui accipit et qui dat decimare dicit. Pharisei autem iou olerum decimas dabant. ut diceret. quod alias non dant qui has dare non negligunt. Leuiticus autem ad id exigebat decimas. pro etiam olerum. Item vobis duces ceci qui colantes culicem transglutitis camelum. Per similitudinem lactis quod colat dicitur. Et potest referri ad predicta sic. Minima sicut culicem diligenter inquiritis. ut decimas. maiora. scilicet misericordiam et iudicium absconditis. ut quod glutit abscondit. Vel ad id quod dicitur. duces ceci. trahit ita. Minora peccata subditorum diligenter arguitis. proicitis graviora. et dissimulando transit. Item Et vobis qui silis estis sepulcris dealbatis qui plena sunt omni spurcitia. Item. Et vobis qui edificatis sepulcra phariseorum. et danatis presertim vestros qui eos occiderunt. Benimiam viparum. vos implete mensuram patrum vestrorum. Unum dicit ad vos sapientia dei. Mittam ad vos sapientes et scribas et ex illis occidetis et crucifigetis et flagellabit in synagogis vestris. Hic per hereticum metiri. qui dicit alium deum esse phariseorum. et alium novum testamenti. Et veniat super vos. i. super ecclesiam malignantium omnis sanguis iustus. i. ultio iustorum a sanguine abel iusti. usque ad sanguinem zacharie filii barachie. quem occidit in templo et altare.

De zacharia filio barachie.
Capitulum CXXXV.

Aut de vnde

scio phariseorum. vel de preiobis dicitur quod fuerit occisus in templo. non legitur. Potest ergo dici de filio ioiade sacerdotum. quem ioas occidit. ut legitur in libro regum. Et forte preiobis cognoscitur esse barachias. vel pro nomine interpretatio positum est. Barachias enim benedictus domini interpretatur. Et est filius barachie. i. benedicti domini. In euangelio naçareorum legitur ioiade pastorem autem omnium et sacerdotem tantum commemoravit ihesus. ut duo hominum genera notaret. subditos et presbiteros. Nul li enim generi proicit prava generatio. Naçareus sicut scilicet vel flores. vel geminas et dicebant naçareus qui ex voto obligabat se scimonie usque ad certum tempus. vel iugiter ut samuel. et nouacula non transibat super caput